

Cuộc Tổng Công-Kích Tổng Khởi-Nghĩa của Việt-cộng Mậu-Thân 1968 Phần 2 / 4

Chủ biên : Trung-tá Phạm-Văn-Sơn
Trưởng-khối Quân-sử/P5.TTM

Soạn thảo : Thiếu-tá Lê-Văn-Dương

Hình ảnh : Thiếu-tá Nguyễn-Ngọc-Hạnh

Thực hiện : Trung-tâm Ấn-loát Ấn-phẩm

Viết xong tháng 8 năm 1968

- 1968 -

Vài lời dẫn nhập

Cuốn “Cuộc Tổng Công-Kích Tổng Khởi-Nghĩa của Việt-cộng Mậu-Thân 1968” thuộc tủ sách Tòa Đại Sứ VNCH tại Paris. Cả tủ sách của Tòa Đại Sứ được anh em Tổng Hội Sinh Viên Việt Nam tại Paris dọn đi và cất giữ trước đó chỉ ít ngày, trước 30/04/1975 ngày Sài Gòn thất thủ.

Hơn 50 năm trôi qua, có lẽ không còn mấy ai còn giữ các ấn bản của cuốn tài liệu loại lịch sử chiến đấu này. Giấy và mực in kém chất lượng thời đó bị thời gian làm hư hao các trang, nhạt mờ các chữ, vùi chôn lẫn lẩn những dữ kiện lịch sử được ghi chép lại theo góc cạnh của VNCH. Thời gian rồi cuộc chỉ sẽ để lại cho hậu thế lịch sử được ghi chép theo lăng kính của phe chiến thắng Cộng-sản Bắc-Việt... Nếu không ai chịu khó duy trì và phổ biến.

Vì sao sao chép lại cuốn sách này ?

Đây là một trang quân sử nổi tiếng trên Thế giới và là một trang lịch sử đầy máu và nước mắt diễn ra trên Quê-hương Việt Nam vào năm 1968.

Động lực chính là để cho những người Việt sinh sau 1975 muốn tìm hiểu, có thêm được một cái nhìn để họ tự suy luận về lịch sử Nước nhà, qua đó, về hiện tình và tương lai Nước nhà.

Ai sao chép lại ?

Việc sao chép là do ý muốn của một ít anh chị em trong Phong Trào Tinh Thần Trần Văn Bá và thân hữu, và cũng do chính những người trên thực hiện.

Cấu trúc

Bản gốc là một cuốn tập giấy khổ lớn gần 400 trang với khá nhiều hình ảnh. Chúng tôi chuyển thành dạng PDF và Word. Và để dễ dàng hóa việc chuyển đi qua những hệ thống Internet hiện hành, cuốn tài liệu được cắt ra làm 4 phần cho bớt “nặng” : 1, 2, 3 và 4.

Trừ trang ‘Vài Lời Dẫn Nhập’ này và trang mục lục kế tiếp, tất cả những trang khác là nguyên bản của cuốn “Cuộc Tổng Công-Kích Tổng Khởi-Nghĩa của Việt-cộng Tết Mậu-Thân 1968” do Khối Quân Sử / Bộ Tổng Tham-mưu QLVNCH thực hiện tháng 5 năm 1968.

Cuốn tài liệu dạng PDF **Phần 2** quý vị đang đọc hoàn toàn miễn phí, hoàn toàn được tự do sao chép và phổ biến.

Tháng 4 năm 2026

Phong Trào Tinh Thần Trần Văn Bá

Mục lục Phần 2

Chương II : Các Trận Đánh tại Tỉnh-Lý và Thị-Trấn

Thủ-đô Sài Gòn

Chi tiết một vài đợt kích của Việt-cộng vào các cơ sở trong yếu của thủ-đô

Tấn công tòa Đại-sứ Hoa-Kỳ	2
Tấn công Bộ Tư-lệnh Hải-quân	3
Tấn công trại Phù-Đồng	6
Tấn công khu vực Pháo-binh	6
Tấn công Đài Phát-thanh	7
Tấn công cổng sau Dinh Độc-Lập	7
Tấn công cổng số 4 và số 5 Bộ TTM	7
Tấn công Trung-tâm Huấn-luyện Quang-Trung	11

Các trận đánh trong vùng ven đô sau tổng công-kích đợt 1	11
--	----

Vài nét sinh hoạt của thủ-đô sau biến cố Tết Mậu-Thân	21
---	----

Các trận đánh trong đợt 2	21
Thời kỳ thứ nhất	22
Thời kỳ thứ hai	29

Lý do thất bại của địch trong đợt 2	31
-------------------------------------	----

Chi tiết về trận đánh trong đợt 2	
Trận đánh Thị-Nghè	33
Trận đánh cầu Bình-Lợi	37
Trận đánh ngã tư Bấy-Hiền	37
Trận đánh Bình-Thới - Minh-Phụng	39
Trận đánh Bình-Tiên	47
Trận đánh Tân-Thới-Hiệp	50
Trận đánh cầu chữ Y	51
Mặt trận Bắc thủ-đô	56
Mặt trận Chợ Lớn	72

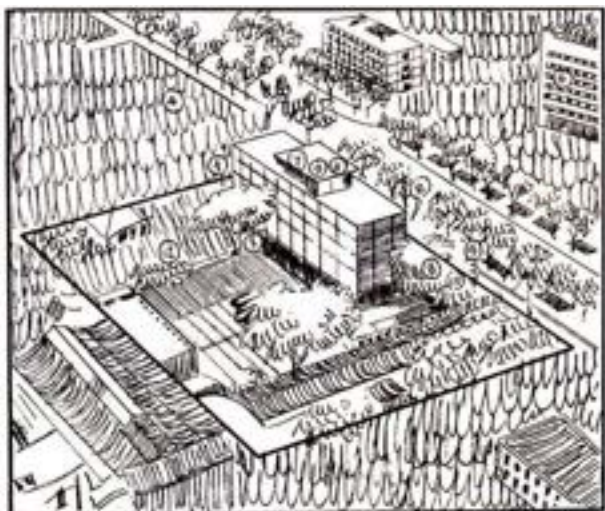
CHƯƠNG II

Các Trận Đánh tại Tỉnh-Lỵ và Thị-Trấn

Thủ-đô Sài Gòn

Chi tiết về một vài trận đột kích của Việt-cộng
vào các cơ sở trọng yếu tại thủ-đô

Tấn công tòa Đại-sứ Hoa-Kỳ

- (1) 2g54 bắn thủng tường ngoài để vào
- (2) B.40 địch bắn vào cửa chính tòa Đại-sứ
- (3) Địch vòng đường sau để kiếm lối vào
- (4) Từ một ngôi nhà thờ, sĩ-quan an-ninh Mỹ bắn vào địch
- (5) Hướng Quân-cảnh Mỹ tới cứu viên
- (6) Từ căn phòng Quân-cảnh Mỹ bắn Việt-Cộng
- (7) 5g30 phi cơ trực thăng cứu viên định đổ quân xuống
- (8) Quân-cảnh mở lỗ hổng tiến vào tòa nhà
- (9) Việt-Cộng bắn chống trực thăng đổ quân
- (10) Quân-cảnh Mỹ chiếm bồn cỏ cao
- (11) 8g35 đổ bộ trực thăng xuống
- (12) 9g00 Quân-cảnh gây bị thương cho tên địch cuối cùng và Đại-tá JACOBSON giết hẳn chấm dứt cuộc đánh.

3 giờ đêm mồng 1 rạng mồng 2 Tết, một xe Citroen do tên Nguyễn-văn-Mười lái cho 19 tên đặc-công tiến về phía tòa Đại-sứ trông ra đường Mạc-Đĩnh-Chi, tên Mười dừng lại. Cả bọn xô cửa nhảy ra bắn chết hai quân-cảnh Mỹ. Một tên dùng súng Bazoka 3.5 bắn

thủng tường chui vào bên trong. Khi tên chỉ-huy đã vào lọt trong vườn bên ra phá ổ khóa cổng ngang gần đó để cho đồng bọn vào. Bọn chúng mặc quần áo đen và xanh quần băng ở cánh tay ô ạt vào bố trí theo đội hình, mở cuộc tấn công vào tòa Đại-sứ.

Bên trong tòa Đại-sứ có 6 dân-chính Mỹ chiếm giữ phòng truyền-tin ở lầu 4 vừa kịp báo cáo bằng điện thoại là địch xâm nhập vào bên trong và ngay sau đó liên lạc với bên ngoài bị cắt đứt. Ở tầng lầu dưới, hai Thủy-quân Lục-chiến Mỹ canh gác chạy ra giữ cửa chính. Việt-cộng bắn B.40 vào cửa này khiến 1 người bị thương nhẹ ở tay. Nhờ cửa làm bằng một thứ gỗ quá chắc nên qua mấy lần địch dùng B.40 bắn vào mà không phá được vào trong.

Chừng 20 phút sau, một toán quân cảnh Mỹ tới cứu viện bị hỏa lực Việt-cộng ngăn không thể tiến được. Có 2 quân cảnh Mỹ dùng xe lao thẳng vào vùng hỏa lực địch bị bắn hạ. Và cũng từ lúc này Việt-cộng nhờ bóng tối ẩn núp theo các bồn giống hoa và các cây cột của tòa nhà bắn ra.

Để cứu viện kịp thời, quân-đội Mỹ phải dùng trực thăng đổ quân xuống nhưng mấy lần định xuống đều bị hỏa lực Việt-cộng bắn lên dữ dội không xuống được và mãi gần đến 9 giờ sáng mới xuống được.

Vì trực thăng không xuống được nên trước 7 giờ sáng, một toán quân-cảnh Mỹ dùng hỏa lực tấn công ngay hướng cổng chính vào và nhờ có anh binh nhất Paul Healey xung phong vào đầu tiên nên cuộc tấn công đã thành công. Một cuộc xáp chiến đã xảy ra tại vườn tòa Đại-sứ. Cuối cùng còn một tên chạy vào căn lầu 2 tầng ngay cạnh tòa

Đại-sứ. Nhà này do Đại-tá hồi-hưu George Jacobson, một nhân viên của tòa Đại-sứ ở.

Việt-cộng chiếm tầng dưới, Đại tá George Jacobson ở lầu trên. Quân-cảnh Mỹ nằm bố trí ở vườn hoa bắn vào, không biết rõ Việt-cộng ở chỗ nào. Sau cùng một nhân viên an-ninh hướng dẫn quân-cảnh đến sát cửa lầu dưới rồi qua cửa sổ bắn vào. Nhân viên này lấy lựu đạn cay và súng lục tung lên lầu cho Đại-tá G. Jacobson. Với lựu đạn cay và vũ khí, chính Đại-tá đã tiêu diệt tên Việt-cộng cuối cùng này và chấm dứt trận đánh.

Tổng kết 19 đặc-công Việt-cộng bỏ xác tại chỗ, về phía Hoa-Kỳ 5 người tử thương. Cuộc chiếm khuôn viên tòa Đại-sứ Hoa Kỳ đã lâu đúng 6 tiếng đồng hồ.

Tấn công Bộ Tư-lệnh Hải-quân

Vào 02g50 mồng hai Tết, 1 tiểu-đội đặc-công gồm 12 tên thuộc đơn-vị F/1 do tên Bấy Lốp cầm đầu định đột nhập Bộ Tư-lệnh Hải-quân. Tiểu-đội này trang bị tiểu-liên AK, lựu đạn tay và chất nổ, mặc thường dân mang khăn quàng cổ trắng băng tay đỏ buộc trên cánh tay trái có dấu hiệu 'Liên-đoàn an-ninh thủ-đô'.

Bọn chúng đi trên hai chiếc xe du lịch. Một sơn màu xanh mang VA không số và một sơn màu trắng mang số ED 6473.

Vừa đến nơi, địch liền nổ súng bắn lính gác tại đầu cầu Cửu-Long đối diện tượng Đức Trần-Hung-Đạo. Chiếc xe VA tiến sát hàng rào cản đồ quân xuống bắn xối xả vào quân bạn. Tại vọng canh đầu đường này có hai hạ-sĩ quan Hải-quân phản ứng lại bằng súng lục. Bộ Tư-lệnh Hải-quân được báo động do tiếng nổ. Các nhân viên ứng chiến của Hải-quân từ trên lầu đã kịp thời bắn xuống yểm trợ. Một tên đặc công bị bắn chết ở ngay hàng rào cản. Một tên khác bị bắn ngã khi tới tiếp viện.

Bọn chúng vẫn từ hướng công-trường Mê-Linh tấn công vào. Tiếng súng hai bên bắn nhau chát chúa. Khoảng 03g05 một xe tuần quân cảnh từ hướng cầu Thủ-Ngũ nghe tiếng súng chạy lại. Quân-xa này bị hỏa lực bất ngờ của chiếc xe địch mang số 6473 xả súng. Hai quân-nhân Mỹ ngồi trên xe bị thương. Chiếc xe của quân-cảnh Mỹ vì quẹo quá gắt để tránh lẩn đạn địch nên bị lật ngay ở góc công-trường.

Địch vẫn tiếp tục mở tấn công vào Bộ Tư-lệnh Hải-quân. Một bộ phận địch nằm ở hàng rào cản bắn yểm trợ cho một bộ phận khác mang chất nổ vào cổng chính của Bộ Tư-lệnh định xâm nhập nội-vi của trại.

Các nhân viên phòng thủ của Hải-quân từ trên lầu bắn xuống dữ dội. Ba tên địch xung phong vào trước bị bắn gục ngay cổng. Những tên còn lại bị dồn vào thế kẹt núp sau hàng thùng chướng ngại vật bắn chống trả. Một vài tên ở hàng rào phía sau lên tiếp viện men theo chân tường tới điểm canh đặt chất nổ. Một tiếng nổ phát ra khiến vách tường của ban canh phòng Đại-đội Công-vụ Hải-quân bị khoét một lỗ hổng. Hai tên đặc công theo lỗ hổng chui vào. Cả hai tên này đều bị quét ngã tại chỗ.

Khoảng 03g40 khi tiếng súng đã im toán thám-báo Bộ Tư-lệnh Hải-quân xuất trại xem xét. Một vài tên địch còn sót lại chưa kịp chạy đã bị hạ hoặc bị bắt. Như trường hợp một tên bị hạ ở bụi cây tại công-trường một tên khác bị hạ sau đồng gạch của nhà thầu Nguyễn-Văn-Dần. Một tên khác nữa đầu hàng. Còn một tên chót vùng chạy vừa thoát khỏi công-trường Mê-Linh tới hăng rượu BGI thì bị quân-nhân Mỹ đồn trú ở đó bắt. Kết quả : địch 10 tên bị bắn chết, 2 tên bị bắt sống, 7 AK, 1 súng lục Trung-cộng và khoảng 100 ký plastic bị tịch thu. Bên ta 2 chiến-sĩ hy sinh cùng với 9 người bị thương nặng nhẹ.

Thông thường chỉ toán gác dưới cổng có vũ khí, còn các nhân viên ứng trực không có. Nhờ có lệnh báo động

*Quang cảnh trước tòa Đại-sứ Mỹ sau cuộc đột kích
31/1/1968. Quân cảnh Mỹ
đang tải xác Việt-cộng mang đi chôn*

*Trong buổi sáng hôm đó Đại-tướng Westmoreland Tư Lệnh Bộ Tư-lệnh Viện
Trợ Hoa-Kỳ tại Việt Nam bắt chợt tới quan sát khu tòa Đại-sứ Mỹ*

Cả tiểu-đội đặc-công đột kích vào Bộ Tư-lệnh Hải-quân đều bị tiêu diệt và bị bắt. Hình chụp sáng ngày 31/1/1968 10 xác chết với chiếc xe Simca ED-6473 bỏ lại

Đặc-công Việt-cộng bị các chiến-sĩ của Tiểu-đoàn 1 Nhảy-dù hạ trước Đài Phát-thanh Quốc Gia ngày 1/2/1968

của Bộ Tổng Tham-mưu lúc 11 giờ khuya, sĩ-quan trực nhật mới cấp vũ khí cho các nhân viên. Do đó, khi địch đột nhập vào, ta đã phản ứng kịp thời làm cho địch bị tê liệt ngay từ phút đầu. Theo kế hoạch của Việt-công chúng định chiếm Bộ Tư-lệnh Hải-quân chớp nhoáng. Sau đó đưa quân tăng viện từ bên ngoài vào, chúng sẽ chiếm các tàu chiến bạn dọc theo sông Sài-gòn để yểm trợ cho cuộc nổi dậy cướp chánh-quyền của dân chúng.

Tấn công trại Phù-Đồng

Địch chiếm trại thiết-giáp với ý định chiếm các chiến-xa vì chúng mang theo các tài xế chiến-xa thuộc Tiểu-đoàn 2 Cơ-giới R để nếu chiếm được chiến-xa chúng lái xe về đánh Sài-gòn. Nhưng trước kia trại này có để một số thiết-giáp mới nay không có vì đã bổ sung cho các đơn vị cả.

Sở dĩ trại thiết-giáp bị thủng dễ dàng vì hệ thống phòng thủ sơ sài, bên trong chỉ có Bộ Chỉ-huy Thiết-giáp với khoảng 40 nhân viên vừa cư ngụ tại chỗ và vừa phụ trách canh gác.

Địch đánh ngay vào cổng chính. Khi xâm nhập trại, chúng bắt quân nhân và gia đình tập trung và khi rút lui chúng đã tàn sát. Một vài sĩ-quan cao cấp thiết-giáp bị tàn sát như Trung-tá Nguyễn-Tuấn với cả gia đình ngoại trừ một bé nhỏ 10 tuổi, Trung-tá Huỳnh-Ngọc-Diệp.

Vào ngày hôm sau, nhiều người thấy vài Commando Car chạy đi chạy lại ở phía Tổng Y viện Cộng-Hòa. Đó là thiết-giáp của Chi-khu Gò-Vấp vừa làm nhiệm vụ án ngữ địch phía ngang quận Gò-Vấp và vừa làm nhiệm vụ tải thương để tránh các lần đạn địch bắn lẻ tẻ.

Tấn công khu vực Pháo-binh

Tại khu vực Pháo-binh có trại Cổ-Loa và trại Nỗ-Thần gồm Bộ Chỉ-huy Pháo-binh, một vài hậu cứ của Tiểu-

đoàn Pháo-binh và căn cứ của Tiểu-đoàn 61 Pháo-binh đóng trong trại Nỗ-Thần.

Địch chỉ thành công xâm nhập một phần khu trại Cổ-Loa.

Trại Cổ-Loa phòng thủ sơ sài. Tuy được Bộ Tổng Tham-mưu ban lệnh báo động và một vài quân-nhân sống ngoài trại biết địch xâm nhập và vào báo cáo nhưng bất chợt địch xung phong vào cổng phía Tây-Bắc của trại khiến tại đây có 1 tiểu-đội canh gác không thể ngăn chặn được địch đột nhập và chỉ ngăn chặn được khi nhờ các khẩu đại bác 105 ly của Tiểu-đoàn 61 Pháo-binh bắn trực xạ.

Nhiều phần tử địch được chuyên chở bằng xe gắn máy từ Gò-Vấp đến tăng cường cho mặt trận.

Địch không vào được nên dùng bích-kích pháo bắn vào và đồng thời đột nhập cư-xá sĩ-quan ở phía Bắc để lung bắt các quân-nhân.

Cả ngày mồng 2 Tết địch tạo áp lực nặng nề ở đây và công hãm cả quân-lao Gò-Vấp. Tuy quân tiếp ứng của ta chưa lên kịp nhưng chúng cũng không mở được một cuộc tấn công nào mạnh mẽ để làm chủ tình hình trên toàn thể khu vực này.

Ngày mồng 3 Tết lực lượng Thủy-quân Lục-chiến thuộc Chiến-đoàn B đến giải tỏa. Nhiều trận đụng độ rất gay go đã xảy ra nhưng đến buổi chiều, bên ta với hai Tiểu-đoàn Thủy-quân Lục-chiến đã làm chủ được tình thế.

Rạng sáng ngày mồng 4 Tết, địch còn từ các hướng Bắc và Đông-Bắc mở một cuộc tấn công chót vào các căn cứ của pháo-binh. Chúng đã thành công đột nhập vào một phần trại, khiến pháo binh của trại Nỗ-Thần phải bắn trực xạ một lần nữa mới đẩy lui được địch. Trong cuộc tấn công này 2 khẩu 105 ly hư hại. Vào ngày mồng 4 Tết mặt trận Gò-Vấp mới yên nhưng địch lại chuyển hoạt động sang ngã năm Bình-Hòa.

Cũng kể từ sau biến cuộc này, Bộ Chỉ-huy Pháo-binh được rút về đặt trong vòng thành trại Trần-Hung-Đạo Bộ Tổng Tham-mưu.

Một số sĩ-quan pháo-binh bị thiệt mạng trong biến cố : Trung-tá Tô-Ngọc-Thọ Pháo-binh Sư-đoàn 5 - Đại-úy Trần-Mạnh thuộc Bộ Chỉ-huy Pháo-binh.

Tấn công Đài Phát-thanh

Các đặc-công địch ăn mặc giả Cảnh-sát Dã-chiến dường như chiếm đài phát thanh trước nửa đêm. Bọn chúng không có nhiều khoảng trên một tiểu-đội. Tuy nhiên chúng đã làm chủ được tình hình tại Đài Phát-thanh một cách mau chóng và dễ dàng. Theo thường lệ tại Đài Phát-thanh có một trung-đội Cảnh-sát Dã-chiến canh gác nhưng không hiểu trong ngày Tết này có đầy đủ quân số không. Đơn vị Cảnh-sát Dã-chiến tại đây một phần rút lên trên lầu chống cự còn một phần chạy thất tán.

Bọn đặc-công đã mang chất nổ vào phá nhiều máy móc tại đài bị hư hỏng. Riêng căn nhà mới làm phía sau dùng làm văn phòng làm việc hồ sơ giấy tờ còn nguyên vẹn. Nhân viên đài chỉ có một tài xế trực bị bắn chết. Vào 5 giờ sáng lực lượng Nhảy-dù tới phản công và lấy lại đài trước 7 giờ sáng. Tất cả 14 tên Việt-cộng bị bắn hạ tại chỗ. Ta tịch thu được một ít vũ khí và chất nổ.

Đài Phát-thanh tuy bị chiếm nhưng làn sóng truyền thanh vẫn được phát đi. Vì đài phát tuyến ở Quán-Tre nằm trong vòng bao của Trung-tâm Huấn-luyện Quang-Trung vẫn điều hành được.

Được biết đài chính bị chiếm, Đại-úy Hùng thuộc khối Chiến-tranh Chính trị Trung-tâm Huấn-luyện Quang-Trung trình Chỉ-huy Trưởng là Đại-tá Lê-Ngọc-Triển dùng ngay bằng nhựa ghi nhạc hùng phát thanh ngay.

Do đó vào buổi sáng mồng 2 mọi người chỉ nghe thấy nhạc với sự ngắt quãng của những mẫu tin về cuộc biến

động do Bộ Tổng Tham-mưu chuyển lên Quán-Tre cho phát thanh.

Tấn công cổng sau Dinh Độc-Lập

Địch không vào được bên trong và bị tiêu diệt ngay tại chỗ. Địch chỉ kịp bắn 2 trái B.40 vào đồn canh. Chiến-sĩ ta giết 4 tên, bắt sống 2 tên, tịch thu 5 AK và 1 xe chất nổ.

Tại cao ốc 5 tầng đường Nguyễn-Du, một vài tên địch nấp bắn vào dinh Độc-Lập mãi 2 hôm sau cảnh-sát mới thanh toán được.

Tấn công cổng số 4 và số 5 Bộ Tổng Tham-mưu

Cổng số 5 dành cho các gia đình sĩ-quan cao cấp cư ngụ trong trại đi lại.

Vào khoảng 2 giờ đêm mồng một, một vị tướng lãnh vừa đi khuya về. Cổng vừa mở, xe vị tướng lãnh vừa vào, chỉ một lát sau, nhiều phần tử địch nấp sẵn bên con đường nhỏ là đường Trương-Quốc-Dung ở đối diện với cổng số 5 tấn công sang. Các phần tử địch đã đi đến nơi này trên một xe hàng từ đường Công-Lý rẽ vào đường Trương-Quốc-Dung và khi đi hết đường này để rẽ vào đường Võ-Tánh thời cho xe dừng lại. Cán-binh ở trên xe nhảy xuống bố trí và mở tấn công vào cổng. Dường như trước đó cũng đã có nhiều cán-binh địch tới khu vực này ở luẩn quất quanh vùng chùa Long-Hoa.

Khi toán quân địch xung phong lại phía cổng, các phần tử còn lại nấp ở trên bắn yểm trợ cho bọn chúng đột nhập.

Tại cổng số 5 lúc ấy, ta chỉ có năm quân-nhân canh gác trong đó có hai quân-cảnh. Hạ-sĩ Thảo ở tại cổng số 5 đã phản ứng rất lẹ làng. Anh vác cây trung-liên Bar bắn ngay vào toán xung phong địch khiến chúng trùn lại không đột nhập qua cổng được.

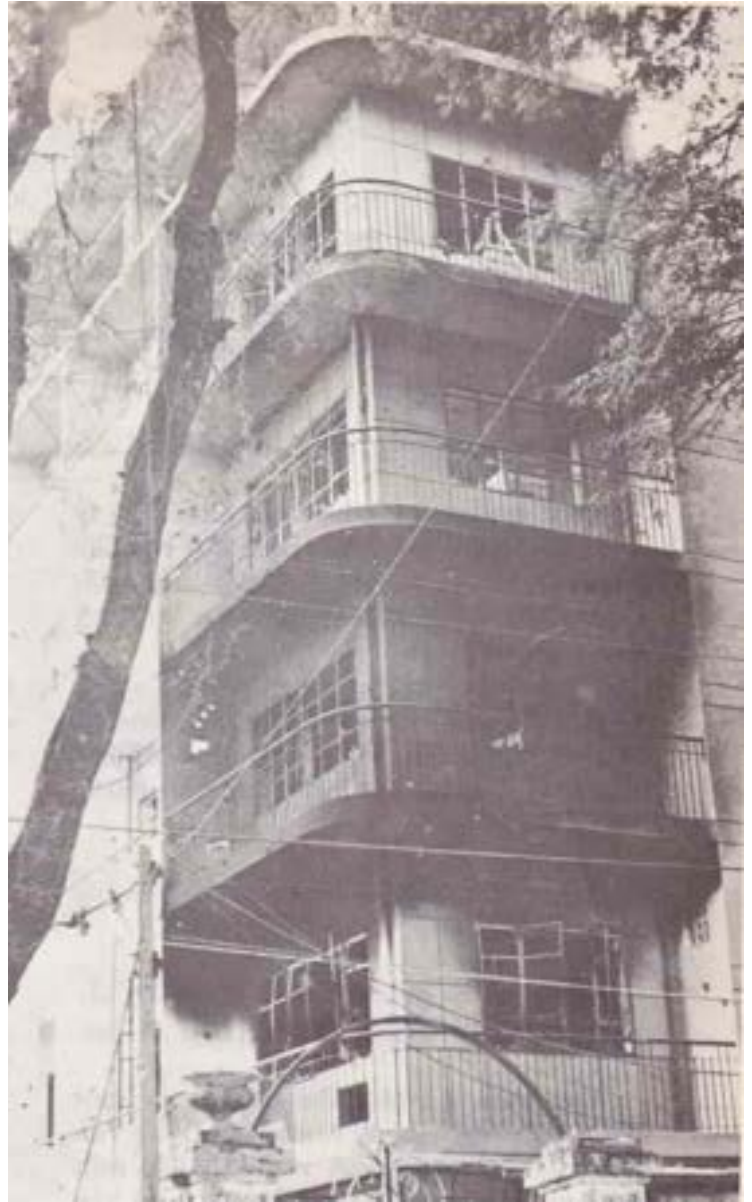

*Qang cảnh Đai Phát-thanh
Quốc Gia sáng 31/1/1968
khi các chiến-sĩ Nhảy-dù tới
chiếm lại*

Một vài tên địch chiếm cao-ốc này để bắn Dinh Độc Lập. Ta không làm sao thanh toán được. Sau phải dùng thang trèo vào các tầng lầu mới tiêu diệt được những tên giặc này

Một cổng ra vào trong số hai cổng của trường Tổng Quản-trị sau biến cố

Ngay lúc đó một xe quân-cảnh Mỹ đi tuần tiểu cũng từ đường Trương-Quốc-Dung tới, thấy xe thương dân kia đang dùng súng bắn vào cổng trại, quân-cảnh Mỹ trên xe liền phản ứng ngay bắn chết ba tên đặc-công Việt-cộng trên xe.

Các toán Việt-cộng nằm phục sẵn tại chùa Long-Hoa nổ súng bắn trả vào xe quân-cảnh Mỹ, Các quân-nhân Mỹ trên xe vừa bị chết vừa bị thương.

Các toán đặc-công địch lại xung phong vào cổng. Bên trong Hạ-sĩ Thảo cầm trung-liên Bar bắn lại rất anh dũng.

Cũng may ngay lúc đó có toán lính gác tư dinh của một tướng lãnh Hoa-Kỳ ở gần chùa Long-Hoa bắn sáo lại cổng số 5 yểm trợ. Đồng thời 1 quân-xa của Hoa-Kỳ mang lính tới thay phiên toán lính canh tư dinh vị tướng Hoa-Kỳ, Việt-cộng bắn B.40 vào xe. Xe này bốc cháy gây thêm một số quân-nhân Mỹ vừa bị thương và chết.

Do các vụ này, địch không đột nhập được vào cổng.

Xem ra các thành phần địch dự vào cuộc tấn công này đều thuộc đơn vị F100 bọn chúng định tấn công vào cổng để trước hết bắt tướng lãnh và các sĩ-quan cao cấp Việt-Nam. Trong kế hoạch đánh chiếm, chúng chia quân đánh vào cổng số 4 ở đường Võ-Di-Nguy và cổng số 2 và số 5 tại đường Võ-Tánh. Riêng đối với cổng số 1 nằm vào một khu vực có nhiều cơ quan Việt-Mỹ được canh gác cẩn thận và cổng số 3 vào một khu trong trại, chúng không sắp đặt quân để đánh vào.

Tại cổng số 4, một toán đặc công đã trèo tường vào trường Sinh-ngữ từ sớm, nhưng vì toán quân chính đánh vào khu này tới trễ mãi ngoài 7 giờ sáng mới khai hỏa (1). Toán quân địch đánh vào cổng số 5 lại chẳng may bị thất bại do sự can thiệp ngẫu nhiên của quân Mỹ. Vì bị thất bại ở cổng số 5 nên địch không tấn công vào cổng số 2. Do đó toàn bộ kế-hoạch của địch tấn công

vào Bộ Tổng Tham-mưu bị thất bại. Vào buổi sáng ngày mồng 2 khi toán quân địch từ vườn Thơm đến đột nhập cổng số 4, bọn chúng không khai thác lỗ hổng để tiến sâu vào vì không bắt được liên lạc với các toán khác. Hơn nữa trời lại sáng rõ gây cho chúng nhiều thất lợi.

Tại Bộ Tổng Tham-mưu trong giờ phút ngặt nghèo này chỉ có một đại-đội ứng chiến thuộc thành phần văn phòng khoảng 80 người và mấy chiến-xa.

Ngay sau khi địch đã thất bại không đột nhập được vào cổng số 5 cũng không có thêm quân tăng cường cho cổng này, dù những tiếng súng của địch và của ta vẫn nổ.

Ở ngoài phố, lính Mỹ ở tư dinh đối diện cổng số 5 và một vài quân-nhân gác cổng này bắn lẻ tẻ suốt đêm đến sáng. Còn địch ở phía chùa Long-Hoa cũng thỉnh thoảng bắn lẻ tẻ sang. Có lẽ chúng độ chừng quân ta đã tăng cường bố trí cẩn thận. Chúng đã mất cơ hội bất ngờ nên không đánh sang.

Vào gần sáng, Đại-đội Tổng Hành-dinh cho một xe quân-cảnh đi tuần ra bên ngoài chạy từ cổng số 1 xuống gần cổng số 5. Cuộc tuần tiểu này tiến hành vô sự.

Sĩ-quan trực cấp tá Bộ Tổng Tham-mưu Thiếu-tá Nguyễn-Đăng-Chất nhận lệnh của Thiếu-tướng Tham-mưu Trưởng Liên-quân trong đêm điều động toán ứng chiến đối phó. Vị sĩ-quan này bị thương nhẹ khi thi hành công tác.

(1) 7g05 địch vào cổng số 4 bắn B.40 sập lô-cốt cổng có bốn quân-nhân canh gác đều bị chết. Toán ứng chiến Đại-đội Tổng Hành-Dinh nổ súng bắn. Địch lui lại bố trí tại khu trường Sinh-ngữ Quân-đội. Thiếu-tá Trần-Lê-Tài chỉ-huy toán ứng chiến bị thương nhẹ ngay loạt đạn đầu của địch, rút toán ứng chiến về án ngữ ngang trường Tiểu-học Quân-đội ở cách cổng trại 200 thước.

Mãi 09g00 sáng hôm sau, lực lượng Nhảy-dù được gửi đến. Từ lúc đó người ta mới tin là Bộ Tổng Tham-mưu thực sự thoát hiểm.

Người ta kể lại rằng khi địch đã nổ súng ngay chính vào Bộ Tổng Tham-mưu, binh-sĩ vẫn không tin là Việt-cộng tấn công. Họ cứ cho rằng đó là một cuộc đảo chính, và giữ thái độ thụ động như mấy lần đảo chính trước. Cũng may là Việt-cộng không tràn vào, nếu họ tràn mạnh vào, Bộ Tổng Tham-mưu sẽ phải chịu những thiệt hại đáng kể.

Quân-sĩ bị hại kể cả chết lẫn bị thương thuộc vòng trại của Bộ Tổng Tham-mưu trong vụ biến động này là 23 người.

Tấn công Trung-tâm Huấn-luyện Quang-Trung

Đêm mồng 1 rạng mồng 2 Tết, một lực lượng địch khoảng 2 tiểu-đoàn gồm 1 tiểu đoàn của Trung-đoàn 271/CT 9 và Tiểu-đoàn U56 xâm nhập từ phía Bắc vào vùng Hốc-Môn. Vào khoảng 3 giờ khuya, bọn chúng xuất hiện trước cổng số 1 giáp ranh trại Châu-Văn-Tiếp. Trước khi tiến vào cổng trại, chúng đốt trường học và trụ sở xã Trung-Mỹ Tây. Sau đó kéo quân tiến ngay vào cổng chính. Các quân nhân canh gác thấy chúng đi tới

lại tưởng trạm kiểm-soát liền bắn một phát súng sáu xem phản ứng của toán quân này ra sao. Quả nhiên chúng nổ súng ngay vào trạm kiểm soát. Một khẩu đại-liên của ta mới được bố trí trên nóc đồn canh từ 11 giờ đêm nổ súng vào toán địch. Vì bọn chúng vào quá gần và bị hỏa lực của đại-liên bắn rất quá nên cuống quýt rút xuống một bờ mương. Nhưng bờ mương này lại nằm dọc theo hướng súng đại-liên nên toàn bộ toán quân đi đầu đều bị bắn chết. Tổng số chết của địch bỏ lại tại trận 40 tên, 6 bị bắt, ta tịch thu 30 súng đủ loại. Bọn chỉ có 2 tử thương và 5 bị thương.

Theo thông thường tại mỗi đồn canh chỉ có một bán tiểu-đội canh gác. Nhưng vào ban chiều, nhà trường nhận được lệnh báo động của Bộ Tổng Tham-mưu nên đã tăng cường cho mỗi trạm một đại-liên với ba binh-sĩ vào khoảng 11 giờ đêm.

Người ta cũng không hiểu tại sao địch lại chủ quan đến như vậy.

Vào buổi sáng hôm sau, Trung-tâm Huấn-luyện Quang-Trung xử dụng lực lượng cơ-hữu hành quân tảo thanh xung quanh trại, tiêu diệt thêm được một số Việt-cộng khác.

Các trận đánh trong vùng ven-đô sau tổng công-kích đợt 1

Cuộc tổng công-kích của Việt-cộng trong dịp Tết Mậu-Thân mở vào 28 Tỉnh lỵ và địa điểm trọng yếu với một quân số khoảng 97 tiểu-đoàn gồm đầy đủ thành phần tác-chiến, tham-mưu, hậu-cần, chính-trị và du-kích đã không thành công.

Lực lượng tham chiến địch cầm cự tại các nơi trong ít ngày đều bị đẩy lui ra ngoài, ngoại trừ thành phố Huế nhờ

có thời tiết ẩm ướt và mây mù đã cầm cự được lâu.

Tuy bị đẩy ra nhưng còn tham tiếc một chiến thắng tưởng tượng, Việt-cộng vào tối ngày thứ bảy 17/2 lại cố gắng tập trung lực lượng mở trận tổng công-kích mà ta gọi là cuộc tổng công-kích giai đoạn 2.

Đợt tấn công này xảy ra rải rác ở nhiều nơi nhưng cường độ không đáng kể và chỉ diễn tiến trong một thời gian ngắn.

Người ta thấy địch có khả năng quy tụ quân số quanh các thị-trấn nhưng dù vậy địch không thể làm hơn được bằng những chiến thắng tại thị-trấn.

Một điều ghi nhận là địch có khả năng duy trì các cuộc pháo-kích nhất là trên chiến trường miền Nam địch mới mang ra sử dụng một loại hỏa-tiến do Nga-Sô chế tạo. Đó là hỏa-tiến 122 ly với tầm tác xạ tối đa 11 cây số và với sức công phá của một khối 46 ký chất nổ.

Đối với thủ-đô Sài-gòn, trong đợt tổng công-kích này, địch đã mở màn bằng một cuộc pháo kích vào phi trường Tân-Sơn-Nhất.

Cuộc pháo kích xảy ra lúc 1g20. Ngoài phi trường, các quả đạn còn rơi vào Phái-bộ Viện-trợ Hoa-Kỳ tại căn cứ Tân-Sơn-Nhất, Nha Cảnh-sát Đô-thành, đài ra đa Phú-Lâm.

Trong đêm, 100 quả đạn bích-kích pháo 82 ly và 37 hỏa-tiến 122 ly rơi rải rác vào phi trường.

Một quả rơi vào phòng đợi của phi trường đang có 88 Thủy-quân Mỹ thuộc lực lượng Tuần-giang Cửu-Long đợi chuyển phi cơ lên đường hồi hương. Quả nổ này gây cho 6 người chết và vài chục người bị thương. Đại bản doanh của tướng Westmoreland đặt trong căn cứ Tân-Sơn-Nhất bị trúng 6 trái súng cối. Không gây cho ai bị thương hoặc chết. Không-đoàn 33 Việt Nam có 1 phi cơ C.47 bị hủy, 1 chiếc khác hư hại. Bốn phi cơ Hoa-Kỳ bị hủy và 1 chiếc khác bị hư. Tổng số tổn thất về nhân viên : 7 chết, 131 bị thương trong đó có 67 người phải vào nhà thương. Một phi đạo bị hư đôi chút.

Cuộc pháo kích vào khuôn viên Nha Cảnh-sát Đô-thành làm cho 5 nhân viên

cảnh-sát thiệt mạng và 40 bị thương nặng nhẹ. Địch bắn vào đây khoảng 20 bích-kích pháo 82 ly. Qua đêm hôm sau hồi 10g10, địch pháo kích khu nhà cửa của dân ở phía sau Nha Thanh-tra Lao-động, người ta thường gọi là khu xóm Chùa Phật-An.

Ngoài ra, địch mở một cuộc tấn công bộ-binh ngay trong đêm vào vùng cầu Bình-Lợi nhằm phá sập cầu này và cầu Xa-lô nhưng địch bị Thủy-quân Lục-chiến đẩy lui. Trận đánh kéo dài đến 7g30 sáng 18/2 mới kết thúc.

Trong đêm 17 rạng ngày 18/2, Việt-cộng còn mở cuộc tấn công vào Tân-Thới-Hiệp nằm trên đường Hốc-Môn, xóm Mối.

Khu vực này do Chiến-đoàn 2 Nhảy-dù trách nhiệm. Chiến-đoàn 2 Nhảy-dù đang hành quân ngoài vòng đai đô-thành ở phía sau phi trường Tân-Sơn-Nhất thuộc vùng Bà-Queo, Vinatexco, Trung-tâm Huấn-luyện Quang-Trung, Gò Vấp, Chí-Hòa và Bấy-Hiền.

Tiểu-đoàn Quyết-Thắng thuộc Trung-đoàn Phú-Lợi đã đụng độ với Tiểu-đoàn 8 Nhảy-dù ở phía Tây-Bắc địa điểm kể trên trong suốt đêm.

Trận đánh xảy ra vào khoảng 0g30 sáng 18/2. Mở đầu Việt-cộng mở những đợt pháo-kích vào vị trí trấn giữ của ta, tiếp sau chúng xua quân mở những đợt xung phong với những vũ-khí nặng như B.40, B.41 vào sát vòng rào ta đóng. Nhưng lực lượng Nhảy-dù đã chống trả mãnh liệt làm chúng không thể tiến lên được. Liên khi ấy ta phát giác ngay được mấy ổ trọng pháo đang pháo-kích vào phi trường Tân-Sơn-Nhất đặt cách Bộ Chỉ-huy Tiểu-đoàn 8 Nhảy-dù ở hăng bột ngọt Tân-Thới-Hiệp không đầy 200 thước và ta đã gọi máy bay đến tiêu diệt ngay được. Tiếp theo, Việt-cộng mở những đợt tấn công khác và nhờ có một chi-đội thiết-vận xa và hỏa châu chiếu sáng, quân ta đã đánh bật địch khỏi vòng rào và hoàn toàn làm chủ tình hình trong vùng. Kết quả trận đánh này

ta hạ được 78 tên, bắt sống 1 tên, tịch thu được 1 súng cối 60 ly, 2 trung-liên Tiệp-Khắc, 13 B.40, 2 B.41, 13 AK, 1 Carbine, 1 colt, 1 trung-liên. Bên ta có 7 chiến-sĩ hy sinh, 35 bị thương và 1 thiết-vận xa trúng đạn.

Vào đêm hôm sau 18 rạng ngày 19/2 Việt-cộng mở trận đánh vào khu vực Phú-Lâm. Việt-cộng đã điều động 2 tiểu-đoàn chính quy của chúng để thanh toán Tiểu-đoàn 30 Biệt-động-quân và tiếp theo đó sẽ tái kích vào đô-thành.

Đó là hai Tiểu-đoàn chính-quy 1 và 6 của Việt-cộng. Tiểu-đoàn 6 tấn công vào Tiểu-đoàn 30 Biệt-động-quân và Tiểu-đoàn 1 yểm trợ cho Tiểu-đoàn 6. Tiểu-đoàn Trưởng cũ của Tiểu-đoàn 6 là Năm-Xuân và Tiểu-đoàn Phó cũ là Từ-Vũ và toàn Bộ Chỉ-huy Tiểu-đoàn đã chết trong cuộc hành quân vào thủ-đô Sài-gòn trong dịp Tết.

Vào lúc 2g15 Việt-cộng sử dụng súng cối 60 ly và 82 ly và B.40 để tạo áp lực cho thành phần xung kích của chúng. Những quả đạn súng cối và B.40 thi nhau lao vào vị trí của bộ chỉ-huy tiểu-đoàn, nhưng nhờ các hầm trú ẩn quá vững chắc của ta nên địch không gây được một thiệt hại nào.

Khoảng 10 phút sau, thành phần xung kích của chúng được tung ra để thanh toán lực lượng ta, nhưng chúng không ngờ có Tiểu-đội Thám-báo của ta nằm ở tiền đồn sẵn sàng chờ đón chúng.

Những tên địch vừa xuất hiện ở bờ ruộng đã bị các tay súng M.16 thiện xạ hạ ngay tại chỗ. Địch cố bám sát vào bờ ruộng để yểm trợ cho toán xung kích, nhưng họng đại-liên đã tiêu diệt toàn bộ xung kích. Sau trận đánh, chúng rút về hướng ấp 1 Hốc-Môn, bỏ lại tại trận địa hơn 40 xác chết trong đó có tên Chuối Tiểu-đoàn Phó Tiểu-đoàn 1.

Ta tịch thu được 6 B.40, 2 thượng-liên Trung-cộng, 2 súng cối 60 ly, 36 súng AK, 10 ký thuốc nổ TNT, 1 tấn đạn

được đủ loại.

Trong chiến công này ta phải kể đến Tiểu-đội Thám-báo và vai trò đặc biệt của Tiểu-đội này.

Tiểu-đội Thám-báo có nhiệm-vụ làm tiền-đồn cho Bộ Chỉ-huy Tiểu-đoàn 30 Biệt-động-quân. Nhờ địa thế khu tiền đồn kiên cố, Tiểu-đội Thám-báo ngay từ phút đầu đã giáng vào đầu địch một đòn chí tử, địch không kịp đặt chân bên bờ rào đã ngã gục trước họng súng đầy kinh nghiệm của các chiến-sĩ mũ nâu.

Được biết với một quân số không nhiều mà chống với một lực lượng gấp mười lần đông hơn. Địch đã không kịp lôi những xác chết của bọn chúng nhất là xác của tên Tiểu-đoàn Phó.

Ngay tại tiền đồn, bọn Việt-cộng đã bị thảm bại nặng, không thể đứng chạm gì được đến Bộ Chỉ-huy Tiểu-đoàn. Điều đó chứng tỏ tinh thần chiến đấu của bọn Việt-cộng quá thấp kém. Theo lời khai của 1 tù binh, Tiểu-đoàn 1 của Việt-cộng là tiểu-đoàn chính-quy, nhưng vì tổn thất quá nhiều nên chúng đã bắt các thanh niên tại các thôn, ấp để bổ sung và cũng theo lời khai của tù binh đó, quân số của tiểu-đoàn phân nửa là tân-binh vừa bổ sung đến. Chính tên Việt-cộng này vừa đến Tiểu-đoàn chưa được 2 tuần và chỉ được chỉ dẫn cách bắn súng một cách sơ sài rồi đưa đi tác chiến.

Trưa ngày 19/2 một đơn vị bộ-binh cơ-giới của Mỹ đã giao tranh với một số Việt-cộng ở cách Hốc-Môn 2 cây số về phía Nam và cách Sài-gòn 15 cây số về phía Tây-Bắc. Trận chiến khởi đầu từ trưa và kéo dài đến 18g45.

Cũng trong ngày 19/2, Thủy-quân Lục-chiến ta lục soát các khu vực ngã năm Bình-Hòa cầu Bình-Hòa và Hàng-Xanh gây cho địch một vài thiệt hại.

Đêm 19/2 các cuộc giao tranh dữ dội lại diễn ra tại vùng xung quanh Tân-Sơn-Nhất. Địch tăng viện và tạo áp lực

*Các chiến-sĩ của Tiểu-đoàn
3 TQLC đang phản kích
địch tấn công vùng cầu
Bình-Lợi ngày 18/2/1968*

*Dân chúng cũng hỗ trợ
trong cuộc phản công
này*

TQLC hành quân tại khu cầu Bình-Lợi ngày 18/2/1968

*Chiến lợi phẩm do TQLC thu được trong vụ địch tấn công cầu Bình-Lợi
đêm 17 rạng 18/2/1968*

tại phía Bắc Trung-Tâm Huấn-luyện Quang-Trung.

Khuya đêm 19/2 địch dùng B.40 bắn sập lô-cốt và giật mìn phá hoại cây cầu Gò-Dưa cách Quân-trấn Thủ-Đức hơn 1 cây số.

Ngày 20/2 địch pháo kích vào hăng Equipment và chiếm đóng hăng dẹt Sicovina tại Thủ-Đức. Một trận chiến quan trọng đã diễn ra từ trưa tới tối tại Cầu-Tre, Tân-Thới, Phú-Thọ Hòa cách trường đua Phú-Thọ lối hơn 3 cây số về phía Tây-Bắc. Trục thăng, phản lực và đại-bác đã yểm trợ cho bộ-binh. Địch dùng cả liên-thanh phòng-không để chống trả. Vùng này là một trong mấy đường mà Việt-cộng đã xâm nhập thủ-đô hôm Tết và trong vài ngày vừa qua đã đặt súng cối pháo-kích vào thủ-đô.

Trận đánh xảy ra tại nghĩa-địa Triều-Châu vào lúc Tiểu-đoàn 33 Biệt-động-quân vào thay thế cho Tiểu-đoàn 3/7 Hoa-Kỳ vừa rút đi trao trả khu F được sáp nhập vào khu D do Biệt-động-quân phụ trách. Dường như địch đã bám sát vào lực lượng Mỹ từ lâu nhưng tránh đụng độ và khi lực lượng ta tới, chúng đánh liền.

Tiểu đoàn 33 Biệt-động-quân do Đại-úy Nguyễn-Thiệt chỉ-huy, Phóng viên chiến trường Việt Tấn-Xã đi theo cánh quân của Đại-đội 3 do Trung-úy trẻ tuổi Trịnh-Thanh-Xuân điều khiển đã mô tả trận đánh với đầy đủ các chi tiết như sau :

"...

12g10 trưa 20/2/68 tại căn cứ đóng quân sân bắn Bình-Thới. Trung-úy Xuân đang sửa soạn ăn cơm. Tất cả đã dọn ra sẵn sàng. Nhưng có tin của Tử-Thần tức Ban Chỉ-huy Tiểu-đoàn báo khẩn.

Địch tập trung rất đông quanh Nghĩa-địa Triều-Châu. Nhìn trên bản đồ thì địch xuất hiện cách sân bắn Bình-Thới không quá 200 thước tính theo đường chim bay. Địa điểm ghi có địch nằm trong khu tam giác cạnh Tân-Hóa,

ngay ngang ấp Tân-Hội cách cầu Tre lối 1 cây số và ở gần trại Phú-Bình không quá 2 cây số. Thế là cơm đã dọn ra đầy đủ chỉ còn có việc ăn mà cũng không ăn cho trôi nữa. Vì toàn Tiểu-đoàn được lệnh cấp tốc xuất trận.

Trung-đội 1 do Trung-sĩ I Trần Xoong một hạ-sĩ quan có 30 năm quân-vụ mang 40 binh-sĩ tạt qua cánh đồng bằng thẳng vào gò mả phía tay mặt.

Trung-đội 3 do Trung-sĩ I Tăng-Ly bảo vệ ban Chỉ-huy Đại-đội đi phía trái cũng nhắm mục tiêu gò mả.

Trung-đội 2 do Chuẩn-úy Út và Tiểu-đội Thám-báo gồm toàn chiến-sĩ gan lì đánh thọc vào chánh điện.

Khởi cần hồi hộp chờ lâu, quân ta vừa rời khỏi Hương-lộ 14, tức đường Phú-Thọ nối dài tạt qua chùa Giác-Viên vừa ló vào gần Nghĩa-địa Triều-Châu là chạm địch khai hỏa ào ạt như vũ bão. Trần-Xoong ở vào thế giữa đồng trống, đành phải một mất một còn tấp thẳng ổ súng địch. Tuyến bố trí thứ nhất của xung kích Việt-cộng bị đẩy lui mau lẹ.

Toàn Trung-đội 1 chỉ kịp nhào xuống giao thông hào của địch đã đào sẵn và sâu tới cổ, thế là lại tiếp tục nhả đạn vào từng gò mả, từng nấm mộ. Địch ngó thấy ta, ta nhận thấy rõ mặt từng tên địch Việt-cộng. Một số mặc áo trắng đạn đại-liên đeo đầy mình, có tên mặc áo đen, có tên cởi trần tròng trọc.

Ngay phút giao tranh mở màn, ta đã nhận định ngay là hỏa lực địch thuộc lực lượng chính-quy bởi ngay đợt súng nổ thứ nhất địch đã quật ra chừng 15 phát B.40, cùng nổ đồng loạt với thượng-liên, đại-liên và AK.50 đạn tươi như trận mưa rào.

Thừa thắng Trung-đội 3 cùng Bộ Chỉ-huy Đại-đội ào lên chiếm được điểm tựa là một căn nhà có lò bún. Nhưng tại điểm này lại nằm chiếu tướng đối diện với 2 cây đại-liên hạng nặng của địch. Trung-úy Xuân đích thân thổi một loạt

M.79 loại phóng lựu rất tân kỳ 1 trái chỉ bằng cái hột vịt mà đủ khả năng làm tê liệt trọn ổ súng địch.

Có điều lạ, là Việt-cộng nằm lì tại chỗ nổ liên hồi mà không di chuyển. Ta dự đoán xạ thủ Việt-cộng đã bị xích chân vô súng. Vì đại-liên ta nằm trước mũi đại-liên địch hai bên bắn nhau lu bù, khoảng cách không quá 20 thước.

Vì nóng lòng muốn khóa họng súng của Việt-cộng chiến sĩ Thám-báo Trần-Đắc-Hiệp đã đứng khời khời chìa cây M.79 vào căn nhà có bóng địch và đứng lúc đó thì tên Việt-cộng cũng giơ cây AK.50 hai bên cùng chào nhau vào cùng một giây phút, rồi cùng bóp cò nhưng đạn vừa bay vụt ra khỏi nòng thì cũng là cùng một lúc cả hai kẻ chào nhau bằng súng đều gục ngã.

Một bên trúng AK.50 xuyên lủng nón sắt chết ngay tức khắc và phía địch lãnh trọn quả M.79 bị diệt gọn cả ổ súng mai phục tại căn nhà này.

Trung-úy Xuân chỉ vừa kịp thét lên : Hiệp coi chừng chết ! Chữ 'chết' vừa rút thì Trần-Đắc-Hiệp đã chết ngã ngổ ra phía sau đầu ngã vào bờ rào, máu trào ra nhuộm đỏ khắp mình.

Trung-úy Xuân xót xa hét lên hô xung phong. Và xô vào kéo xác Hiệp xong địch theo sát cái tử thi này và bắn đại-liên xối xả cày tung đất quanh chỗ Hiệp gục chết.

Giữa lúc đó, có 1 đồng bào lối 40 tuổi đi với 1 bà già bị kẹt giữa 2 phòng tuyến. Ông cho biết tên là Hồ-Văn-Hai. Khi thấy Việt-cộng bắn quá kỹ, ông Hai bèn tình nguyện la lớn : Các anh để tui ra tui mặc "si-vin" chắc là dễ hơn.

Không đợi quyết định, Ông Hồ-Văn-Hai đã bình thần rút điều Bastos đỏ đốt thuốc rồi ngậm phì-phèo, dường như ráng tập trung can đảm để lững thững đi tới xác Hiệp và đạn địch vẫn bất cần

là quân hay dân. Chúng vừa quật hỏa lực rất mạnh song ông Hai miệng ngậm thuốc, tay kéo xác, vừa kéo vừa té xấp té ngửa lôi được thi hài Hiệp về tới vị trí Ban Chỉ-huy.

Phía trái Đại-úy Thiệt. Ban Chỉ-huy Tiểu đoàn với danh hiệu là Tử thần đã kêu trong máy. Đây Tử-Thần gọi Hoàng-Xà. Anh hãy ngưng lại. Địch nằm giữa. Tôi ở phía trái. Anh ở phía mặt. Hãy lui ra cho 3 con cua vào thanh toán. Trận địa cách nhau trong gang tấc. Địch chạy lộ nhô thấy rất rõ.

Ba con cua khệnh khạng ào tới như trận cuồng phong. Nhưng một loạt phóng bom bay ra, một xe tăng bốc cháy, dù trước ngọn lửa nghi ngút, chiến-sĩ đi sát Đại-úy Thiệt vẫn nhào lên vừa chống thần hỏa vừa bắn xả vào tuyến địch. Chiến-sĩ 33 leo lên con cua và dùng ngay hỏa lực sẵn có trên xe rồi biến thành pháo-đài khổng lồ quật tước vào mặt địch.

Trận địa càng lúc càng quyết liệt. Con cua thứ hai xông tới tiếp cứu bắn bị ngay loạt phóng bom lại bốc cháy.

Lần này Việt-cộng toan nhào ra. Nhưng chiến-sĩ 33 đã nhanh chóng hình thành tuyến xung kích đánh bằng hơi cay. Bất thần, trận địa nổi bật một đoàn người đeo mặt nạ hình thù quái đản và vô ra như những hung thần quét ngã từng toán thiêu thân địch. Hầu hết các chiến-sĩ 33 Biệt-động-quân đều được trang bị mặt nạ chống hơi cay.

Nhờ vậy trong khi ngăn chặn đoàn xung kích địch toan áp tới 2 con cua bị gẫy càng. Anh em 33 Biệt-động-quân đã bóp nát mưu của địch bằng thế đánh tối hậu mà khỏi cần đạn cũng làm địch té xỉu như phép thần thông.

Riêng khoảng này số Việt-cộng chết không sao tưởng tượng nổi. Trận ác chiến tới giờ này chỉ còn cách nhau có một bờ tường. Đoàn cua thần nổi giận

khắc đạn như vũ bão quật ngã từng loạt Việt-cộng nằm chết đè lên nhau.

Có phi cơ yểm trợ, lúc đó nhìn đồng hồ đã 14g20. Sau gần 100 phút giao tranh đoàn u-ti-ti đã tới can thiệp. Dàn đại-liên, hỏa-tiến bắn như kẻ thước thợ.

Địch và ta gần như lẫn lộn. Trận ác chiến đã tới mức cao vượt bậc. Nhưng cũng chính vào lúc đó thì phòng không địch quật trúng 1 trực thăng của ta vì máy bay xà quá thấp.

Trên phi cơ Tiểu-đoàn Phó 33 Biệt-động-quân quan sát thấy rõ và gọi cho các bạn dưới đất, bám chặt sự di động của địch.

Vào 16 giờ thì trận cận chiến đánh chiếm từng căn nhà bắt đầu diễn ra trong bầu không khí vô cùng sôi động. Ta và địch vật lộn nhau dằng giật nhau từng mô đất.

Xác địch đếm được tại chỗ 211 tên, trong đó có ít ra là 20 phụ nữ.

Tới 18 giờ thì phi cơ oanh tạc mục tiêu. Địch chuyển hỏa lực dồn về hướng lò bún.

Cho tới sáng 21/2 Tiểu-đoàn 33 Biệt-động-quân đã cầm chân địch tại khu vực này trong khi từng loạt đại-bác và phi cơ oanh-tạc dữ dội vị trí địch.

Tiểu đoàn 33 Biệt-động-quân đã mất một tiếng rưỡi đồng hồ để tiến qua một cánh ruộng rau muống lối 300 thước và tràn vào chiếm các cao-ốc tiếp giáp với phòng tuyến của địch.

Sau khi chiếm được các cao-ốc sát phòng tuyến địch, quân ta cách địch có một bức tường dày và các chiến-sĩ Biệt-động-quân đã phải dùng tới đạn hỏa tiễn M.72 và đại bác không giật 57 ly khoét từng lỗ nhỏ để chui qua đánh vào phòng tuyến địch,

Vào lúc 10g30 sáng khi pháo-binh

và phi cơ ta oanh-tạc trên vị trí địch, dân chúng trong vùng quanh đó đã trèo lên mái nhà lên gác thượng để xem.

Nhiều người đã chỉ cho các chiến-sĩ Biệt-động-quân những toán địch bỏ vị trí cố thủ chạy trốn sang các khu nhà bên cạnh.

Trong khi suốt 2 giờ phi cơ lẫn lộn thả bom vừa bắn phá vào mục tiêu địch thì các Đại-đội 3 và 4 cùng toàn lực Tiểu-đoàn 33, âm thầm ven theo bờ ruộng lướt lên sát tuyến địch.

Đoàn quân tiến thành hình cánh cung bọc thẳng vô chánh diện, tiến vô nghĩa địa. Nhiều ngôi mả mới lấp đất vội vã hiện hình khắp đó đây. Tiểu-liên AK.50 nằm rải rác.

Trên xe M.113 ở ngay đài chỉ-huy là xác của Chuẩn-úy Thạch, người sĩ-quan cọt bay rất trẻ, đã chết cháy một phần nửa thân thể, mà tay vẫn còn níu chặt cò súng. Kế bên là tài xế Võ-Đình-Chi, ngồi tại phòng lái. Cả hai đã hy sinh dũng cảm sau khi cán nát nhiều công sự có B.40 của địch.

Xác địch nhiều không sao đếm xuể. Nhiều hầm hố đào rất công phu bị trúng bom, heo to gần bằng con bò nằm chết đầy rẫy. Một con bò ruột lủng lòi phèo cả đồng mà vẫn đứng sừng sững, miệng sùi bọt mép rống lên từng hồi.

Có nhiều nấm mồ bị cày nát, bật tung cả nắp quan tài, để lộ hân nhữn bộ xương người chết đã lâu năm. Thật là nhữn kẻ đã chết rồi lại bị chết thêm lần thứ hai. Khung cảnh hoang tàn tan nát.

Các chiến-sĩ Tiểu-đoàn 33 / Biệt-động-quân lướt qua hố, băng qua tất cả để truy theo dấu chân địch. Trận chiến kéo dài từ 12 giờ 20/2 đến 14 giờ 21/2/68 thời chấm dứt.

Đứng trên một cái nhà mồ xây cất công phu Trung-úy Trịnh-Thanh-Xuân Đại-đội 3 Tiểu-đoàn 33 đồng dạc báo

cáo những lời chót :

Trong trận này ta thu được rất nhiều mặt nạ của Việt-cộng dùng để phòng ngừa hơi ngạt, loại mặt nạ khá lạ mắt, bằng ni lông và có ống dưỡng khí màu xanh lá cây.

Tổng số địch chết tại trận và số xác địch bị vùi chôn trong đồng gạch ngói hoang tàn khoảng 300 tên.

..."

Tuy nhiên địch vẫn cố gắng xâm nhập phía Tây Bắc đô-thành ngày 21/2, một lực lượng địch khoảng một Tiểu-đoàn thuộc Trung-đoàn 272/CT9 đã bị Trung-đoàn 3 thuộc Sư-đoàn 25 Hoa-Kỳ chặn đánh tại xã Vĩnh-Lộc, Tân-Bình cách ranh giới Sài Gòn 6 cây số về phía Tây-Bắc.

Sau trận này, áp lực địch vẫn đè nặng tại khu vực trên. Cũng kể từ trung tuần tháng 2/68, người ta thấy Sư-đoàn 9 Việt-cộng, một đơn vị được coi là thiện-chiến nhất xuất hiện tại vùng Hốc-Môn. Dường như Sư-đoàn này muốn cố gắng tạo một chiến thắng quân-sự để bù đắp vào các sự thiệt hại của chúng trong cuộc tổng công-kích bị thất bại vừa qua.

Sư-đoàn 9 Việt-cộng toan xâm nhập Trung-đoàn 272 theo ngã Vĩnh-Lộc và đã bị lực lượng của Hoa-Kỳ chặn đánh khiến chúng bỏ lại 132 xác chết. Trung-đoàn 273 tạo áp lực tại vùng Gò-Vấp bị lực lượng Nhảy-dù của ta án chặn nên không tạo được cơ hội mở mũi dùi vào thủ-đô. Còn Trung-đoàn 271 được bố trí luân quất ở vùng Hốc-Môn làm lực lượng tăng viện cho các toán quân hoạt động phía trước.

Để đối phó với mối đe dọa này, ta vẫn phải duy trì nhiều binh-sĩ ở Sài Gòn, gồm có 2 Chiến-đoàn Nhảy-dù, 1 Liên-đoàn Thủy-quân Lục-chiến 1 Liên-đoàn Biệt-động-quân và các đơn vị mới được tạo lập bằng những quân-nhân khóa-sinh, Phòng, Sở để tăng cường cho việc phòng thủ. Trực tiếp tham gia vào các

cuộc hành quân giải tỏa đô-thành còn có 2 Lữ-đoàn Hoa-Kỳ đóng ở ngoại ô để mở các cuộc hành quân ở bên ngoài. Lực lượng Hoa-Kỳ này do Trung-tướng KEITH L. WARE chỉ-huy đóng bản doanh ngay trong vòng thành Bộ Tổng Tham-mưu. Các công tác đào hầm hố và làm các công-sự chiến-đấu bằng bao cát và chằng kẽm gai được xúc tiến nhanh chóng tại các cơ quan quân-sự tại thủ-đô để chống pháo-kích.

Đêm 22/2 khoảng 10 giờ ta đụng địch ở sau kho xăng Gò-Vấp và ta đã đẩy lui được.

Đêm ngày 23/2, tình hình an-ninh tại các khu ven biên tương đối lắng dịu. Thời vào tảng sáng ngày 24/2 từ 4g40 5g30, Việt-cộng lại pháo-kích phi trường Tân-Sơn-Nhất và vùng ven biên phía Bắc thủ-đô. Khoảng 20 trái đạn vừa BKP.82 ly và hỏa-tiến 122 ly rớt vào khu căn cứ Tân-Sơn-Nhất gây cho 3 quân-nhân thiệt mạng, 17 bị thương, 3 máy bay bị hư hại, tại đây, địch pháo kích làm 2 đợt cách nhau 3 phút. Một quả rơi vào vòng thành Bộ Tổng Tham-mưu gây 2 binh-sĩ bị thương. Một quả đạn khác rơi vào một căn nhà dân tại khu Lăng-Cha-Cả. Nhà cháy chỉ còn lại một đồng gạch vụn. Hai gia đình vô tội gồm 11 người trong nhà bị chết. Địch pháo kích từ vùng phía Nam phi trường vào cũng như mấy lần trước đều ở phía này. Khi bị máy bay săn tìm chúng chỉ đổi chỗ ít nhiều về phía Tây cũng trong khu đầy mố mả này.

Sau vụ thất bại đêm 22/2, địch lại cố đánh kho xăng tại xã An-Nhon Gò-Vấp vào đêm 24 rạng ngày 25/2. Khởi đầu chúng mở nhiều đợt pháo kích và tiếp theo xua quân vào để tấn công. Nhưng đã bị lực lượng phòng thủ tại nơi này đánh bật ra.

Tại đô-thành, địch chỉ gây được vài vụ phá hoại, pháo kích và khủng bố. Địch phá 2 cây cầu ven-đô : cầu Giồng-Ông-Tổ ở 7 cây số Nam Thủ-Đức, cầu Kinh tại 3 cây số Đông-Bắc Gia-Định. Địch pháo kích đô-thành và tỉnh lỵ Gia-

Định vào khu dân cư ở bến Nguyễn-Văn-Thành Chợ lớn, khiến 40 căn nhà bị cháy, 3 thường dân bị thiệt mạng, vào trại định-cư Tự-Do đường Tân-Hòa Đông Chợ lớn và Biệt-khu Thủ-đô. Những vụ bắn lẻ tẻ khác tới ngày 23/2 vào trạm kiểm soát xe lô Gia-Định và Tân-Cảng Xa-Lộ (New Port).

Vào sáng ngày 24/2, Liên-quân Việt-Mỹ có thiết-giáp, phi cơ yểm trợ tiếp tục tảo thanh địch đang gây áp lực và lấn quất trong vùng các xã Xuân-Thới-Sơn, Xuân-Thới-Thượng và Tân Thới-Trung cách Sài Gòn độ 16 cây số. Lực lượng Việt-Mỹ đã chạm súng dữ dội với địch vào 12 giờ ngày 25/2 khi Tiểu-đoàn 8 Nhảy-dù tiến đến làng Tân-Thới-Trung cách Sài Gòn 10 cây số về phía Tây-Bắc. Cuộc chiến kéo dài đến chiều. Pháo-binh, trực thăng vũ trang và oanh-tạc cơ đã yểm trợ đắc lực cho bộ-binh. Đến 20 giờ vẫn còn những đụn độ nhẹ. Kết quả 20 địch bị giết, 5 bị bắt, 10 vũ khí cá nhân bị tịch thu. Về phía ta có 2 tử thương. Lực lượng địch mà ta đụn độ gồm khoảng chừng 400 tên được trang bị cả súng phòng không. Một trực thăng của cố-vấn Tiểu-đoàn Dù bị bắn rơi nhưng không ai việc gì.

Mặt khác, tại vùng Hốc-Môn cách Sài Gòn 14 cây số, Lữ-đoàn 3 thuộc Sư-đoàn 25 Bộ-binh Hoa-Kỳ đụn độ địch cũng vào buổi sáng 25/2 và diệt được 32 địch. Sau cuộc đụn độ ngắn ngủi, địch quân đã tháo chạy. Hoa-Kỳ có 2 tử thương, 10 bị thương.

Hành quân vào vùng thuộc quận Hốc-Môn cách ven thủ-đô Sài Gòn 5 cây số về hướng Đông-Bắc, ngày 1/3/68 Tiểu-đoàn 6 Nhảy-dù gồm 2 Đại-đội 61 và 64 chia làm 2 cánh quân tiến đến mục tiêu và trận đánh ác liệt đã xảy ra vào lúc 8 giờ. Lực lượng địch là Đại-đội B2/A7 thuộc Đoàn Phú-Lợi 3 Việt-cộng. Vào quá trưa, quân ta đã làm chủ trận địa hạ sát 72 Việt-cộng. tại chỗ, tịch thu 2 thượng-liên, 10 AK, 2 súng lục Trung-cộng. Bên ta có 5 chiến-sĩ hy sinh, 7 bị thương. Trong số địch chết có tên Đinh-Hữu-Chính, Đại-đội trưởng B2/A7 và tên

Trần-Văn-Ngự Chính-trị viên Đại-đội.

Cũng kể từ ngày này, Liên-quân Việt-Mỹ tổ chức nhiều cuộc hành quân giải tỏa các khu vực ngoài đô-thành.

Tại phía cầu Bình-Lợi, để giải tỏa áp lực địch, một cuộc hành quân gồm có các quân binh chủng Hoa-Kỳ tham chiến đã diễn ra tại khu tam giác quận Thủ-Đức quận Lái-Thiêu và quận Di-An trong có những trọng điểm là rừng Đồng-An, rừng Dầu, trù khu Lò-chén, Thuận-Giao, mật khu rừng Cò-Mi. Bên ngoài khu tam giác có nhiều đơn vị bộ-binh gồm Thủy-quân Lục-chiến và Biệt-động-quân với sự yểm trợ của thiết-giáp, giang-đỉnh hợp thành một hàng rào bao quanh. Trong khu này ước lượng, có 4000 quân địch gồm những đơn vị chính-quy, chủ-lực địa-phương VC đã thất bại trong vụ tấn công vào đô-thành và vùng phụ cận Gia-Định hôm đầu Xuân Mậu-Thân và nhất là đơn vị đã đột kích Bình-Lợi, Bình-Triệu vào ngày 19/2. Cuộc hành quân này không đạt được kết quả mong muốn. Dường như địch quân cố né tránh nên không có cuộc chạm súng nào quan trọng ngoài những vụ chạm súng lẻ tẻ mang đến cho địch một vài thiệt hại nhẹ.

Lần thứ ba sau cuộc tổng công-kích, địch pháo kích phi trường Tân-Sơn-Nhat bằng hỏa-tiễn 122 ly. Các quả đạn mãi đến 9 giờ sáng ngày 2/3 hãy còn bắn vào phi trường. Tổn thất nhân mạng nhẹ. Thiệt hại vật chất không đáng kể. Tại các khu vực thuộc Chợ lớn, địch cũng pháo kích lai rai.

Ngày 7/3 vào hồi 14g30 tại Bà-Điểm và xã Tân-Thới-Trung, một cuộc đụn độ khá ác liệt đã xảy ra giữa các đơn vị thuộc Tiểu-đoàn 8 Nhảy-dù và quân địch. Cuộc tác chiến đã kéo dài suốt 3 tiếng đồng hồ với 4 phản-lực cơ thay nhau tới trợ chiến.

Trong những ngày kế tiếp, nhờ ở các cuộc hành quân ven đô, tình hình chiến sự tại đô-thành lắng dịu, không còn có một cuộc tấn công nào bằng bộ-

binh và những cuộc pháo kích cũng chấm dứt.

Kết quả thiệt hại giữa ta và địch trong các tháng 2 và 3/68 tại Biệt-Khu Thủ-Đô như sau :

Thiệt hại ta : Tử thương 323, bị thương 907, vũ khí bị mất 28 trong đó có 5 vũ khí cộng đồng.

Thiệt hại địch : Tử thương 5.289, bị bắt 415, vũ khí bị tịch thu 1.934, trong đó gồm 1.544 cá nhân và 390 cộng đồng.

Thống-kê này được trích dẫn trong báo cáo hoạt động hành quân của Bộ Tổng Tham-mưu/P. 3 các tháng 2 và 3/68.

Vài nét sinh hoạt của thủ-đô sau biến cố Tết Mậu-Thân

Không khí ăn chơi biến mất và thay vào đó một nếp sống chiến-tranh. Người dân đô-thành chỉ đi ra khỏi nhà khi có việc không la cà rong chơi như lúc trước. Các sinh hoạt về ban đêm coi như không có. Các tiệm ăn, cửa hàng đều đóng cửa trước 7 giờ tối. Các rạp hát và rạp chiếu bóng đều ngưng hoạt động. Các trường học cũng nghỉ luôn và mãi ngày 1/4/68 mới khai giảng lại.

Giá sinh hoạt cứ vọt vọt cao. Tô phở trước Tết 30\$ qua biến cố 40\$ và giữ vững giá này không xuống. Mớ rau muống trước 8\$00 lên 15\$00. Thịt heo có lúc lên tới 900\$ một ký. Giá gạo vẫn giữ vững như cũ.

Các giới doanh thương doanh nghiệp không ít thời nhiều đều bị thiệt hại. Các hoạt động thương mại bị sút giảm rõ-rệt vì sự giao thông trong nước khó khăn và mãi lực tiêu thụ của quần chúng thấp kém, sự thấp kém kinh tế là do dân chúng chỉ nhằm tiêu thu hàng thực phẩm không mua những thứ khác không thiết yếu. Thực ra thời nhiều giới quần chúng bị kiệt quệ về tài chánh từ

lâu không đủ tiền ăn nên không thể mua sắm các thứ khác được.

Không những vậy nền kinh-tế tại thủ-đô còn bị ảnh hưởng tâm-lý, giới doanh thương chẳng thiết gì khuyến trương chỉ lo cần thủ chờ thời.

Sau cuộc tấn công uy thế lãnh đạo của Tổng Thống Nguyễn-Văn-Thiệu lên cao. Nhiều đoàn thể vẫn tỏ thái độ chống đối chánh-quyền với hiện tình đất nước lại quay lại ủng hộ. Hơn nữa, Chính-phủ đã áp dụng được các biện pháp mạnh chống giặc mà không bị phản đối. Những thành công nhất của Chính-phủ đại để như : Thi hành lệnh tổng động-viên, ban bố lệnh gọi tái-ngũ, thành lập Nhân-dân Tự-vệ, đoàn ngũ hóa sinh viên v.v... Nghĩa là Chính-phủ nhất nhất dễ dàng ban hành mọi biện pháp mà không gặp những sự chống đối nào như lúc trước. Người ta cho rằng nhân vụ tấn công này người dân mới nhận rõ bộ mặt thật gian ác của Cộng-sản và thấy họ không thần thánh gì thua chạy và chết chóc đầy đường.

Các trận đánh trong đợt 2

Cuộc tấn công đợt 2 của Việt-cộng vào thủ-đô được chia làm hai thời kỳ

- Thời kỳ thứ nhất từ ngày 5 đến 12/5/68.

- Thời kỳ thứ hai từ ngày 25/5 đến 18/6/68.

Cuộc tấn công lần này vào thủ-đô đã mang một sắc thái khác biệt là địch không tấn công vào các cơ-quan đầu

não mà chỉ xâm nhập vào những khu dân cư để gây nên một cuộc chiến-tranh thiệt hại về nhà-cửa và tài-sản của dân chúng. Chiến thuật mà địch áp dụng ở thủ-đô có một phần nào đặc tính du-kích chiến, vì lực lượng của chúng không nhiều nhờ bám vào các nhà cửa làm công-sự chiến-đấu và làm sao kéo dài thời gian chiến đấu để gây nên nhiều thiệt hại vật chất.

Cuộc tấn công trong thời kỳ thứ nhất đã nhanh chóng kết thúc vì ta chịu chấp nhận các thiệt hại về nhà cửa để cố gắng đẩy lui địch ra.

Tuy bị đẩy ra nhưng địch vẫn tìm dịp để quay trở lại. Và địch đã trở lại được nhờ ở vòng đai phòng thủ thủ-đô quá rộng rãi có nhiều kẻ hở xâm nhập cùng ở sự mệt mỏi của các đơn vị ta phải luôn luôn chiến đấu không được nghỉ ngơi.

Thời kỳ thứ hai lâu hơn kỳ trước. Tuy cũng vẫn giữ một lối đánh như trước nhưng địch đã rút được nhiều kinh nghiệm chiến đấu trong thành phố.

Trong kỳ này, tuy gây cho đô-thành thêm nhiều cảnh đổ phá nhà cửa nhưng ngược lại địch đã bị thảm bại mất hai trung-đoàn thiện chiến và điều quan trọng nhất là trạng thái tinh thần của cán-binh sút kém với việc ra hàng tập thể hàng trăm người một lúc.

Thời kỳ thứ nhất (5 - 12/5/68)

Ngày 5/5/68

Tấn công vào Sài-gòn khởi đầu bằng một trận pháo kích bằng đạn hỏa-tiến 122 ly và BKP 82 ly vào lúc 0g30 sáng. Những trái đạn đã bắn vào nhiều địa điểm trong đô-thành và vùng phụ-cận :

- Một số lớn vào phi trường Tân-Sơn-Nhất không gây được một sự thiệt hại nào đáng kể.

- 1 trái nổ gần nhà Đại-sứ Bunker.

- 1 trái nổ gần chợ Bến-Thành.

- 1 trái nổ làm sập nhà hơi điện trước bệnh-viện Phước-Thiện và căn nhà lầu số 314 đường Nguyễn-Trãi.

- 11 trái khác nổ rải rác ở đường Tự Do, Thống-Nhất, Hoàng-Diệu, Huỳnh-Thúc-Kháng, Ngô-Đức-Kế.

Sau đó địch xuất hiện tấn công vào lực lượng Thủy-quân Lục-chiến án ngữ trên trục giao thông xa-lộ, tấn công cầu Bình-Lợi, tấn công cầu Xa-lộ, Phan-Thanh-Giản, tấn công bót cầu Tre tại vùng Bình-Thới. Các cuộc tấn công này xảy ra trong khoảng thời gian từ 03g30 đến 5 giờ sáng không mang lại cho địch một thắng lợi cụ thể nào. Nhưng qua các cuộc tấn công này địch đã xâm nhập và bám chắc vào các khu vực dân cư tại vùng Thị-Nghè cùng một khu phố thuộc Đa-Kao và tại vùng Bình-Thới thuộc Chợ-lớn.

Trong khi đó vào khoảng gần sáng tại nội-thành, nhiều phần tử địch nổ súng lẻ tẻ và bắc loa tuyên truyền. Đó là những toán cán-bộ và đặc-công võ-trạng tuyên truyền địch. Bọn chúng đã xuất hiện tại các đường Phó-Cơ-Điều, Nguyễn-Trãi, Trần-Quý, Phan-Văn-Trị, Cô-Giang, Đền-Thám, Nguyễn-Thiện-Thuật, Cao-Đạt và Trần-Bình-Trọng.

Các toán này vừa hô loa tuyên truyền vừa rải truyền đơn. Truyền đơn được viết theo danh nghĩa của Mặt-Trận Liên-Minh các Lực-Lượng Dân-tộc Dân-Chủ và Hòa-Bình. Có cả thảy 12 loại truyền đơn khác nhau được tung ra. Các truyền đơn này nhằm cổ xúy dân chúng và hướng dẫn cán-bộ của chúng và có nội dung tương tự như chúng đã nắm chắc thành công chỉ cần kéo quân vào tiếp quản tổ-chức chính-trị và khai thác kinh-tế. Đặc biệt nhất có một bản tài liệu dành riêng cho các cán-bộ chính-trị nội-thành cao cấp được gọi là chín chính sách ở cấp thành thị mới giải phóng. Trong đó 3 điều đầu, chúng nêu chính

*Thủ Tướng Nguyễn-Văn-Lộc thị sát
mặt trận cầu Chữ-Y ngày 9/5/1968*

*Thiếu-tướng
Trần-Thanh-Phong
Tham-mưu Trưởng Liên-quân
thị sát mặt trận Gia-Định
ngày 25/5/1968*

*Chuẩn-tướng Nguyễn-Ngọc-Loan
Tổng Giám-đốc CSQG thị sát mặt
trận Thị-Nghè ngày 5/5/1968
(trước khi bị thương)*

*Đại-tá Văn-Văn-Của Đô Trưởng
Sài Gòn Chợ Lớn tại mặt trận Chợ Lớn
1/6/1968 (trước khi bị thương)*

sách tịch thu tài sản của dân chúng và tiếp thu các cơ quan công quyền kể cả các cơ sở của Mỹ. Còn 6 điều chỉ là những hứa hẹn đối với dân chúng nhẹ dạ, ngoại kiều cũng như binh-sĩ, công-chức cán-bộ mà chúng gọi là biết hối cải và giác ngộ sớm. Ngoài ra, rút kinh nghiệm thất bại nặng nề trong chính sách binh-vận và dân-vận trong trận tổng công-kích Tết Mậu-Thân, lần này chúng chỉ dẫn các cán-binh phải khai thác triệt để binh-dân-vận để cố gắng lôi cuốn quân-cán-chính của ta về phe với chúng.

Ngoài các hoạt động trên, một toán địch mưu toan đột nhập vào Ty Cảnh-sát Quận 8 nhưng không thành công.

Một toán khác đã xâm nhập được vào tòa Hành-chánh Quận 5 treo cờ và đốt một số hồ sơ,

Ngay sáng sớm ngày 5/5, các lực lượng phản kích của ta đã mở các cuộc hành quân thanh toán và ngăn chặn.

Một đơn vị BĐQ tiến sang giải tỏa khu vực Bình-Thới khi tới Phú-Bình ngang lò da Phú-Thọ thời đụng độ với địch. Vì địch bám trong các nhà cửa của dân chúng và dân chúng còn bị kẹt trong vùng địch nên trận đánh tiếp diễn suốt ngày ta vẫn không làm chủ được tình thế. Một thảm họa báo-chí đã xảy ra tại mặt trận này khi vào khoảng 9 giờ sáng một xe Jeep chở 4 ký giả ngoại quốc chạy trên đường 52 vào sân tin đã bị VC bắt giữ và hạ sát cả 4 nhà báo này. Tổng số những người thiệt mạng cả hai phóng viên của hãng Reuter là ông RONALD B. LARAMY và ông BRUCE S. PIGOTT. Hai người khác là ông MICHAEL Y. BIRCH thuộc Thông-Tấn Xã Úc và ông JOHN L. CANTWELL đặc-phái viên của tờ Time. Ngoài ra Bá Tước Hasso Von Kollenberg thuộc tòa Đại-sứ Tây-Đức cũng bị VC chặn xe bắt giết tại mặt trận này.

Một lực lượng khác gồm TQLC phối hợp với Cảnh-sát Dã-chiến cũng đã tới khu Thị-Nghề ngay khi trời chưa sáng.

Các lực lượng này chỉ ngăn chặn không cho địch tràn lan sang những khu dân cư khác và vì ngõ ngách và khu phố toàn nhà kiên cố nên lực lượng bạn chỉ cố gắng xiết chặt vòng vây và tiến chiếm từng nhà không thể đẩy địch ra khỏi trong ngày được. Một điều tai hại cho ngành cảnh-sát là Chuẩn-tướng Nguyễn-Ngọc-Loan tới chỉ-huy mặt trận này đã bị thương nặng vào buổi trưa.

Riêng những toán địch xuất hiện hoạt động ngay trong đô-thành đều bị thanh toán và tan rã quá nhanh chóng.

Toán địch hoạt động tại đường Đề-Thám đột nhập từ khu vực Cầu-Kho, cầu Rạch-Bân, Bến Chương-Dương vào. Khu vực Đề-Thám là khu dân cư đông đúc và nhà cửa lộn xộn nhất thuộc Quận 2 đô-thành. Toán địch có khoảng 10 tên trang bị AK và lựu đạn đang tuyên truyền thời cảnh-sát Quận 2 xông đến ném lựu đạn. Tiếng nổ làm cho mấy tên địch này hoảng sợ và nhờ vậy anh em cảnh-sát đã bắn chết 3 tên tại chỗ trong đó có một phụ nữ và bắt sống 3 tên khác, tịch thu 2 súng AK và 2 súng lục Trung-cộng. Cũng tại khu này, một toán địch đang tiến vào cầu Rạch-Bân bị Thiếu-Tá Trần-Minh-Công dẫn một trung-đội cảnh-sát tới. Địch liền nổ súng khiến Thiếu-tá Công bị thương nhẹ ở cánh tay phải nhưng ông đã nhanh tay hạ tên này và hô quân tiến lên vây một ngôi nhà địch chạy vào. Địch bắn ta xối xả nhưng không kịp trở tay khiến anh em cảnh-sát hạ ngay 1 tên và bắt sống thêm 2 nữ cán-bộ. Tại căn nhà này, quân ta tịch thu được 8 AK, 4 súng lục Trung-cộng, một máy phóng thanh, 1 máy quay ronéo. Cầu-Kho là địa điểm thứ ba thuộc Quận 2 bị địch đột nhập. Khi lực lượng Cảnh-sát tiến vào, địch tấn công rất yếu ớt. Đến khoảng 10 giờ thì mọi cuộc lục soát hoàn tất. Địch 1 chết, 4 bị bắt sống trong có 2 nữ cán-bộ. Ta tịch thu 1 AK, 1 M.16 và 2 súng lục Trung-cộng. Các nữ cán-bộ đều khoảng dưới 22 tuổi. Một số có giấy tờ đầy đủ. Mặt trận khu Đề-Thám tuy nặng nhưng các chiến-sĩ cảnh-sát đã thanh toán một cách hết sức mau lẹ khiến khu này trở lại bình thường ngay buổi chiều trong

Vụ nổ cạnh Đài Truyền-hình trưa ngày 3/5/1968 được coi như một hiệu-lệnh cho cán-binh nội-thành chuẩn bị khởi tổng công-kích đợt 2. Vụ nổ này làm trụ sở Ủy Ban Quốc Gia Tương Trợ Đại Học Quốc Tế tan nát

Đêm 4 rạng 5/5/1968 Việt-cộng khởi sự tổng tấn công Sài-gòn, nhiều toán đặc-công vũ trang hoạt động trong thành phố. Ngay buổi sáng 5/5/1968 nhiều đặc-công địch đã bị giết hoặc bị bắt

ngày.

Tại Quận 3 toán địch 4 tên hoạt động tại đường Nguyễn-Thiện-Thuật cũng bị hạ lệ làng. Vào lúc 5 giờ sáng, chiếc xe VA 251 của cảnh-sát chạy trên đường bị địch núp trong hẻm bắn ra. Lập tức lực lượng Cảnh-sát Dã-chiến Quận 3 đến mở cuộc hành quân tại đây. Tổ đặc-công địch gồm bốn người 3 đàn ông và 1 thiếu nữ vội trốn vào một căn nhà tại hẻm 22. Chủ nhà vội đi báo cho cơ quan công-quyền rõ. Đến bao vây căn nhà này, lực lượng bắn hạ tại chỗ 2 tên và bắt sống 2 tên có một phụ nữ, tịch thu 2 AK và 2 súng lục Trung-cộng cùng một ít thuốc nổ. Sau vụ này, khu Bàn-Cờ lại trở lại sinh hoạt bình thường.

Tại xóm Chiếu Quận 4, bốn thiếu nữ VC chưa kịp hoạt động gì đã bị nhân viên an-ninh ta bắt, tịch thu 4 súng lục Trung-cộng.

Tại Quận 5 khoảng 7 giờ sáng bọn địch vẫn chiếm tòa Hành-chánh Quận 5, Trung-tá Trụ Trưởng Ty Cảnh-sát đích thân tới giải tỏa. Bọn chúng bỏ chạy, ta bắn hạ 7 tên ngay trước cửa tịch thu 3 AK và 3 súng trường. Một toán khác tại góc đường Trần-Quý và Phó-Cơ-Điều mưu toan đánh vào Ty Cảnh-sát Quận 5 nhưng không ngờ lại lọt vào ổ phục kích của Cảnh-sát Dã-chiến khiến 6 tên bị hạ và 5 tên bị bắt sống.

Tại Quận 6, ngoài vụ đụng độ ở Bình-Thới, áp lực địch rất mạnh khiến ngay trong buổi sáng dân cư rất nhốn nhác bồng bế nhau đi tản cư. Vào buổi chiều, các Quận 6, 7 và 8 đã có những áp lực rất mạnh của địch. Chính tại Quận 8 trong đêm 4 rạng 5 địch đã đặt BKP 82 ly để bắn vào đô-thành. Tuy rằng trong ngày 5/5 chưa có những vụ đụng độ nào chính thức xảy ra tại các quận này nhưng người ta cho rằng nhiều phần tử địch đã xâm nhập lén lút vào được.

Kết quả từ 4 giờ sáng 5/5 đến 18 giờ chiều, trong 8 quận đô-thành ta đã hạ được 32 địch, 25 bị bắt sống và tịch

thu 70 vũ khí đủ loại. Về phía Cảnh-sát Dã-chiến có 6 chiến-sĩ bị hy sinh.

Ngày 6/5/68

Địch lại mở thêm mặt trận ngã tư Bảy-Hiền. Một đơn vị địch xâm nhập từ Hương-lộ 14 qua đường Hồ-Tấn-Đức, Lê-Văn-Duyệt ngã tư Bảy-Hiền vào nghĩa trang quân-đội Pháp.

Ngay sau đó một lực lượng Nhảy-dù của ta được điều động từ Biên-Hòa về đã thanh toán xong toán địch này trong ngày.

Buổi chiều ngày 6/5 vào 18g00 một nhóm đặc-công địch lại xuất hiện ở cổng xe lửa số 6. Sơ khởi chúng bắn chết một quân-nhân Hoa-Kỳ đi Honda ngang qua. Kế đó, ta mở cuộc hành quân thanh toán tuy bắn chết được 3 tên nhưng bọn chúng vẫn lẩn lút trong khu xóm dọc đường hỏa-xa.

Trong suốt ngày, các trận đánh tại Thị-Nghè vẫn tiếp diễn với một mực độ yếu hơn hôm trước. Những trận đánh tại Bình-Thới vẫn không có tiến triển dù ta đã dùng đến không-quân oanh-kích.

Đại-tá Đàm-Văn-Quy Phụ-tá Đặc-biệt của Chuẩn-tướng Nguyễn-Ngọc-Loan đi quan sát khu vực hành quân Minh-Phụng, Phú-Lâm bị địch bắn tử thương hồi 10 giờ đêm.

Ban đêm, địch lại pháo-kích. Các quả đạn rớt bừa bãi vào đường Nguyễn-Cảnh-Chân khu gần nhà đèn Chợ-Quán, bến xe lộ đường Nguyễn-Huệ và Nha Cảnh-sát Đô-thành. Một quả hỏa-tiến 122 ly trúng khách sạn Catinat đại-lộ Nguyễn-Huệ.

Ngày 7/5/68

Địch xuất hiện ở Quận 8 tại đường Phạm-Thế-Hiến. Tình hình tại vùng Bình-Thới khẩn trương thêm. Suốt buổi sáng, các lực lượng bộ-binh không làm sao tiến vào các khu trên được. Nên buổi chiều từ 15 giờ đến 18 giờ các khu-trục

cơ và phản-lực thi nhau oanh-kích vào cả hai khu vực trên, nhất là khu vực Bình-Thới. Nhiều đám cháy bốc lên cao, khói tỏa thành những đám mây đen ngịt. Suốt đêm hỏa châu soi sáng các vùng ven-đô. Các đám cháy vẫn bùng bùng đến khuya chưa tắt. Dù trong nội thành đang có lệnh giới nghiêm, các đoàn dân chúng ở các khu vực trên lũ lượt nhón bé kéo vào đô-thành không thể kiểm soát và ngăn cản được. Các đoàn dân chúng này nằm, ngồi dọc theo các đường phố, tự động trấn vào các nơi công cộng như trường học nhà thờ chùa chiền.

Riêng tại khu Thị-Nghè sau khi TQLC mở một cuộc hành quân chốt vào khu này tình hình êm trở lại vào lúc 13g00.

Khu vực ngã tư Bấy-Hiền cũng êm trở lại. Sự lưu thông trên các khúc đường chạy ngang qua cũng bình thường trở lại.

Ngày 8/5/68

Tình hình Chợlớn trở nên nghiêm trọng hơn. Địch xâm nhập vào khu vực cầu Bình-Tiên. Một số khác xuất hiện ở ngã tư đường Hậu-Giang, Minh-Phụng và các khu kế cận như khu Bãi-Sây, hăng dẹt Nam-Á, Lò-Gổm. Một lực lượng của ta vào buổi sáng được tăng viện tới khu này mới làm giảm được áp lực địch và dồn chúng vào khu Lò-Gổm. Vào lúc 13g00 phi cơ trực thăng bắt đầu xạ kích khu này.

Tình hình tại Quận 8 cũng rất khẩn trương. Trong buổi chiều, khu-trục cơ ta oanh-kích vào một vài địa điểm tại vùng này.

Ngày 9/5/68

Một mặt trận mới mở ra ở vùng Khánh-Hội. Địch tập trung quân tại vùng Tân-Thuận Đông uy hiếp Quận 4. Dân chúng quận này ùn ùn kéo vào nội-thành lánh nạn vào buổi sáng sớm ngày 9/5.

Một mặt trận mới nữa được mở ra tại Tân-Thới-Hiệp Gò-Vấp nhưng lực lượng địch bị quân Nhảy-dù của ta chặn đánh khiến chúng bị thiệt hại nặng và phải bỏ ý định xâm nhập vào thành phố qua ngã này. Trận này đến ngày 11/5 mới chấm dứt hẳn.

Mặt trận Chợlớn trở nên gay cấn. Tình hình buổi sáng cho thấy ở đây có 3 mặt trận chính.

Mặt trận Phạm-Thế-Hiến thuộc vùng Quận 8 tại vùng này địch rất mạnh uy hiếp ta trầm trọng kể từ đêm 8 rạng ngày 9/5.

Mặt trận Bình-Tiên tại đây địch chiếm hăng rượi Bình-Tây.

Mặt trận Minh-Phụng, mặt trận này ăn thông qua xóm Giá, Cầu-Tre, Bình-Thới địch chiếm các cao-ốc cố thủ.

Cũng vì tình hình khẩn trương này, lần đầu tiên người ta thấy lực lượng Hoa-Kỳ tham gia vào cuộc chiến trong thành phố.

Các lực lượng BĐQ của ta có chiến-xa của Sư-đoàn 9 Hoa-Kỳ yểm trợ hồi 09g00 sáng mở một cuộc phản công dữ dội vào khu Minh-Phụng. Cùng lúc đó nhiều trực thăng vũ trang xạ kích yểm trợ. Nhiều đám cháy đã bốc lên tại khu vực này tới chiều chưa tắt.

Đêm khuya vào lối 04g00 sáng rạng ngày 10/5, địch lại pháo kích vào phi trường Tân-Sơn-Nhất trên 10 quả đạn hỏa-tiến 122 ly.

Ngày 10/5/68

Mặt trận Khánh-Hội trở nên trầm trọng trong đêm 9/5. Vào buổi sáng sớm ngày 10/5, chiến-xa Mỹ và bộ-binh tiến vào nằm bố trí hai bên cầu Tân-Thuận.

Mặt trận cầu Chũ-Y trở nên gay cấn vào quá trưa khiến khu-trục cơ phải oanh-kích liên miên từ 14g00 đến mãi

Sơ đồ tấn công đợt 2 của Việt-cộng vào Sài Gòn
Thời gian 5/5/1968 đến 12/5/1968

Thời gian diễn tiến của các mặt trận

- Mặt trận Thị-Nghè từ 5/5 đến 7/5/1968
- Mặt trận cầu Bình-Lợi từ 5/5/1968
- Mặt trận ngã tư Bấy-Hiền từ 6/5 đến 7/5/1968
- Mặt trận Bình-Thới - Minh-Phụng từ 5/5 đến 12/5/1968
- Mặt trận Tân-Thới-Hiệp từ 8/5 đến 11/5/1968
- Mặt trận cầu Chữ-Y từ 9/5 đến 12/5/1968

18g00. Tiếng súng nổ suốt đêm với nhiều đám cháy cao ngất tại khu vực này.

Mặt trận Minh-Phụng vẫn tiếp diễn suốt ngày rất ác liệt.

Một sự kiện cũng được ghi nhận là vào buổi trưa cầu tạm Sài Gòn Thị-Nghè bị sụp đổ vì sức nặng của một xe thiết-giáp Mỹ đi qua.

Ngày 11/5/68

Mặt trận cầu Chữ-Y tiếp diễn sôi nổi suốt ngày. Vào buổi sáng một lực lượng của Sư-đoàn 9 Hoa-Kỳ có chiến-xa yểm trợ đã vượt cầu Chữ-Y xung phong vào các phố Phạm-Thế-Hiến, Âu-Dương-Lân. Một cuộc ác chiến đã xảy ra tại đây mãi gần tối ta mới làm chủ được tình thế và giải vây cho một lực lượng bạn bị địch vây cố thủ trong trường trung học La-San. Cho đến tối các đám cháy tại vùng này vẫn còn cất cao.

Tại mặt trận Chợ Lớn gồm các khu vực Minh-Phụng, đường 46, đường Phú-Thọ tình hình tạm yên. Quân ta đã làm chủ được tình thế tại đây. Vào buổi chiều một lực lượng BĐQ tiến về Bình-Thới miệt Phú-Thọ Hòa đã gặp một sức chống trả khá mạnh của địch. Ta đã dùng khu trục và trực thăng vũ trang xạ-kích. Kế đó 4 phi tuần phản lực tới dội bom 350 ký. Khi trời tối sầm dưới ánh hỏa châu, BĐQ đã tiến lên và làm chủ được chiến trường Bình-Thới vào khoảng 23 giờ đêm.

Đây là một ngày ghi dấu các trận phản công quyết liệt của quân ta và Đồng-Minh.

Cũng trong ngày này, Sư-đoàn Sinh Viên Bảo Vệ Thủ-Đô được thành lập.

Ngày 12/5/68

BĐQ đã tái lập trọn quyền kiểm soát khu vực Quận 5 và Quận 6 tại Chợ Lớn.

Vào buổi sáng bên ta mở một cuộc hành quân cuối cùng vào vùng cầu Chữ-Y mãi tới trưa các ổ kháng cự cuối cùng của Cộng-quân mới bị thanh toán. Vào buổi chiều trước khi trời tối, địch bắn một vài quả đạn BKP 82 ly rớt xuống hẻm số 340B đường Đỗ-Thành-Nhân. Ban đêm địch còn đột kích phá hoại được một thanh cầu xa-lộ gần Sài Gòn.

Các mặt trận quanh thủ-đô lần lượt im tiếng súng kể từ ngày 13/5. Các sinh hoạt của đô- thành trở lại bình thường.

Kể từ ngày 5 đến 12 những tổn thất nhân mạng như sau đã được ghi nhận tại Biệt-khu Thủ-đô :

Địch

-1629 tên bị lực lượng Mỹ hạ, 49 bị bắt.

- 880 tên bị lực lượng VN hạ, 172 bị bắt.

- 405 tên bị lực lượng cảnh-sát hạ,

- 68 tên bị ĐPQ và NQ hạ, 10 bị bắt.

(tổng cộng : 2982 bị hạ, 231 bị bắt).

Bạn

- 67 Mỹ tử thương, 333 bị thương.

- 70 chủ-lực quân VN tử thương, 303 bị thương.

- 65 ĐPQ và NQ tử thương 306 bị thương

- 08 ĐPQ và NQ tử thương, 37 bị thương

(tổng cộng : 210 tử thương, 979 bị thương).

Thời kỳ thứ hai (5/5 - 18/6/68)

Trong thời kỳ này, có hai mặt trận rõ rệt xảy ra : một tại phía Bắc thủ-đô (Gia-Định) và một tại phía Nam (Chợ-lớn).

Tại phía Bắc thủ-đô, Phân-khu 1 và 5 Việt-cộng đã điều động 2 trung-đoàn là Trung-đoàn Đồng-Nai gồm có Tiểu-đoàn K.3 và K.4 và Trung-đoàn Quyết-Thắng gồm có Tiểu-đoàn Quyết-Thắng 1 và Quyết-Thắng 2 cùng một số đặc-công phân tán từng bộ phận nhỏ.

Trung-đoàn Đồng-Nai đã lạng lẹ xâm nhập qua các kẻ hở của vòng đai phòng thủ vào từ ngày 23/5 nhưng thực sự tới ngày 25/5 mới phát động trận đánh. Đúng ra, địch chưa muốn đánh sớm nhưng vì sự xâm nhập bị tiết lộ. Khởi sự địch đã từ vùng An-Phú Đông xâm nhập vào thành phố Gia-Định đưa bộ chỉ-huy nhẹ Trung-đoàn Đồng-Nai với Tiểu-đoàn K.3 Phú-Lợi vào trước. Toán quân này đã len lỏi vào tới khu chùa Tập-Thành thuộc ấp 7. Bọn chúng đợi quân xâm nhập thêm để từ vùng này băng qua cầu tiến tới vùng Bà-Chiếu vượt đường Bùi-Hữu-Nghĩa qua ấp 4 xã Bình-Hòa vào đường Trần-Nhật-Duật làm đà vọt vào Quận 1 Sài-gòn. Nhưng khi chúng đến chùa Tập-Thành bị quân ta phát giác. Liền ngay đó các lực lượng ta được điều động đến ngăn và mở hành quân tảo thanh cho nên chiến sự đã chỉ hạn chế trong khu ấp 7, khu cầu Sơn, cầu Bằng-Ky Cây-Quéo và Cây-Thị.

Mặt trận cầu Bằng-Ky trong mấy ngày đầu xẹp ngay vì địch không có bao nhiêu bị TQLC thanh toán lệ làng mới vỡ lẽ ra lực lượng chính của chúng đã dồn sâu vào bên trong để đánh vào thành phố còn tại nơi đây chúng chỉ có một số ít quân bảo vệ đường xâm nhập cho các lực lượng chi-viện của chúng vào.

Lực lượng Nhảy-dù đã gặp một sức chống trả mãnh liệt của địch ở khu chùa Tập-Thành. Địch đã tổ chức hầm hố

quyết tử thủ khu vực này và qua 13 ngày giao tranh ác liệt tức là vào ngày 5/6/68 quân ta mới kiểm soát được khu vực chùa.

Trung-đoàn Quyết-Thắng với hai Tiểu-đoàn 1 và 2 của Gò-Môn (Gò-Vấp và Hốc Môn) mãi đêm 31/5 mới từ khu Rạch-Ông vượt qua đường rầy xe lửa vào vùng Cây-Thị để tăng viện cho các hoạt động trong nội-thành. Lực lượng địch khi vào chạm trán ngay với TQLC và xảy ra các cuộc đụng độ ở vùng cầu Bằng-Ky.

Mặt trận cầu Bằng-Ky vì vậy lại sôi động nhưng chỉ trong hai ngày lực lượng TQLC dẹp tan hết các đám quân địch ở đây.

Ngày 5/6/68 chấm dứt mặt trận khu Tập-Thành. Chiến trận lại chuyển sang vùng Cây-Quéo. Địch kèm ta trong khu tứ giác Ngô-Tùng-Châu, Hoàng-Hoa-Thám, Lê-Quang-Định và một con đường không tên. Trong khi đó, bọn chúng định lòn qua xóm Thơm để đánh vào các khu vực gần Bộ Tổng Tham-mưu.

Mặt trận này mà địch định mở lan rộng ra đã bị các lực lượng ta kiềm chế nên chấm dứt ngày 11/6 do địch tự động rút đi sau khi bị thiệt hại quá nặng.

Vừa dứt mặt trận Cây-Quéo. Mặt trận Cây-Thị lại mở ra trong ngày 12/6 rất sôi động. Sau đúng một tuần lễ giao tranh các đám tàn quân địch kiệt quệ định rút lui mà không có lối thoát để cuối cùng tất cả những kẻ sống sót còn lại của Trung-đoàn Quyết-Thắng phải đầu hàng tập thể ngày 18/6/68.

Tóm lại, Trung-đoàn Quyết-Thắng VC coi như hoàn toàn tan rã sau khi 152 cán binh thuộc 2 Tiểu-đoàn 1 và 2 ra hàng. Theo lời hàng binh Thượng-úy Phan-Văn-Xướng, Trung-đoàn Quyết-Thắng khi xâm nhập vào có 400 quân trang bị đầy đủ, đến chiều ngày 17/6 còn 229 người trong đó có 120 bị thương nặng nhẹ. Trung-đoàn Trưởng

Ba-Vinh chết ngay lúc đầu. Chính-ủy Hai-Phái lên thay. Với số hàng tập thể và bị chết trong các vụ chạm súng ngày chót ở vùng cầu Bông-Ky, Trung-đoàn Quyết- Thắng chỉ còn lối 20 tên lọt lưới chạy thất tán.

Trung-đoàn Đồng-Nai cũng bị tổn thất nặng trong các vụ chạm súng những ngày đầu tiên và ở vùng Cây-Quáo. Mặt khác, một lực lượng của trung-đoàn này định tăng viện cho mặt trận Gia-Định bị lực lượng Nhảy-dù gây tổn thất nặng ở vùng An-Phú Đông. Quân số còn lại của trung-đoàn này lối 250 tên đã phải rút về vùng Bình-Mỹ 9 cây số Tây-Bắc Tân-Uyên.

Tại mặt trận Chợlớn, Phân-khu 2 Việt-cộng điều động Tiểu-đoàn 6 Bình-Tân và Tiểu-đoàn 308 phân tán cấp tiểu-đội, trung-đội xâm nhập từ Phú-Định vào các khu vực dân cư phía Nam Chợlớn. Hai tiểu-đoàn địch khi rút ra chỉ còn khoảng 100 tên chạy về mặt khu Bà-Vụ để bồi dưỡng.

Suốt trong thời kỳ tấn công vào thủ đô, không đêm nào là địch không bắn hỏa-tiến 122 ly vào thành phố. Nhịp độ pháo kích vào đô-thành sau ngày 18/6 giảm thiểu và sau vụ pháo-kích chót vào phi trường Tân-Sơn-Nhất đêm 21/6, địch mới chấm dứt hẳn.

Lý do thất bại của địch trong đợt 2

Theo diễn tiến của các trận đánh trong ngày đầu, địch nhằm mở hai mặt trận.

Mặt trận thứ nhất đánh vào các mục tiêu như cầu Bình-Lợi, cầu Xa-lộ, khu vực Thị-Nghè, nhằm chiếm vùng Đông-Bắc Sài-gòn bao gồm tỉnh lỵ Gia-Định và các khu vực Đài Phát-thanh và Truyền-hình. Địch đã dự trù một lực lượng gần một Sư-đoàn gồm Trung-đoàn Đồng-Nai Trung-đoàn 274, Tiểu-đoàn 3 Di-An và Tiểu-đoàn 4 Thủ-Đức nằm sẵn tại Phân Khu 5 của chúng để đánh vào. Nhưng khi khởi sự tấn công, bọn chúng đã bị thất bại ngay vì không thanh toán được các lực lượng của ta trấn giữ cầu Bình-Lợi và cầu Xa-lộ. Không những bọn chúng không phá được hai đầu cầu này để cắt đứt sự giao thông của ta với bên ngoài mà tại cầu Bình-Lợi chúng còn bị thiệt hại nặng. Còn tại cầu Xa-lộ tuy bị hư hại nhẹ ta vẫn lưu thông được và nhờ đó ta đã điều động quân kịp thời bẻ gãy âm mưu địch đánh chiếm Tân-Cảng và khu vực Hàng-Xanh dẫn lối vào tỉnh-lỵ Gia-Định. Quân địch chỉ thành công xâm nhập được lối 1 đại-đội thuộc Trung-đoàn Đồng-Nai nằm bám trong khu dân cư Thị-Nghè và bị cô lập với bên ngoài ngay từ phút đầu của trận

đánh và để sau đó ba ngày bị thanh toán. Kế đó, địch không mở được một cuộc tấn công nào mới khác vào mặt này nữa.

Như vậy, âm mưu của địch đánh vào Đông-Bắc đô-thành đã không thành công ngay từ đầu khiến cho cục diện của kế hoạch địch sai lệch.

Mặt trận thứ hai của địch cũng mở trong ngày đầu nhằm đánh vào phía Tây Sài-gòn mà mục tiêu sớm nhất là khu vực Bình-Thới. Tại hướng này địch đã sử dụng một lực lượng khá lớn gồm toàn bộ Công-Trường 9 được tăng cường hai Tiểu-đoàn Pháo / Trung-đoàn 208, Trung-đoàn 697 chủ-lực của Phân-Khu 2 có các Tiểu-đoàn 267, 269 và 6 Bình-Tân, dường như có cả Tiểu-đoàn 1/Trung-đoàn 88. Lực lượng này xuất khởi từ vùng liên ranh Long-An, Hậu-Nghĩa tiến vào.

Trong đêm đầu tới vùng Bình-Thới, địch bị ngăn chặn bởi lực lượng của ta trong ngày hôm sau. Tuy lực lượng địch đông nhưng chúng không dám ồ ạt tiến vào giữa ban ngày sợ phi pháo của ta tiêu diệt mà chỉ xâm nhập vào ban đêm từng toán nhỏ di chuyển phân tán rộng

để tránh mọi khám phá của ta.

Một điểm thất bại khác của chúng là các toán đặc-công hoạt động trong nội-thành bị tan rã ngay trong ngày đầu khi mới vừa khởi hấn.

Chúng định dùng nội-công ngoại-kích. Trong các toán đặc-công và võ trang tuyên truyền có rất nhiều phụ nữ. Có lẽ chúng tưởng dùng nhiều phụ nữ làm nhiệm vụ tuyên truyền sẽ hấp dẫn và lôi cuốn được quần chúng đô-thành ngả theo chúng. Nhưng chúng không ngờ tới các hoạt động phá rối đô-thành quá sớm tan rã vì các toán này đã hoạt động trong một hoàn cảnh cô lập, từ toán này tới toán kia thiếu phối hợp, không có sự yểm trợ của dân chúng. Hơn nữa, những toán này không lấy gì làm đông đảo hoạt động rời rạc trong một đô-thành bát ngát rộng lớn không tài nào gây được thế chủ động trên các đường phố. Khi lực lượng Cảnh-sát Dã-chiến dượt bắt, những toán VC này không đủ sức chống cự và không được tiếp ứng bởi các cánh quân từ bên ngoài vào nên bị thanh toán và tan rã ngay. Sự mau chóng tan rã này có thể khiến cho những thành phần khác của chúng chưa kịp xuất hiện hoạt động phải im lún và làm cho kế hoạch quấy rối đô-thành của VC bị hư hỏng.

Vào ngày thứ hai, địch vẫn cố gắng gia tăng sự xâm nhập suốt đêm vào mặt Tây Sài Gòn. Vì vào đêm hôm trước, hỏa châu của ta được thả suốt đêm soi sáng chiến trường mặt Tây với các loạt đạn pháo-binh bắn vào những điểm nghi ngờ tập trung quân và đường xâm nhập của địch, nên sự xâm nhập của địch cũng bị hạn chế một phần nào. Tuy nhiên địch vẫn mở rộng được mặt trận ở vùng Bình-Thới, Chợ Lớn do sự tăng thêm quân trong đêm vào.

Một mặt trận mới ở ngã tư Bảy-Hiền đã xảy ra trong ngày thứ hai do một thành phần của Trung-đoàn 272 thuộc Công-Trường 9 nhưng mãi tới sáng rõ đơn vị này mới tới vùng mục tiêu. Lực lượng địch này có nhiệm vụ tấn

công phi trường Tân-Sơn-Nhất và xâm nhập vào các vùng lân cận. Nhưng đến nơi chưa kịp đánh đã sáng rõ, địch mất hết cả yếu tố bất ngờ và thành công. Hơn nữa, đơn vị của chúng phân tán thành nhiều tốp nhỏ không thể tập trung được nên khi bị các lực lượng phản kích của ta đánh tan rã ngay. Mặt trận này chấm dứt ngay ngày hôm đó, Vào những ngày kế tiếp, địch vẫn tiếp tục tung quân vào với những đơn vị đã tham gia trong cuộc tổng công-kích dịp Tết như Tiểu-đoàn Phú-Lợi, Tiểu-đoàn 808, Tiểu-đoàn 5 Nhà-Bè và thêm Tiểu-đoàn 265 mới tham dự lần đầu tiên. Những đơn vị này xâm nhập vào phía Nam Sài Gòn.

Riêng các cánh quân địch đánh vào phía Tây và phía Nam Sài Gòn đã tiến và bám vào được mục tiêu nghĩa là địch xâm nhập và bám sát vào được những khu nhiều dân chúng.

Sở dĩ địch xâm nhập được vào vì sự phòng thủ vùng này sơ sài và yếu kém.

Trước ngày địch khởi hấn (5/5) lực lượng phòng thủ ven-đô của ta có trên 10 Tiểu-đoàn được phân nhiệm như sau :

Khu vực Gò-Vấp An-Nhơn : Chiến-đoàn 1 Nhảy-dù Việt-Nam.

Khu vực Phú-Thọ Hòa : Liên-đoàn 5 Biệt-động-quân.

Khu vực cầu Bình-Lợi - Xa-lộ : Chiến-đoàn A TQLC Việt-Nam.

Nội vi Sài Gòn Chợ Lớn Gia-Định : Lực-lượng Cảnh-sát Dã-chiến.

Như vậy cho ta thấy rằng sự phòng thủ ở phía Nam tức là vùng Bình-Đông, Bình-Tây khu Phạm-Thế-Hiến và cầu Chữ-Y ít được chú ý.

Tại khu vực Nam và ven biên đô-thành còn có lối 12 Tiểu-đoàn bộ-binh Hoa-Kỳ thuộc Sư-đoàn 9 Bộ-binh và Sư-đoàn 25 Bộ-binh Hoa-kỳ. Các đơn vị

Hoa-Kỳ thường đóng tập trung cỡ tiểu đoàn chỉ có khả năng mở những cuộc phản kích quy mô vào một lực lượng địch đông đảo. Biết khai thác nhược điểm này, địch chỉ cho xâm nhập vào ven đô từng tốp nhỏ một để lọt qua vòng đai bên ngoài của Hoa-Kỳ một cách dễ dàng. Những tốp nhỏ này một khi đã vượt qua vòng đai trên, cố bám sát vào các khu đông dân cư, trì hoãn cầm cự với lực lượng hành quân của ta và làm đầu cầu xâm nhập cho viện binh thường tới vào ban đêm để mở sâu các cuộc xâm nhập vào trung tâm thành phố.

Địch theo phương pháp xâm nhập bám sát nêu trên và đã khai thác được địa thế trống trải, quân số ít tại khu vực Tây và Nam Sài Gòn. Ta phải dùng phi pháo với sự tăng ứng của các lực lượng Mỹ mới vẫn hồi được tình thế. Riêng

khu Phạm-Thế-Hiến trên 8.000 căn nhà bị hư hỏng.

Tại mặt trận Bắc Sài Gòn, địch bị thất bại lớn khi chưa vào đến ven-đô. Trung-đoàn 101 Việt-cộng là một đơn vị thiện chiến đánh đường phố đã bị lực lượng Nhảy-dù chặn đánh tan tành.

Vào dịp tấn công thời kỳ hai, cán-binh địch đã mất tinh thần với các sự đầu hàng tập thể. Cả hai Trung-đoàn Đồng-Nai và Quyết-Thắng tham chiến coi như bị tan rã loại khỏi vòng chiến.

Trong các kỳ tấn công này, quân số trực tiếp tham dự vào trận thủ-đô của địch khoảng 7.000 người thời bị chết và bị bắt tới 3.600 nghĩa là địch thiệt 55% quân số tham chiến.

Chi tiết về trận đánh trong đợt 2

Trận đánh Thi-Nghè (5-7/5/1968)

Một toán địch đã sử dụng chiếc xe vận tải chở gạch mang số EG 2649 chạy theo xa-lộ và khi tới đầu cầu đường Phan-Thanh-Giản, chúng dừng xe lại rồi sử dụng súng hỏa-tiến B.40 bắn vào vọng gác cầu tại đây.

Sau đó, toán này tràn qua cầu quẹo về xóm đông dân cư ở bên tay mặt tiến chiếm những cao-ốc ở cuối đường Tự-Đức và cố thủ tại những cao-ốc này. Kế đó, địch tiếp thêm quân vào để tăng cường cho đầu cầu xâm nhập.

Cuộc tấn công này đã xảy ra vào lúc 3 giờ sáng và một lực lượng địch cỡ đại-đội đã tham gia vào trận đánh. Lực lượng địch là Đại-đội C2 thuộc Tiểu-đoàn Phú-Lợi 1.

Án ngữ tại vùng cầu Xa-lộ Phan-Thanh-Giản là Đại-đội 7 Hải-quân Ứng-chiến. Hạ-sĩ Lâm-Văn-Mạo người đầu

tiên khai hỏa nhưng không kịp cản ngăn sức tràn ngập của địch. Người bạn đồng đội của anh đang nằm trong mùng thì bị một loạt đạn AK bắn trúng ngực chết tức khắc.

Mãi tới 4g15 một lực lượng của ta gồm Tiểu-đoàn 5 TQLC, Cảnh-sát Dã-chiến phối hợp cùng Hải-quân mới tới mở cuộc bao vây khu vực trên nhưng cuộc tiến quân giải tỏa đã gặp nhiều trở ngại vì địch đã chiếm các cao-ốc từ bên trên bắn xuống. Chúng đặt thương-liên trên những khung cửa sổ và bắn gắt xuống lực lượng hành quân của ta nằm ở dưới.

Trận đánh khởi đầu, dường như địch tiến chiếm khu truyền-thanh truyền-hình và Tâm Lý-chiến, nhưng chúng không thành công vì bị ngăn chặn kịp thời.

Cây cầu nối liền xa-lộ với đầu đường Phan-Thanh-Giản bị Việt-cộng đặt một quả mìn nổ dữ dội làm hư hại một

góc và có 4 căn nhà cất tại mé sông bị sập. Có lối 10 người ngụ tại đây bị thương. Trụ đèn dốc cầu bị đổ, xi măng gạch văng tung tóe ra đường. Tuy nhiên cây cầu vẫn lưu thông được.

Một bọn Việt-cộng khác bất ngờ mưu chiếm trạm Kiểm-soát Tài-nguyên của Cảnh-sát Quận 1 tại ngã Xa-lộ vào đô-thành. Bọn chúng khoảng 10 tên xuất hiện khoảng 5 giờ sáng xông vào trạm trên. Cảnh-sát kịp thời phản ứng bắn chết 1 tên và bắt 3 tên tịch thu một số súng và lựu đạn.

Vào buổi sáng ngày 5/5 nhiều sự hỗn loạn đã xảy ra tại ngã tư Hàng-Xanh, Xa-lộ. Quân-đội và cảnh-sát lập hàng rào án ngữ cấm dân chúng lưu thông. Tiếng súng nổ dồn tại phía trại gà Thanh-Tâm người ta thấy một vài xe chữa cháy đến chữa cho khu Tân-Cảng bị pháo-kích cháy. Tại phía cầu Bình-Lợi một cột khói đen bốc lên từng cuộn ở kho xăng bị pháo kích cháy. Dân chúng miệt Thị-Nghè dắt díu bằng bè nhau tản cư vì một số địch đã bám sát và nằm gọn trong khu cầu Xa-lộ Phan-Thanh-Giản vừa chiếm.

Trận chiến xảy ra trong ngõ ngách thành phố nên suốt cả buổi sáng ngày 5/5 quân ta tìm cách xiết chặt vòng vây địch và tìm cách thanh toán từng toán địch lẻ tẻ.

Hai bên lặng lẽ lù lùng nhau. Địch bắn rất dè dặt, thỉnh thoảng chúng mới thụt một vài trái B.40 nhưng tuyệt nhiên không thấy chúng xuất hiện. Bên ta phải thanh toán từng căn lầu. Một vài đám cháy lẻ tẻ bốc lên. Các toán vòi rồng được phải đến để dập cháy.

Chuẩn-tướng Nguyễn-Ngọc-Loan, Tổng Giám-đốc Cảnh-sát Quốc Gia đích thân chỉ-huy cuộc hành quân truy kích địch tại vùng cầu Phan-Thanh-Giản đường Tự-Đức và bị thương ở 2 chân vào buổi trưa. Trong ngày có 7 chiến-sĩ ta bị hy sinh.

Cuộc giao tranh tới chiều vẫn chưa

ngã ngũ. Khoảng hai tiểu-đội địch còn lẫn quất trong khu vực trường trung-học Tiến-Đức và bọn chúng chiếm căn lầu ba của trường này dùng làm địa điểm chống cự nhưng đến đêm chúng lại rút đi chỗ khác.

Vào sáng ngày 6/5 bên ta được tăng cường thêm Biệt-động-quân và thiết-giáp xa. Ta mở hành quân chia làm hai ngã, một đại-đội thuộc Tiểu-đoàn 35 Biệt-động-quân từ hướng Hàng-Xanh đánh tới, 1 đại-đội thuộc Tiểu đoàn TQLC từ hướng đường Tự-Đức ngay sát chân cầu đánh qua.

Cục Tâm-lý chiến phái một xe phóng thanh quay loa về hướng Bến-Cỏ kêu gọi cán-binh địch ra đầu hàng và kêu gọi dân chúng rời bỏ nơi đang trú ngụ. Thỉnh thoảng Việt-cộng bắn vài viên AK, Chiến trường im lặng không một tiếng động.

Tới 10 giờ kém 25, 2 chiếc thiết-giáp được lệnh đánh vào hẻm Nguyễn-Bỉnh-Khiêm vừa chạy từ từ vừa bắn xối xả vào các cao-ốc trước mặt. Địch quân cũng bắn trả dữ dội. Do đó, 2 thiết giáp bị cầm chân lại ở ngay đầu hẻm, 10g15 lực lượng Biệt-động-quân làm chủ được một con đường rộng khoảng 4 thước. 1 Thiếu-úy với 1 bán tiểu-đội xung phong vào mục tiêu nhưng địch bắn rất quá lại phải lộn ngược ra.

Trung-úy Huỳnh-Thiện-Măng chỉ-huy Đại-đội 4 Tiểu đoàn 35 Biệt-động-quân cho biết lần này tấn công địch đã dùng một chiến thuật khá tinh vi. Chúng chia ra từng tổ lẻ tẻ nên phi cơ ta khó hoạt động. Hơn nữa các tổ địch phân chia ra nhiều nơi, do đó suốt đêm hôm trước lực lượng hành quân chiếm 2 cao-ốc mà địch vẫn còn ở một cao-ốc khác, dù cố gắng hết sức các anh em Biệt-động-quân cũng không thể thanh toán nốt được, vừa vì quá mệt là phải leo trèo hết lầu này sang lầu khác vừa vì nếu sơ hở bị địch bắn ngay.

Khoảng 10g40, một tiểu-đội Biệt-động-quân lại được lệnh tấn công vào

Đêm 4 rạng 5/5/1968 cầu nối liền Xa-lô với đầu đường Phan-Thanh-Giản bị mìn Việt-cộng nổ. Hư hại trên mặt cầu.

Hư hại nhìn ngang

Sáng 5/5/1968 chiến-xa tới yểm trợ cho bộ-binh thanh toán một số ít địch chiếm các nhà dân cư ở đường Tự-Đức

Các cây súng của ta bố trí ở trên cầu Xa-lô Phan-Thanh-Giản bắn xuyên ngang vào địch ở các nhà ven bờ sông

mục tiêu. Súng địch bắn ra rất gắt. Binh Nhì Nguyễn-Văn-Thành thấy cây súng cối 60 ly của địch nằm chờ vợ dưới chân lầu. Anh mừng qua chồm tới định lấy nhưng bị địch bắn trúng vai phải vội lăn ra ngoài.

Tới 11 giờ, đôi bên vẫn chưa có trận đụng độ nào đáng kể Việt-cộng dùng súng cối bắn vào sát nách Đài Phát-thanh. Ty Nông-vụ Thị-Nghè và cây xăng sát nhà thờ Thị-Nghè bị súng địch bắn trúng bốc cháy.

Một vài toán địch xâm nhập khu đường Thị-Nghè cạnh viện dưỡng lão phá rối. Đã có đụng độ và nhiều dãy nhà bốc cháy tại khu này.

Suốt đêm mặt trận trở lại yên tĩnh. Lực lượng 2 bên tuy mò mẫm trong bóng tối để lũng nhau nhưng không có trận đụng độ nào. Quân địch đã co rút lại vùng viện dưỡng lão.

Qua ngày thứ ba, các đám cháy vẫn còn bốc cao. Dân chúng bị kẹt vẫn tiếp tục bồng bế chạy ra.

Bộ Chỉ-huy Tiểu-đoàn 5 TQLC đóng trong trường Nguyễn-Duy-Khang vào lúc 7 giờ sáng ra lệnh cho Đại-đội 1 do Đại-úy Phan-Văn-Tân chỉ-huy tiến vào khu vực viện dưỡng lão. Tới 8g30 cuộc đụng độ với địch trở nên ác liệt. Súng đôi bên nổ liên hồi và nhiều đám cháy bốc lên. Đoàn chữa cháy túc trực thường xuyên với cuộc hành quân để dẹp các đám cháy khi ta làm chủ tình hình tại trận địa.

Thiếu-tá Phan-Văn-Thắng cho biết là ngày thứ ba của cuộc đụng độ địch chỉ còn lổm một trung-đội lén lút trong các ngôi lầu phía sau viện dưỡng lão, vì khu Thị-Nghè nhà cửa chỉ chít có nhiều hố rãnh bùn đất bầy nhầy nên việc tiến quân của ta rất khó khăn. Sở dĩ trận Thị-Nghè kéo dài đến ngày thứ ba vì các chiến-sĩ của ta phải chiếm từng căn nhà, từng ngõ ngách một. Hơn nữa việc tiến quân phải thận trọng vì theo kinh nghiệm hôm đầu, thường thường địch

lẩn trốn dưới hầm nhà nằm im khi quân ta tới, và thò súng qua ván gỗ bắn sẽ khi quân ta đi khỏi.

Tới 10 giờ Đại-đội 1 TQLC làm chủ được tình thế. Trung-đội Việt-cộng bị xiết vào vòng vây. Một cuộc đụng độ kéo dài đến 13 giờ mới chấm dứt. Kết quả trận này ta giết 10 địch, bắt sống 3 và tịch thu 15 súng đủ loại.

Tổng kết : Địch 27 chết, 20 bị bắt trong đó có cả cán-bộ phụ nữ (nữ cán-bộ có dấu hiệu riêng mặc quần “dìn” đen buộc một miếng băng trắng bên tay trái còn nam cán-bộ mặc áo rằn ri), 38 súng đủ loại trong đó có 1 súng cối 60 ly. Ta 7 chiến-sĩ hy sinh, bị mất 2 vũ khí cá nhân của cảnh-sát. Khoảng 100 ngôi nhà của thường dân bị cháy.

Đám tàn quân Việt-cộng vừa thoát ra khỏi khu Thị-Nghè tới phía Nam cầu Bình-Lợi lại bị Tiểu-đoàn 5 TQLC chặn đánh khi chúng vừa vượt sông Sài-gòn di chuyển lên ấp Trung xã Bình-Trung cách giồng Ông-Tổ về hướng Cát-Lái hơn 500 thước. Địch đã phải giải vây trời chết mới thoát được. Địch bỏ lại 11 xác chết với 9 súng đủ loại. Bên ta thiệt hại không đáng kể.

Trận đánh cầu Bình-Lợi (4 giờ sáng ngày 5/5/1968)

Hai đại-đội địch đã tấn công lực lượng TQLC trấn giữ cây cầu nhưng chúng đã bị đẩy lui sau 2 giờ ác chiến.

Thiếu-tá Nguyễn-Xuân-Phúc Tiểu-đoàn 6 TQLC cho biết địch quân đem rất nhiều chất nổ mưu phá sập cầu Bình-Lợi. Thiếu-tá Phúc vừa nắm quyền Tiểu-đoàn được 2 ngày cho biết trong trận này địch bị hạ 42 tên, thu được 17 vũ khí đủ loại với 200 ký chất nổ TNT.

Đại-đội 2 TQLC thuộc Tiểu-đoàn 2 do Đại-úy Nguyễn-Văn-Tổng trực tiếp dự trận đánh. Đại-úy Tổng cho biết là đơn vị của ông đã chuẩn bị tác chiến vì được tin cộng quân đã mở cuộc tấn

Yểm trợ cho các đơn vị ngoại công và các toán đặc-công nội kích , địch còn bắn BKP bừa bãi vào thành phố. BKP nổ tại đường Nguyễn-Huệ đêm 4 rạng 5/5/1968

Các đám cháy bốc lên ở khu Bến-Cỏ (Thị-Nghè) ngày 6/5/1968

công tại cầu Xa-lô trước đó 1 giờ. Nhờ thế khi toán tiền sát của địch vừa lên tới gần tuyến bố trí, các chiến-sĩ cộp biển đã nổ súng trước. Do đó chúng đã mất yếu tố bất ngờ và bị thất bại.

Kho xăng tại cầu Bình-Lợi bị cháy khiến một cột khói đen cao ngất tỏa lên trời trong buổi sáng hôm ấy mà mọi người đều trông thấy.

Trận đánh ngã tư Bấy-Hiền (từ 6 đến 7/5/1968)

Địch quân tiến theo các ngõ hẻm bằng ngang đường Lê-Văn-Duyệt nối dài kế ngã tư Bấy-Hiền rồi đột nhập vào Nghĩa-trang Quân-đội Pháp.

Chi Cảnh-sát ngã tư Bấy-Hiền phát giác địch khi thấy chúng băng qua đường Lê-Văn-Duyệt. Lúc đó vừa tảng sáng. Tại chi này có mấy cảnh-sát bỏ chạy. Chỉ một lúc sau, tiếng súng bắt đầu nổ. Địch toan phá rào kẽm gai vào căn cứ Tân-Sơn-Nhất theo ngã Nghĩa-địa Quân-đội Pháp nhưng trời sáng rõ làm chúng thất bại. Bọn chúng bị kẹp vào giữa khu nghĩa địa và chiếm giữ vài nhà lều quanh khu này cố thủ.

Bọn chúng bị lực lượng phòng thủ phi trường ngăn đánh. Đại-tá Lưu-Kim-Cương, Tư-lệnh Không-đoàn 33 kiêm Chỉ-huy Trưởng Yếu-khu Tân-Sơn-Nhất đã đích thân điều khiển cuộc thanh toán địch. Chẳng may Đại-tá Cương bị trúng đạn địch tử thương lúc 09g30.

Các lực lượng của ta lập tức bổ vây cô lập chúng. Về phía căn cứ Tân-Sơn-Nhất, có các lực lượng phòng thủ phi trường án ngữ từ Lăng-Cha-Cả bọc theo vòng đai phòng thủ của căn cứ lên phía đường Lê-Văn-Duyệt nối dài và tiếp giáp với các đơn vị chuyên môn của Sư-đoàn Nhảy-dù từ trại Hoàng-Hoa-Thám bọc lên đường Nguyễn-Văn-Thoại. Án ngữ trên đường Nguyễn-Văn-Thoại hướng vào nghĩa địa, có các quân nhân Mỹ ở các cơ quan kế cận và một trung-đội Đại-Hàn gác đài phát thanh Đại-Hàn ngay ngang Chi Cảnh-sát ngã tư Bấy-

Hiền. Thành thử địch nằm gọn vào vòng vây không lối thoát.

Vào 8g30, các khu trục cơ Skyraider của ta thi nhau thả bom vào khu nghĩa địa.

Vào khoảng quá trưa, Tiểu-đoàn 7 Nhảy-dù do Thiếu-tá Nguyễn-Văn-Ngọc chỉ-huy được điều động từ Biên-Hòa lên tiếp cứu. Các chiến-sĩ Nhảy-dù đã mở một cuộc xung phong vào Nghĩa-địa Quân-đội Pháp dưới sự chứng kiến khâm phục của dân chúng cùng các ký giả điện ảnh gia quốc-tế và quốc-nội. Trận xung phong này kết thúc khiến địch bị hạ 60 tên, bị bắt sống 11 tên và ta thu được 30 vũ khí đủ loại trong đó có 1 súng phòng không và 1 khẩu đại-bác không giật 75 ly. Khẩu đại-bác này mang vào được mà rất may địch chưa bắn. Một điều may khác là địch tới sát trường Quốc Gia Nghĩa-tử Cuộc mà chưa đột nhập vào bên trong trường có nhiều lưu trú học sinh. Nếu địch chiếm được nơi này làm nơi cố thủ sẽ gây nhiều khó khăn cho ta.

Trong trận đánh này, có tới 100 nhà cửa của dân chúng ở ngã tư Bấy-Hiền phía bên mặt đường Lê-Văn-Duyệt bị thiêu hủy. Cây xăng Shell cũng bị cháy. Trong khi cháy, có một trận mưa làm tắt các ngọn lửa.

Theo cung từ tù binh, đơn vị tấn công tại ngã tư Bấy-Hiền thuộc một thành phần của Trung-đoàn 272/CT 9 từ Tây-Ninh kéo về qua ngã vườn cao xu vào khu hăng dệt Vinatexco (bị thiêu hủy kỳ tấn công Tết Mậu-Thân) và khu Nghĩa-địa Quân-đội Pháp với mục đích tấn công căn cứ Tân-Sơn-Nhất và Bộ Tư-lệnh Sư-đoàn Nhảy-dù tại trại Hoàng-Hoa-Thám. Nhưng bọn chúng tới trễ vào lúc trời đã sáng nên bị các đơn vị của ta chặn đánh. Toán địch xâm nhập vào nghĩa địa Pháp coi như hoàn toàn bị tiêu diệt. Còn những phần tử địch khác tẩu thoát về ngã Phú-Thọ Hòa,

Trận chiến chấm dứt ngay trong ngày 6/5 nhưng mãi sáng ngày 7/5 ta

*Các chiến-sĩ Tiểu-đoàn 7 Nhảy-dù xung phong vào
Nghĩa-địa Quân-đội Pháp ở ngã tư Bấy-Hiền ngày 6/5/1968*

*Các gói thuốc nổ TNT của địch
định dùng để phá cầu Bình-Lợi
sáng ngày 5/5/1968 đã được
Tiểu-đoàn 6 TQLC tịch thu*

*Những tên địch hết đường chạy bị hạ
trước làn đạn tấn công của Nhảy-dù
tại Nghĩa-trang Quân-đội Pháp*

*Quang cảnh cháy tại khu
Bảy-Hiền ngày 6/5/1968*

*Đại-tá Lưu-Kim-Cương Tự Lệnh
Không-đoàn 33
tử trận ngày 6/5/1968*

Cháy tại Bảy-Hiền nhìn từ trên cao xuống

mới thanh toán hết các tên địch chạy tán loạn và ẩn núp trong trại chăn nuôi của Bộ Canh Nông. Vì vậy mà là lần đầu tiên dân chúng trong khu Ông-Tạ (di cư công-giáo Bắc-Việt) phải chạy loạn. Con đường Nguyễn-Văn-Thoại tới ngày 8/5 mới mở lại sự lưu thông đều hòa.

Trận đánh Bình-Thới - Minh-Phụng (từ 5 đến 12/5/1968)

Vào hồi 4 giờ sáng, một lực lượng địch trên dưới 20 tên xuất hiện trên đường Bình-Thới mưu toan đánh úp Chi Cảnh-sát cầu Tre nhưng không may gặp Cảnh-sát Dã-chiến. Đồi bên đánh xáp lá cà. Ta hạ được 4 tên bắt sống 2 tên. Bọn địch rút về hướng đường 46.

Một cuộc hành quân của ta được mở ra vào buổi sáng nhưng khi tiến ngang lò da Phú-Thọ thời dừng độ. Lực lượng hành quân của ta gồm Tiểu-đoàn 33 Biệt-động-quân, Đại-đội 5 Trinh-sát và một chi-đội chiến-xa trước sức chống trả mạnh mẽ của địch không thể tiến thêm được mà phải chia quân án ngữ và nhờ phi pháo bắn phá yểm trợ cho cuộc tiến quân.

Tình hình mặt trận này bước sang ngày thứ hai lại thêm phần nghiêm trọng. Ban đêm dù soi sáng và bắn trọng pháo cầm canh, địch vẫn lọt thêm vào. Trong ngày 6/5, suốt khu vực Phú-Thọ và đường 46 thuộc phạm vi của các Quận 5 và 6 đô-thành đều có địch lợi dụng lẫn trốn vào nhà dân cầm cự.

Theo lời của Thiếu-tá Nguyễn-Đình-Lân Trưởng Ty Cảnh-sát Quận 6 mũi dùi của địch quân chọc xuyên vào Quận 6 mỗi lúc mỗi nặng thêm. Sau 50 giờ nổ súng, quân số địch ở đây đã tăng vọt lên. Đường xâm nhập của chúng vẫn theo lối cũ như trong cuộc tấn công Tết nghĩa là địch chọc thủng Quận 6 để lọt vào Quận 5 theo lối chợ Thiếc rồi sang Ấn-Quang rồi vọt về Quận 3 cùng trung tâm thủ-đô. Nhưng mọi cố gắng của chúng đều bị chặn tại đường 46.

Vào đêm 6/5, nhiều phần tử lẻ tẻ vượt sang đường Minh-Phụng và đã bắn sể trúng Đại-tá Đàm-Văn-Quý tử thương khi ông đi xe díp ngang qua công-trường Duy-Linh. Việt-cộng nấp trên một cao-ốc bắn hai quả B.40 vào xe díp. Xe Đại-tá Quý trúng đạn B.40 lật nhào, liền đó một bằng đạn AK bắn vào Đại-tá.

Cũng đêm 6/5, để ngăn cản các cuộc xâm nhập của địch vào, một lực lượng của Sư-đoàn 9 Bộ-binh Hoa-Kỳ có chiến-xa hạng nặng yểm trợ đã đụng độ ác liệt với địch tại gần Bình-Thới khiến địch bị thiệt hại khá nặng.

Ngày 7/5, Cộng-quân được tăng cường trong đêm đã xâm nhập khu công-trường Duy-Linh nằm ở cuối đường Trần-Quốc-Toản. Tiểu-đoàn 35 Biệt-động-quân do Thiếu-tá Hồ-Văn-Hòa chỉ-huy đã được phái tới ngay nơi này hỗ trợ với Cảnh-sát Quận 5 để đẩy lui áp lực địch. Nhiều cuộc chạm súng đã diễn ra ác liệt. Phần nhiều Việt-cộng đều bố trí trên các cao-ốc. Vì vậy các chiến-sĩ Biệt-động-quân và Cảnh-sát tiến chiếm rất khó khăn, trong khi đó dân chúng lũ lượt kéo nhau chạy ra thành thủ Việt-công đã lợi dụng hoàn cảnh này để bắn xối xả ngăn bước tiến quân của ta.

Tiểu đoàn 35 Biệt-động-quân được tăng cường một chi-đội chiến-xa M.41 đặt ngang trước công-trường Duy-Linh bắn những loạt đạn 76 ly vào phía giữa phố Minh-Phụng và liền đó các chiến sĩ Biệt-động-quân xông lên chiếm một vài cao-ốc phòng thủ phía ngoài. Địch quân dùng hỏa lực bắn xối xả. Do đó các phi cơ trực thăng được phái đến tiếp ứng thêm. Lúc 15g30 lại thêm 4 khu-trục cơ Sky-raider đến dội bom xuống mục tiêu. Tuy nhiên địch vẫn cầm cự mãnh liệt và có cao xạ đặt trên 2 cao-ốc bốn tầng nhả đạn liên tục khiến phi cơ hoạt động rất khó. Một biển lửa bốc lên tại khu Minh-Phụng và cháy suốt đêm.

Trong buổi chiều ngày 7/5, nhiều lần xe cứu hỏa đô-thành định lao vào để chữa cháy, bị tiếng súng địch đẩy lui cho nên đám cháy cứ mặc sức cháy

khiến một phần khu phố Minh-Phụng bị thiêu rụi.

Trong ban đêm, không những địch lần lại những khu phố mà hôm trước ta chiếm được nhưng lại bỏ khi trời tối. Địch còn tung những toán cán bộ võ trang len lỏi sâu vào các khu phố khác để tìm các nhà do quân-nhân hay công-chức ở. Tới các nhà này dường như có chỉ-điểm viên mang theo, bọn chúng gọi gia chủ ra đôi khi gọi đích danh. Nhiều công chức khờ khạo mở cửa đã bị chúng hạ sát ngay tại chỗ. Riêng quân-nhân vắng nhà vì cấm trại nên không có trường hợp bị giết nào xảy ra.

Vào hồi 2 giờ khuya ngày 8/5 địch xâm nhập vào khu vực cầu Bình-Tiên Tiểu-đoàn 35 Biệt-động-quân được lệnh xuất phát từ công-trường Duy-Linh tới tăng viện. Nhiều cuộc xáp chiến ác liệt đã xảy ra ở đây.

Vào buổi trưa, 3 trực thăng võ trang thường xuyên quần thảo oanh-kích trên bầu trời chói nắng. Hàng tràng rốc két và đại-liên từ trên máy bay trút xuống mục tiêu. Ngoài đường Lục-tĩnh và đầu đường Phú-Thọ một chi-đoàn chiến-xa nặng Hoa-Kỳ phối hợp với chiến-sĩ Biệt-động-quân tiến chiếm mục tiêu đang cháy ngút trời. Xác Việt-cộng mặc áo xanh lam quần đen nằm rải rác dọc đường theo lối tiến quân. Từ những cao-ốc, địch bắn ra dữ dội. Toán lính nón đồng cũng đi theo nhưng không đàn áp được các đám cháy.

Tại đường Minh-Phụng 2 ngôi nhà lầu 4 tầng nằm cách nhau lối 50 mét cạnh góc đường 46 đối diện với số 324 là đơn vị súng nặng của địch. Mỗi ngôi lầu đặt một ổ phòng không, một ổ đại-liên Đông-Đức và các súng B.40 hỗ trợ. Việt-cộng từ 2 cao ốc này bắn rết dọc theo đường Minh-Phụng để kìm thế tiến quân của ta. Trong lúc đó một khẩu đại-bác không giật 75 ly nằm sát giữa phố để đợi chiến-xa di chuyển đến thời bắn.

Vào ngày hôm trước, khẩu 75 ly bắn làm các chiến-xa không tiến vào

gần khu này được. Vào giữa đêm, một tiểu-đội cảm tử Biệt-động-quân phải tiến chiếm cao-ốc Vạn-Thành bằng cách trèo lên một mái nhà sát cao-ốc tông cửa sổ lọt vào. Cuộc đánh bất chợt này khiến ta làm chủ được một vài cao-ốc ở phía phải đường Minh-Phụng.

Ngay khi khám phá được các ổ súng nặng của Việt-cộng, Đại-đội 4 thuộc Tiểu-đoàn 38 Biệt-động-quân đã chia làm hai cánh quân, một cánh nằm ở góc đường 46 một cánh lòn vào phía sau đám nhà cháy khoảng số chẵn đường Minh-Phụng để nhử mồi. Việt-cộng đã mắc mưu dồn hỏa lực vào khu phố trước mặt phía cánh quân nhử mồi nên để hổng đường cho ta ở phía góc 46 tạt qua. Các hỏa tiễn M.72 của Biệt-động-quân phun vào 2 ngôi lầu và cả hai ổ đại-liên Đông-Đức cháy bắn. Nhưng khẩu đại-bác 75 ly vẫn còn hoạt động được.

Trận chiến xảy ra ác liệt suốt ngày. Từ sáng sớm hôm sau (9/5) quân ta tiến quân bao vây chia cắt các khu phố ra từng mảng để dễ dàng tiêu diệt các tên địch ẩn nấp trên các cao-ốc. Một cánh quân tiến thẳng từ công-trường Duy-Linh vào đường Minh-Phụng.

Các chiến-sĩ mũ nâu làm chủ một vài cao-ốc ở phía phải đường còn địch bám sát các cao-ốc phía trái. Ta xung phong ra nhật súng, địch bắn. Địch ra thu hồi, ta thanh toán.

Đứng trên một cao-ốc, ta đã thấy một đại-liên phòng không, 3 thượng-liên và nhiều vũ khí nằm bên những xác chết Việt-cộng cháy đen.

Một căn lầu 3 tầng màu xám đối diện với quân ta là nơi hỏa lực địch mạnh nhất. Ba lần tiến chiếm không được, ta đã phải yêu cầu phi cơ can thiệp.

Trận chiến cán đến nỗi ta và địch phải đánh nhau từng căn nhà, bao vây và đuổi bắt nhau ngay trong các dãy phố.

*Cảnh đổ nát tại đường Minh-Phụng
nơi đây địch đặt một ổ kháng cự mạnh*

Súng phòng không của địch tịch thu tại đường Minh-Phụng

Trong trận cuối cùng quyết liệt chiều ngày 9/5/1968 các chiến-sĩ thuộc Tiểu-đoàn 38 BĐQ đã thu được tại mặt trận Minh-Phụng lá cờ màu đỏ viền tua vàng có giòng chữ “Quyết chiến quyết thắng giặc Mỹ”

Và những cờ của Việt-cộng tịch thu tại thủ-đô

Theo Đại-úy Tiểu-đoàn Trưởng 38 Biệt-động-quân Việt-cộng đã đục khoét vách tường của dân chúng để giao thông từ nhà này sang nhà kia. Chúng còn đào hầm ngay trong nhà dân chúng để tránh các cuộc oanh-tạc.

Một toán chiến-sĩ của ta bị cô lập giữa hỏa lực suốt 4 giờ trên một căn lầu. Vì địch bắn chặn ngay cửa ra vào. Một chiến-sĩ bị thương khi thăm dò phản ứng địch bằng ra cửa.

Một toán chiến-sĩ khác đã xử dụng mưu trí xung phong vào cao-ốc đặt khẩu đại-bác không giật 75 ly, thu được súng này và hạ sát được 6 tên địch. Tuy nhiên, để chiếm ổ sung nặng của chúng ta đã bị thương tới 10 chiến-sĩ.

Cũng từ giờ phút ấy trận chiến trở nên khốc liệt. Các đường hẻm đều bị địch canh chừng. Một chiến-sĩ băng qua, một tràng đạn địch bắn tới. Vì vậy, ta cuối cùng phải dùng đến chiến thuật băng tường bằng cách đục tường để tiến quân.

Khẩu đại-bác 75 ly tuy lấy được nhưng không làm sao di chuyển ra được. Một chiếc GMC chạy đến vừa đưa đất vào định chở thì quân-xa bị bắn bể lốp. Cách đó khoảng trống bên kia hẻm cũng có một khẩu đại-liên nằm chổng chân mà cũng không sao qua lấy được vì địch canh chừng từ các ngõ hẻm bắn tới.

Ở một cao-ốc còn tiếng súng nổ ra, một chiến-xạ được gọi lên để triệt hạ ổ phòng ngự của địch. Cao-ốc này bị phá tan tành. Những tên Việt-cộng, ở trên thượng tầng cao-ốc bị văng xác lên. Một vài chiến-sĩ định xông vào lấy súng lại bị các làn đạn địch khác bắn ngăn chặn.

Lệnh Tiểu-đoàn Trưởng từ Bộ Chỉ-huy qua may vô tuyến điện yêu cầu chuyển gấp khẩu đại-bác ra. Nhưng địch canh chừng bốn phía hể lộ ra là bị xạ-kích. Sau cùng sĩ-quan chỉ-huy đưa ra một sáng kiến là đục tường phía sau, đồng thời bắn dữ dội 3 mặt để yểm trợ

cho 4 chiến-sĩ khiêng khẩu đại-bác ra qua phía sau để khu vực này lại cho phi cơ thanh toán.

Xem như vậy mặt trận Minh-Phụng tàn khốc đến nỗi biến thành một bể lửa đốt nhem những phần tử địch gan lì và không đường tẩu thoát.

Song song với trận mưa đại-bác và bom nổ, các chiến-sĩ Biệt-động-quân đã chia quân làm 3 cánh vây bọc và càn quét Việt-cộng trong khu phố này. Các chiến-sĩ vừa đánh vừa ăn cơm. Tại những khu mặt trận còn sôi sục binh-sĩ phải nhịn đói để cố thanh toán các địch quân còn lẩn trốn trước khi trời tối. Mặt trận Minh-Phụng đã thực sự chấm dứt hồi 20g30 ngày 10/5/68.

Kiểm điểm trận địa, người ta thấy xác Việt-cộng bị bom nát bấy, thịt văng lung tung. Có những cái xác chỉ còn tro lại một đoạn ngắn hay vài mảnh xương sườn. Có 30 xác địch toàn thân đếm được và còn những xác nát bét nằm dưới các đồng gạch chưa bới ra được và đã sông mùi hôi thối nồng nặc. Ngoài ra bên ta còn bắt được một số tù binh, chúng khai thuộc Tiểu-đoàn 267.

Riêng trong trận cuối cùng quyết liệt chiều ngày 9/5 các chiến-sĩ Biệt-động-quân đã tịch thu được 1 đại-bác SKZ 75 ly, 2 đại-liên Đông-Đức, 2 thượng-liên Trung-cộng, 2 phòng không, 1 B.41, 1 B.40, 1 AK 47 12 AK.50 và nhiều lựu đạn, đạn dược. Đặc biệt Biệt-động-quân đã thu được 1 lá cờ mầu đỏ viền tua vàng rộng chừng gần 1 mét có giòng chữ 'quyết chiến quyết thắng giặc Mỹ' và lá cờ thi đua luân lưu.

Mặt trận Minh-Phụng, đường 46 và đường Phú-Thọ vừa chấm dứt. Tiểu-đoàn 38 Biệt-động-quân lại tiến sang Bình-Thới.

Hồi 16 giờ ngày 11/5, các Đại-đội 1 và 2 của Tiểu-đoàn 38 Biệt-động-quân tiến tới xạ-trường Bình-Thới được dân chúng cho hay có địch đang bố trí ở khu nghĩa địa Phú-Thọ Hòa.

Các đại-đội Biệt-động-quân chia làm hai cánh tiến vào nghĩa địa. Đại-đội 1 tiến bọc phía Nam xâm nhập vào và yểm trợ cho Đại-đội 2 theo mũi dùi vào ngay tuyến đầu phòng thủ của địch song song với đường Bình-Thới.

Khi tiến vào, Đại-đội 2 đụng độ đầu tiên với địch và được biết địch thuộc thành phần của Tiểu-đoàn 267 Việt-cộng. Hỏa lực địch rất mạnh khiến Đại-đội 2 không thể tiến được. Đại-đội 1 xâm nhập nghĩa địa cũng bị địch chống trả mãnh liệt. Rốt cục cả hai đại-đội đều không tiến được, vì địch có sẵn những công-sự phòng-thủ thiên nhiên rất thuận lợi là những hào tháo nước bên cạnh những ruộng rau, đồng thời chúng đào công-sự chiến-đấu rất kiên cố.

Tới 16g30, Biệt-động-quân gọi máy bay oanh-tạc. Đầu tiên 4 trực thăng võ trang thi nhau bắn phá xuống nghĩa địa, kế đó 4 phản lực thay nhau dội bom 350 ký cho tới tối mịt.

20 giờ sau đợt oanh-kích trực thăng và phản-lực cơ, các đại-đội Biệt-động-quân lại tiến vào nghĩa địa. Địch còn chống trả mãnh liệt nhưng trong các vụ oanh-kích bọn chúng đã bị hao tổn rất nhiều.

23 giờ các chiến-sĩ Biệt-động-quân hoàn toàn làm chủ chiến trường. Phi cơ C.47 thả trái sáng để Biệt-động-quân dễ bề kiểm soát. Tham dự trận đánh này địch có lối một đại-đội thuộc Tiểu-đoàn 267 Việt-cộng. Những phần tử còn sống sót chạy về hướng Tây-Bắc Phú-Thọ Hòa. Khi mặt trận yên tĩnh, các chiến sĩ Biệt-động-quân phải thay phiên nhau về phòng tuyến Minh-Phụng kiếm cơm ăn.

Vào sáng ngày 12/5, các chiến-sĩ Biệt-động-quân mở hành quân lục soát vùng Bình-Thới và mặt trận này đã thật sự chấm dứt không có một phát súng nào nổ trong ngày.

Kết quả của cuộc tấn công vào nghĩa địa : Việt-cộng để lại chiến trường 26 xác chết không kể một số bị bắn nát

hay bị cháy trong các đồng lúa. Tịch thu được 5 AK 47, 1 súng cối 60 ly và một số dụng cụ truyền tin. Ta bắt được 2 tù binh. Số vũ khí so với số giặc bị giết tương đối ít vì vùng chiến địa có nhiều rạch nước có thể vũ khí địch được ném dẫu dưới nước.

Phía Biệt-động-quân có 2 hy sinh và 5 bị thương nhẹ.

Kiểm soát mặt trận người ta thấy khu vực chuồng bò, vườn rau cải thuộc Hương-lộ 14, phường Cầu-Tre Bình-Thời bị tan nát toàn diện. Nhà cửa cháy thiêu vì hầu hết vùng ngoại ô toàn nhà lá.

Quan sát khu vực chiến đấu của địch, người ta thấy các hầm trú ẩn của địch trong nhét đầy rơm để ngồi không bị ẩm ướt. Các hầm cá nhân địch được đào dưới các dàn mướp. Những rạch và giao thông hào đều ngập nước lụt cổ. Khi có phi cơ liệng qua, Việt-cộng lặn xuống trốn mất dạng dưới nước. Chiến địa do địch cầm giữ rộng chừng 4 cây số vuông.

Trận đánh Bình-Tiên (từ 8/5 đến 9/5/68)

Sau hơn 2 ngày đêm cố theo mũi dùi về phía đường 46, đường Xóm-Đất không tiến thêm được bước nào vào đất Chơlớn, hai giờ sáng ngày 8/5, Cộng-quân lại mở thêm một mũi dùi mới toan vượt cầu Bình-Tiên.

Lực lượng địch khoảng 200 tên toan thọc mũi dùi vào hông Chơlớn. Dân chúng ùn ùn kéo chạy nhưng bị chặn lại ở trên cầu vì nhân viên công lực không thể kiểm soát nổi nếu để cho dân đi ào ạt. Lực lượng cảnh-sát phòng ngự trên các cao-ốc liền lăn thùng ra đường và chằng chướng ngại vật để ngăn cản. Bỗng một số địch quân khác xuất hiện từ đường Hậu-Giang, Minh-Phụng lập đầu cầu cho bọn bên kia tiến qua rồi định tiến dọc theo đường Hậu-Giang chiếm Chơlớn.

Toán này treo cờ MTGPMN ở ngay trụ đèn trước trường Quốc-Việt và một lá cờ khác nữa ở một đầu cầu. Cảnh-sát tiến chiếm ngã tư này, một người bị trọng thương khi họ lên hạ cờ.

Trung-tá Lê-ngọc-Trụ Trưởng Ty Cảnh-sát Quận 5 đem quân tới tăng viện. Đồng thời Tiểu-đoàn 35 Biệt-động-quân cũng tới tăng viện khoảng 7 giờ sáng và chia làm 2 cánh, 1 đại-đội xuất phát từ đường Lục-tỉnh tiến dọc hai bên đường tới chiếm hăng rượu Bình-Tây, phần còn lại đến cầu Bình-Tiên.

Mở đường tiến quân vượt qua cầu, hai thiết-giáp xa xông lên. B.40 của địch ở gần đầu cầu khai hỏa nhưng trật. Phản ứng lại thiết-giáp xa hạ được một ổ phục kích địch rồi lui về án ngữ tại đường Hậu-Giang Minh-Phụng.

Lực lượng Biệt-động-quân xung phong quét sạch toán địch tại đây có khoảng 10 tên bị hạ, 4 tên khác bị bắt sống. Thế là đầu cầu quân-sự chúng lập đêm trước đã bị phá vỡ.

11 giờ áp lực cộng-quân đã giảm nhiều. Chúng bị dồn về khu vực Bãi-Sậy, hăng dẹt Nam-Á Lò-Gốm, đầu đường Phạm-Phú-Thứ.

Bộ Chỉ-huy Hành-quân của Tiểu-đoàn 35 Biệt-động-quân đặt bản doanh tại sân thượng cao-ốc số 239 đường Hậu-Giang để quan sát. Hiện diện trên sân thượng có Đại-úy Đậu, Tiểu-đoàn Phó 35 Biệt-động-quân điều khiển cuộc tiến quân.

Từ trên cao-ốc, nhìn về vùng Lò-Gốm ta thấy cây cầu Bình-Tiên cong mình làm gạch nối liền giữa Bình-Đông và Chợ-Lớn. Hai chiến-sĩ Biệt-động-quân lăm lăm thủ súng M.79 từ cao-ốc hướng xuống để bảo vệ hai đầu cầu. Thỉnh thoảng các quả đạn M.79 được thụt vào những căn nhà lầu có cửa sổ nhìn sang cao ốc này sợ địch từ đó thụt B.40 sang.

Trong khi đó, lực lượng tiền sát của Biệt-động-quân vẫn xích dần về phía

địch. Tiếng súng cá nhân và cộng đồng nổ liên hồi, đạn vọt lác sang cao-ốc nghe xé gió như roi vút. Lá cờ của MTGPMN ở vùng Lò-Gốm vẫn phất bay.

Trong khi đó pháo-binh được gọi cứ rót đều đều hai trái một xuống vùng Lò-Gốm. Khói lửa lại theo tiếng nổ bốc lên nghi ngút. Tới 13 giờ trực thăng tới oanh-kích. Địch ở bên kia cầu ta ở bên này cầu. Cả hai bên đều chiếm cao-ốc. Trực thăng ta có lúc đã bắn lăm vào quân bạn ở bên này cầu.

15 giờ chiều tiếng súng hai bên đều lắng dịu.

16 giờ Thiếu-tá Tiểu-đoàn Trưởng 35 Biệt-động-quân dùng phi cơ quan sát luôn trên đầu địch để xem xét tình hình. Súng địch từ phía dưới bắn lên phi cơ. Pháo-binh vẫn tiếp tục hoạt động. Các đám cháy càng lúc càng lớn. Ngọn lửa kéo dài đến nửa cây số theo con rạch dưới cầu Renault. Đội binh nón đồng của Sở Cứu-hỏa Đô-thành được đưa đến từ 15 giờ nhưng thúc thủ trước các ngọn lửa cuồn bốc cao.

19 giờ Đại-đội 3 Biệt-động-quân được lệnh vượt cầu Renault. Địch bắn trả dữ dội buộc các chiến sĩ Biệt-động-quân phải lặn mình trở lại góc cầu. 19g20 quân ta xung phong lần thứ hai sau khi dồn hết hỏa lực vào khu bên kia cầu và quân ta đã thành công.

Tiểu-đoàn Trưởng Hồ-Văn-Hòa ra lệnh hạ lá cờ MTGPMN. 4 chiến-sĩ trong đó có Chuẩn-úy Phạm-Minh-Hoàng điều khiển đã nhận lệnh thi hành sứ mạng trên.

Dưới ánh hỏa châu và dưới lửa cháy ngút trời, 4 chiến-sĩ Biệt-động-quân bò tới chân cột điện. Một chiến-sĩ vừa bò lên đến gần mức buộc ngọn cờ bị địch bắn tới khiến chiến sĩ bị rơi từ cao xuống anh dừng đèn nợ nước. Quân ta bèn quạt trung-liên lia lịa về những cao-ốc có tiếng súng phát ra rồi dùng súng bắn gãy thanh gỗ treo cơ. Ngọn cờ từ từ rơi xuống.

*Cháy ở vùng cầu Renault
Hình chụp ngày 9/2/1968*

Cháy tại Bình-Tiên (Chợlớn) ngày 9/5/1968

Chiếm xong ngọn cờ này, Đại-đội 3 Biệt-động-quân vẫn tiếp tục tiến sâu vào lòng địch, vượt những đồ đạc địch lấy của dân chúng xếp ngang đường làm chướng ngại vật. Lực lượng hành quân tiến tới bao vây rạp hát Tân-Bình được địch đặt làm bộ chỉ-huy tối vừa qua. Để chiếm cao-ốc này, các chiến-sĩ Biệt-động-quân đã phải leo lên mái nhà rồi tiến dần vào cửa hông rạp hát. Địch nổ súng khiến 2 chiến-sĩ ta tử thương, nhưng kế đó ta cũng lọt được vào rạp. Tại đây ta và địch đã bắn nhau một tiếng đồng hồ, ta mới làm chủ được rạp chiếu bóng. Sau đó suốt đêm ta chỉ nằm cố thủ tại vị trí chiếm được này mà thôi.

Riêng Đại-đội 4 Biệt-động-quân tới giải tỏa hăng rượu Bình-Tây đã hoàn thành công tác trước 11 giờ trong ngày và không gặp sự kháng cự mạnh mẽ của địch.

Vào 8g30 sáng ngày 9/5, Đại-úy Dậu Tiểu-đoàn Phó dẫn hai đại-đội vượt cầu Renaul tiến sâu vào các đường Bình-Tiên, Nguyễn-Văn-Chi, Văn-Thân để kiểm soát chiến trường và tiếp tục dồn địch về hướng cầu Kinh. Nhưng không còn đựng độ. Địch đã rút đi trong ban đêm. Tới 10g30 cuộc hành quân coi như hoàn tất.

Hình ảnh đầu tiên của chiến trường Bình-Tiên cho thấy là hàng ngàn ngôi nhà cháy thiêu rụi, cột điện đổ, đồ đạc bàn ghế văng vãi đầy đường.

Kết quả địch 32 chết tại trận, 16 bị bắt sống, ta tịch thu 6 AK, 1 carbine, 1 súng lục.

Trận đánh Tân-Thới-Hiệp (từ 8/5 đến 11/5/68)

Nằm trong kế hoạch tấn công vào thủ-đô, đêm 8 rạng 9/5, lực lượng Trung-đoàn 101 thuộc Công-Trường 9 Việt-cộng định xâm nhập qua ngã Tân-Thới-Hiệp để tiến vào thủ-đô. Cuộc tấn công này, đã bị các chiến sĩ của Tiểu-đoàn 5 Nhảy-dù ngăn chặn ngay ở ngoài thành phố.

Khoảng 1g30 sáng, địch tới sát phòng tuyến của Nhảy-dù. Đầu tiên chúng đánh vào Đại-đội 5 của Đại-úy Nguyễn-văn-Định Đại-đội Trưởng. Trước khi khai hỏa súng nhỏ, chúng đã dùng đến 5 khẩu BKP 82 ly pháo kích như mưa xuống phòng tuyến của đại-đội. Chúng xung phong bốn lần nhưng không chọc thủng được phòng tuyến của Nhảy-dù. Đại-úy Định cho biết hỏa lực địch rất mạnh vừa đại-liên, trung-liên và có cả B.40 đến 7 giờ sáng địch rút lui. Đại-đội 5 xông ra tịch thu được 7 súng cộng đồng và 17 súng cá nhân. Địch bỏ lại 70 xác chết.

Tiểu-đoàn 5 Nhảy-dù được 2 Tiểu-đoàn 7 và 1 Nhảy-dù đến tăng cường hành quân truy kích. Cuộc chiến đã xảy ra dữ dội suốt ngày thứ hai tại vùng Tân-Thới-Hiệp với sự yểm trợ của không-quân và thiết-vận xa.

Tầm mức của cuộc chiến này hết sức quan trọng vì nếu phòng tuyến của Nhảy-dù bị chọc thủng địch có thể kéo vào Xóm-Mới và xâm nhập vào đô-thành theo đường tiến quân cũ của chúng hồi Tết.

Trong ngày thứ nhì, ta giết được 139 tên, bắt được 5 tên tù binh, thu 11 súng B.40, 6 thượng-liên, 52 súng cá nhân đủ loại.

Ta có 21 chiến sĩ hy sinh và 52 bị thương.

Thiếu-tướng Dư-Quốc-Đổng Tư-lệnh Sư-đoàn Nhảy-dù thường xuyên có mặt tại trận địa với quyết định diệt cho bằng hết không cho đơn vị địch tẩu thoát.

Đại-tướng Cao-Văn-Viên Tổng Tham-mưu Trưởng QLVNCH thị sát mặt trận ngay khi tiếng súng ta và địch đang nổ dữ dội. Đại-tướng đã tới sân thượng hăng bột ngọt Thiên-Hương chỉ cách trận địa có 500 thước đường chim bay để quan sát.

Vào ngày thứ ba trận đánh đã xảy ra quanh ngôi chùa Giác-Hoa cách hăng

bột ngọt 400 thước mà địch đã lập phòng tuyến rất chắc chắn.

Bên ta đã dùng Skyraider rồi kế đến phân lực F.105 trút bom xuống trận địa. Sau đó, bộ-binh và thiết-vận xa kết hợp xông vào chiến trường. Khu trận địa có nhiều rãnh và vườn trồng. Địch bị bao vây vẫn cố gắng cầm cự rất mãnh liệt để mở đường máu. Nhưng trận địa cứ mỗi lúc một thu hẹp lại. Gần chiều tối ngày 10/5, pháo-binh tạo một màn khói sát tuyến địch để ta mở một đợt xung phong cuối cùng nhưng vẫn không vào được mặc dù xác địch đã chồng chất nhau ở trên các miệng hố và giao thông hào.

Trời tối quân ta vẫn cố bao xiết vòng vây. Suốt đêm C.47 vũ trang tới bắn và pháo-binh nhip nhàng rót đạn vào vị trí địch.

Mãi tới trưa ngày 11/5 ta mới hoàn toàn thanh toán trận địa này. Tổng kết, các đơn vị Nhảy-dù đã hạ tại trận 321 địch, bắt sống 9 và tịch thu 21 súng cộng đồng và 96 súng cá nhân. Phía Tiểu-đoàn 5 Nhảy-dù, 50 hy sinh, 180 bị thương và 1 mất tích. Trong vòng 14 năm thành lập Tiểu-đoàn 5 Nhảy-dù lần đầu tiên gặp địch thủ xứng đáng là Trung-đoàn 10 Việt-cộng coi như đã bị loại khỏi vòng chiến trong mưu toan đột nhập đô-thành.

Trận đánh cầu Chữ-Y (từ 9/5 đến 12/5/1968)

Một lực lượng địch khá lớn đã xâm nhập vào phía Nam Sài Gòn và uy hiếp hướng cầu Chữ-Y gồm các đường Phạm-Thế-Hiến và đường Âu-Dương-Lân và hướng bên kia cầu Tân-Thuận thuộc Khánh-Hội.

Ngay từ sáng ngày 9/5 khi địch xuất hiện tại các khu vực trên, dân chúng Khánh-Hội và bên kia cầu Chữ-Y đã lũ lượt kéo vào thành phố. Ngày thứ năm 9/5 chiến-xa Mỹ tiến sang bố trí tại hai đầu cầu Tân-Thuận. Con đường xuống Phú-Xuân Nhà-Bè vẫn lưu thông.

Chiến-xa Mỹ còn đóng rải rác tại khu cầu Hàng nơi có nhiều cuộc đụng độ lẻ tẻ vào chiều hôm thứ năm khiến một số nhà bị cháy. Trên đường Tôn-Thất-Thuyết dọc theo sông, các chiến-sĩ thuộc Tiểu-đoàn 1 Thủy-quân Lục-chiến đã chia nhau canh gác dọc theo đường này và các khu xung quanh.

Tình hình bên kia cầu Chữ-Y (quận 8) tới 16 giờ mới đột biến khẩn trương. Dường như các thành phần tiên phong của các Tiểu-đoàn Phú-Lợi 2 và Tiểu-đoàn 5 Nhà-Bè đã xâm nhập vào các khu dân cư. Lực lượng địch định vượt qua cầu Chữ-Y vào thành phố. Một trận đánh dữ dội đã xảy ra tại chân cầu Chữ-Y vì là lần đầu tiên có lực lượng bộ-binh Mỹ tham dự. Dưới sự yểm trợ của không-quân, các chiến-xa Mỹ từng thiết bộ-binh đã vượt qua cầu vào gần tối ngày 9/5. Việt-cộng trước đó đã chiếm các căn nhà lợp xúp ở sát chân cầu để làm bàn đạp định vượt qua cầu. Các căn nhà này bị bom bốc cháy. Cộng-quân ẩn nấp dưới hầm hố và quân đội Đồng-Minh đã dùng hỏa-tiến và đại-liên bắn xuống.

Trong lúc cuộc ác chiến xảy ra tại cầu này, nhiều dân chúng sợ hãi chạy thực mạng vượt cầu là lối thoát duy nhất. Họ đã chen lấn và xô nhau ngã xéo xuống hàng kẽm gai chằng ngang cầu khiến giầy kẽm gai vướng vào mình không đứng lên được trong khi đó làn sóng người cứ tiếp tục tràn tới. Người ta cho rằng có đến 100 thường dân chạy loạn qua cầu bị chết và bị thương. Người bị chết do xô xéo lẫn nhau. Người bị chết bởi đạn của cả hai bên. Các toán dân chúng ty-nạn qua đường phố vừa lúc phi cơ trực thăng nhào xuống nhà dân khiến một số bị đạn ngã. Có nhiều người chạy vào một nơi có ổ hỏa lực của Việt-cộng bị địch bắn trúng. Phần còn lại bị phi cơ xà xuống bắn vào khu nhà có hỏa lực của Việt-cộng lại bị chết lây. Để giúp các dân ty-nạn vượt khỏi hàng rào kẽm gai chằng ngang cầu, các binh-sĩ Việt-Nam phải dùng những tấm gỗ bắc qua hàng kẽm gai để dân chúng bước qua.

Người ta ghi nhận có phi cơ phóng thanh báo trước cho dân chúng quyết định oanh-tạc để lánh cư, nhưng trong trường hợp đánh nhau ở đường phố phần thời họ bị địch giữ lại, phần thời họ không biết chạy đi đâu ngoài sự vượt qua cây cầu duy nhất này để vào thành phố.

Trước ngày 9/5, lực lượng hỗn hợp Việt-Mỹ gồm Đại-đội 3 Tiểu-đoàn 39 thuộc Sư-đoàn 9 Hoa-Kỳ với chiến-xa hỗ trợ và Đại-đội 2 của Tiểu-đoàn 35 Biệt-động-quân đã hoàn thành lập một vòng đai vững chắc bảo vệ cây cầu Chữ-Y để địch không phá được hay làm đầu cầu vượt qua sông và bảo vệ nhà hơi của nhà đèn Chợ-quán. Nhà đèn Chợ-quán đã bị Việt-cộng pháo kích nhưng không gây được một sự thiệt hại nào.

Mặt trận cầu Chữ-Y sang ngày 10/5 tạm yên. Khói của các đám cháy ngày hôm qua vẫn còn nghi ngút bốc cao. Trong đêm, địch định chiếm trại tế bần để giải thoát một số du đảng đang bị giữ tại đây và trang bị vũ khí để thêm quân số nhưng không thành công.

Lực lượng Việt-Mỹ bắt đầu phản công. Từ phía cầu Chữ-Y một cánh quân bạn xua quân địch từ bến Phạm-Thế-Hiến về cầu Mật. Đại-đội 3 Tiểu-đoàn 39 Hoa-Kỳ có thiết-vận xa yểm trợ tiến sâu vào đường Phạm-Thế-Hiến. Đại-đội 2 Tiểu-đoàn 35 Biệt-động-quân có thiết-vận xa Hoa-Kỳ yểm trợ tiến chiếm con đường đất vào chợ nhỏ dồn địch về phía cầu Mật. Một mặt khác một lực lượng Hoa-kỳ hành quân trực thăng vận từ mặt ruộng phía Đông cầu Chữ-Y dồn địch phải rút qua cầu Mật để làm mồi cho máy bay. Đây là hình ảnh ghi nhận khi lực lượng Mỹ tiến vào con đường Phạm-Thế-Hiến nhầy nhụa nước bùn.

10 giờ lực lượng hành quân Mỹ lần mò theo đường Phạm-Thế-Hiến tiến sâu gần tới khu chợ dưới sự yểm trợ của những quả bom Napalm, khi cách cầu Mật 900 thước thời đụng độ với địch.

Ba thiết-vận xa được lệnh xung

kích. Một chiếc M.113 vừa chồm lên mô đất cao, khẩu đại-liên vừa quật vào hông chợ thời một trái B.40 từ phía trái thụt tới khiến thiết-vận xa bốc cháy phát ra những tiếng nổ kinh hồn. Hai thiết-vận xa kia phải lui về vị trí cũ. Sĩ-quan Đại-đội Trưởng bèn xin pháo-binh bắn.

10g30, một Tiểu-đội Thám-báo Mỹ do 1 Trung-úy chỉ-huy cúi rạp mình tiến tới mục tiêu. Họ vừa chạy vừa bắn bọc 4 phía. Lúc đến gần một ngôi nhà gạch lợp tôn, Việt-cộng từ trong nhà tông cửa chạy ra và khai hỏa vào tiểu-đội. Chúng chạy tới 1 ngôi nhà gạch khác. Khi tới nơi cánh cửa đang đóng kín được mở ra cho bọn chúng chạy vào. Rồi Việt-cộng từ bên trong lại xung phong ra, bắn viên Trung-úy Mỹ tử thương khi ông xông tới. Viên sĩ-quan này đã ném được 2 trái lựu-đạn khiến một vài tên địch bị thương trước khi gục ngã.

11 giờ từng cuộn khói đen bốc lên ở đường Phạm-Thế-Hiến, đường Âu-Dương-Lân và mép kinh Rạch-Ông. Hàng ngàn nóc nhà tại đường Phạm-Thế-Hiến bị thiêu rụi và còn rất đông dân chúng bị kẹt ở bên trong.

Hồi 13 giờ trưa, nhiều chuyến bay trực thăng tiếp tế thực phẩm đạn dược ngay xuống mặt trận. Lực lượng Hoa-Kỳ tiếp tục dồn địch để phi cơ xạ kích. Tham gia vào trận này tính ra cả Lữ-đoàn 3 thuộc Sư-đoàn 9 Hoa-Kỳ do Đại-tá George Benson chỉ-huy. Không kể lực lượng đánh bên thành phố, 1 Tiểu-đoàn Hoa-Kỳ có cơ-giới yểm trợ đã hành quân lục soát ở ngoài phía Tây-Nam cầu Chữ-Y. Tiểu-đoàn này đụng độ với một lực lượng địch đang tiếp ứng vào cho bọn chúng ở bên trong.

Trận chiến trong ngày 11/5 kéo dài trong 10 tiếng từ 13g50 đến 23g50 khiến 85 địch bị hạ. Phía Hoa-Kỳ có 4 chết và 24 bị thương.

Trong đêm 10/5, một lực lượng Hoa-Kỳ chiếm giữ trường trung-học La-San bị vây, lực lượng này bị cắt đứt liên lạc với

*Sáng 9/5/1968 trong lúc ác chiến dữ dội, dân chúng vùng
Phạm-Thế-Hiến Chánh-Hưng trại Tể-bần lũ lượt
vượt cầu Chữ-Y để lánh cư*

Cháy tại bến Phạm-Thế-Hiến

*Ngày 9/5/1968, chiến-xa Mỹ lần đầu tiên tham dự
vào cuộc chiến tại cầu Chữ-Y*

Cảnh đổ nát của khu chợ Phạm-Thế-Hiển sau biến cố

*Cháy tại miệt cầu Mật.
Hình chụp tại đường Âu-Dương-Lân ngày 13/5/1968*

Cảnh hoang tàn tại một khu phố Âu-Dương-Lân

Bộ Chỉ-huy và bị cô lập cách cầu Mật khoảng 200 thước. Cường độ hỏa lực địch rất mạnh đến nỗi các thiết-vận xa M.113 phải dội bật trở lại. Nhưng dù bị cô lập, lực lượng hành quân này vẫn bảo toàn được lực lượng. Địch từ một ổ kháng cự cách trường La-San hơn 30 thước khạc đạn như mưa vào lực lượng Hoa-Kỳ. Vị trí này mãi tới 17 giờ ngày 11/5 mới được giải tỏa do một cuộc hành quân phối hợp Việt-Mỹ có thiết-vận xa yểm trợ sau khi được phản lực cơ dội bom vào các vị trí địch tại các cao-ốc. Địch tháo lui bỏ lại chiến trường này 98 xác chết.

Ban ngày 11/5 các lực lượng Việt-Mỹ tiếp tục tảo thanh địch. Ngoài việc giải tỏa cho đơn vị Hoa-Kỳ bị cô lập ở trường La-San, quân bạn tiếp tục lục soát các con đường Phạm-Thế-Hiến, Âu-Dương-Lân. Trận chiến đã xảy ra một cách mù mờ. Dù rằng qua các cuộc oanh-kích dữ dội khi quân bạn tiến lên các loạt súng AK lẻ tẻ vẫn bắn ra. Chiến-xa tiến vào B.40 địch thụ. Địch vẫn cố gắng bám sát chiến trường và đào hố cá nhân cùng địa đạo tác chiến. Việc làm hầm hố được thực hiện theo cách hầm nằm cách nhau hai thước và được đào rất kiên cố bên trong lót gạch, trên nóc phủ bằng đi văng được trét một lớp bùn nhùng và lá dừa để ngụy trang.

Sáng ngày 12/5, mặt trận lắng dịu. Lực lượng Mỹ giữ an ninh vòng ngoài để Tiểu-đoàn 35 Biệt-động-quân và Cảnh-sát Dã-chiến tiến vào đường Âu-Dương-Lân kiểm soát. Mới di chuyển cách đường Phạm-Thế-Hiến 50 thước, mùi uế khí xông lên nồng nặc. Các nhân viên cứu hỏa đi theo đã phải lật từng tấm tôn, từng mảng tường để lôi xác Việt-cộng ra. Tới 12 giờ trưa, quân bạn làm chủ tình hình hoàn toàn khu vực này. Các phần tử địch còn lại đã nhân đêm tối ngày 11/5 rút đi hết.

Sự thiệt hại về nhà cửa tại khu vực này đã lên tới trên 8.000 căn. Có tới trên 400 địch bị hạ tại mặt trận này với 120 vũ khí đủ loại bị tịch thu.

Mặt trận Bắc thủ-đô (từ 25/5 đến 18/6/1968)

Mặt trận này chính thức giao động từ đêm ngày 23/5 nhưng đến ngày 25/5 mới phát hiện rõ.

Từ đêm ngày 23/5, địch đã xâm nhập vào ấp 7 Gia-Định từ bao giờ không ai hay biết. Chúng không nổ súng. Lực lượng Cảnh-sát Tiểu-khu khi hành quân vào tới gần 2 ngôi chùa Long-Vân và Tập-Thành thời 2 bên nổ súng. Cảnh-sát bị chết 4 người trong đó có 1 trung-úy.

Buổi sáng ngày 24/5 dân chúng tại tỉnh-lỵ náo loạn. Do sự bao vây và lòng bất địch-quân, chợ Gia-Định không họp. Đường Lê-Quang-Định từ ngã tư Bạch-Đằng đến ngã tư Bình-Hòa bị cấm lưu thông. Nhiều dân chúng ở ấp 7 đã kéo nhau chạy về chợ Gia-Định thì hồi 9 giờ sáng ngày 24/5 lại có chạm súng giữa ta và địch tại khu vực trên. Địch phân tán mỏng và nấp trong các nhà dân chúng kế cận ngôi chùa.

Dân chúng tản cư chạy tản tới gần cầu Bông Lê-Văn-Duyệt và ủa vào trong sân trại Bài-Lao hoặc lầy lắt bên cạnh Ty Thông Tin Gia-Định.

Một nguồn tin cho biết ở phía xã Hiệp-Bình bên kia sông Sài-gòn có dấu hiệu tập trung của Trung-đoàn Đồng-Nai Việt-cộng định vượt sông về thủ-đô.

Chiều ngày 24/5, dân chúng từ khu chùa Tập-Thành mỗi lúc chạy ra một đông. Già trẻ lớn bé dắt dìu nhau băng qua một con hẻm mà bên này là lực lượng ta kiểm soát, bên kia là vùng thao túng của địch.

Tại đồng Ông-Cộ không có một cuộc đụng độ nào khi lực lượng ta vào lục soát. Dường như một vài toán lẻ tẻ địch đã âm thầm rút ra khỏi vòng vây.

Những toán địch này lọt vào bao giờ, nhiều ít bao nhiêu ? Theo Trung-tá

- Mặt trận trên toàn khu Gia-Định 25/5/1968 - 27/5/1968
- Mặt trận chùa Tập-Thành 23/5 - 5/6/1968
- Mặt trận cầu Bằng-Ky 31/5 - 3/6/1968
- Mặt trận xóm Thơm 4/6 - 7/6/1968
- Mặt trận Cây Quéo 5/6 - 11/6/1968
- Mặt trận Cây Thị 11/6 - 18/6/1968

Địch tử thủ tại khu vực chùa Tập-Thành dựa trên một địa thế thật hiểm trở nào là cây cối rậm rạp, nhà cửa san sát nào là mồ mả ở cả ngay trước nhà. Hình chụp các chiến-sĩ ta núp trên mồ mả bắn địch

Các chiến-sĩ Tiểu-đoàn 5 Dù đang rình bắn địch tại một nghĩa địa

Hoàng-Thông Chỉ-huy Trưởng Chiến-đoàn A Thủy-quân Lục-chiến cho biết địch từ vùng An-Phú-Đông đã vượt qua khe hở giữa 2 tiền đồn ven-đô lợi dụng đêm tối xâm nhập vào. Theo cung từ của tù binh Tiểu-đoàn K.3 Phú-Lợi đã xâm nhập vào đầu tiên, cũng được nói như vậy.

Chiều ngày 25/5, Cảnh-sát Gia-Định lại đụng địch ở gần chùa Quán-Tám gần xóm Cây-Quéo ở đường Hoàng-Hoa-Thám.

Rồi tới giữa đêm thứ bảy rạng ngày chủ-nhật 26/5 địch mới thực sự xuất hiện đương đầu với ta. Địch chiếm nhiều nơi như khu tứ giác Nguyễn-Văn-Học, đường Lê-Quang-Định, Ngô-Tùng-Châu, Chi-Lăng, khu hồ tắm Lido. Địch đột nhập vào nhà dân, bắn vào quân-nhân và dân chúng khả nghi là công-chức đi trên đường trong sáng sớm ngày chủ nhật.

Chiến-đoàn A TQLC lập tức mở các cuộc hành quân phản ứng. Một lực lượng TQLC tiến vào hẻm nhà xác sau lưng bệnh viện Nguyễn-Văn-Học. Một cánh quân khác xuất phát từ ngã năm Bình-Hòa tiến chiếm hồ tắm Lido và quán ăn Trung-Thành, nơi đây chừng một đại-đội địch chiếm đóng rải rác, đặt cả súng phòng không và súng cối yểm trợ.

Một cánh quân nữa được khởi từ đường Lê-Quang-Định, Ngô-Tùng-Châu tiến chiếm ngã tư Trần-Quý-Cáp, Phan-Văn-Trị, Lê-Quang-Định, Ngô-Tùng-Châu. Địch ở đây phân tán thành từng tổ chiến đấu lẻ tẻ và chiếm các cao-ốc để ngăn chặn lực lượng hành quân ta. Khi quân ta tới góc đường Hoàng-Hoa-Thám, Ngô-Tùng-Châu thì chạm địch.

Một cánh quân chốt của ta nằm án ngữ ở phía Bắc giáp ranh Gò-Vấp cũng chạm súng lẻ tẻ với địch.

Sau suốt một ngày giao tranh ác liệt, TQLC bắn hạ được 8 địch tịch thu 1 thượng-liên, 2 AK tại ngã ba Cây-Thị và hồ tắm Lido nhưng không đẩy lui được

địch ra khỏi vùng này vì địch chiếm nhà dân và đào công sự chiến đấu chắc chắn ngay trong nhà dân để chống lại các cuộc tấn công của ta. Tại các khu khác, ta dành chỗ này địch lan sang chỗ kia. Tại hẻm nhà xác bệnh-viện Nguyễn-Văn-Học khi ta xiết chặt vòng vây địch chạy sang đường Lê-Quang-Định gần chùa Dược-Sư. Cuộc giao tranh trong các khu phố kéo dài suốt 13 tiếng đồng hồ đã tạm chấm dứt vào lúc 19 giờ. Quân ta chia quân bố trí và án ngữ các ngõ xâm nhập.

Tiểu-khu Gia-Định ban hành giới-nghiêm 24/24.

Ban đêm, địch pháo-kích vào Biệt-đoàn 816 Cảnh-sát Dã-chiến tại Gia-Định khiến 2 chiến-sĩ tử thương và 10 bị thương.

Trong ngày 27/5, lực lượng ta đã đẩy lui địch ra khỏi khu tứ giác giới hạn bởi các đường Nguyễn-Văn-Học, Lê-Quang-Định, Hoàng-Hoa-Thám và Ngô-Tùng-Châu. An-ninh đã lập lại hoàn toàn tại các khu nói trên.

Địch đã lần lượt rút ra khỏi chùa Quán-Tám, Cây-Quéo, Xóm-Gà và chạy về cố thủ tại khu vực Cây-Thị, cầu Bằng-Ky, xóm Lò-Vôi, đồng Ông-Cộ, Hàng-Xanh. Vào ban chiều ngày 27/5 loa của Tiểu-khu Gia-Định đã loan truyền cho dân chúng lánh cư thuộc khu cư xá Nguyễn-Văn-Học, xóm chùa Quán-Tám, Cây-Quéo, một phần xóm Gà đến ngã tư Bình-Hòa hồi cư trở về nhà vì các vùng trên đã văn hồi an-ninh.

Trong ngày 27/5, ta chỉ đụng độ mạnh với địch trú ẩn trong một ngôi nhà cạnh chùa Quán-Tám (đường Hoàng-Hoa-Thám). Trận đánh xảy ra tới chiều tối và gây nên một đám cháy nhỏ. Toàn bộ địch bị tiêu diệt gồm 16 xác chết. Ta tịch thu 1 thượng-liên, 4 AK 47. Bên ta 2 hy-sinh và 11 bị thương.

Ngày 28/5, TQLC tiếp tục mở cuộc hành quân vào vùng Cây-Thị, cầu Bằng-Ky, xóm Lò-Vôi. Trước đó phi cơ trực

Việt-cộng ẩn nấp trong các khu dân cư : khu Lò-Vôi, đồng Ông-Cộ. Khu sau viện Ung Thur , tu-viện Minh-Tánh v.v... TQLC đang dò dẫm tiến vào một ngõ hẻm có địch ẩn nấp. Hình chụp ngày 26/5/1968

Các chiến-sĩ ta tiến vào khu tu-viện Minh-Tánh

Hành quân tại khu cầu Mới gần chùa Long-Vân (Gia-Định) 28/5/1968

Quang cảnh cầu Băng-Ky - Xưởng mộc Thuận Lợi đổ nát

thăng võ trang oanh-kích các vùng trên trong nhiều giờ, gây nên những đám cháy.

Trước áp lực của TQLC, địch từ khu Lò-Vôi rút qua phía Đông-Nam hồ tắm Lido. Một đám địch khác vẫn lẩn quẩn ở Tây-Bắc cầu Bằng-Ky trong một vùng nhiều cây cối. Bên ta rất dè dặt trong việc dùng không-quân và pháo-binh và không muốn gây thiệt hại cho dân chúng.

Trong ngày 28/5, lực lượng hành quân bên ta gồm có Tiểu-đoàn 1 TQLC do Thiếu-tá Phan-Văn-Thắng chỉ-huy và Tiểu-đoàn 6 TQLC do Thiếu-tá Nguyễn Xuân-Phúc được phối trí như sau :

- 1 đại-đội thuộc Tiểu-đoàn 1 TQLC lục soát khu Lò-Vôi.
- 1 đại-đội thuộc Tiểu-đoàn TQLC bố trí tại ngã ba Cây-Thị nằm dọc theo đường Phan-Văn-Trị.
- 1 đại-đội TQLC án-ngũ trên cầu Bằng-Ky nơi cắt ngang hai toán Cộng-quân.
- 1 đại-đội TQLC khác lục soát bên đường Nguyễn-Văn-Học.
- Tiểu-đoàn 6 TQLC trấn đóng làm nút chặn phía Đông-Bắc cầu Bình-Lợi.
- Lực lượng Cảnh-sát Dã-chiến của tỉnh Gia-Định án ngữ tại các ngõ xâm nhập vào các phố.

Dân chúng Gia-Định lần này đã rút kinh-nghiệm lần trước sẵn sàng đi lánh cư khi thấy Việt-cộng đột nhập.

Trong ngày 29/5, địch vẫn lẩn lút hoạt động lẻ tẻ. Đột nhiên mặt trận đang có vẻ xẹp dần, bỗng nhiên bùng trở lại dữ dội.

Từ trong đêm 30 rạng ngày 31/5, địch tung thêm nhiều quân từ khu rạch

Ông-Nen đánh thọc qua đường rầy xe lửa tới gần cầu Bằng-Ky. Sự xâm nhập này có tới 2 tiểu-đoàn địch đã lọt vào được. Vào ngày hôm sau cục diện chiến trường vì đó có nhiều biến động.

Khi TQLC trở lại đường rầy đánh ngang hông địch. Chúng đã giật mình phá ống dẫn dầu phía Tây Gò-Vấp tạo thành một đám cháy để dễ gây hỗn loạn trong dân chúng và để dễ bề đưa thêm quân vào khu Bằng-Ky.

Cũng trong ban đêm khi địch vượt qua phòng tuyến lực lượng bố phòng của TQLC đã nổ súng chống cự. Trung-đoàn Trưởng địch tên Ba-Vinh bị tử thương ngay tại trận này. Bên ta một tiền đồn của TQLC bị tràn ngập. Trong tiền đồn có 6 binh sĩ hầu hết đều bị thương.

Khi ta mở cuộc hành quân tới sau trại của Đức-Lan thời xảy ra một trận đánh dữ dội. Địch cố thủ trong các hầm hố được đào vội. Mãi 7g45 phi cơ trực thăng võ trang mới đến can thiệp. Rốc két của trực thăng khạc xuống trận địa. Đạn M.79 nổ ầm như tiếng châu.

Trận địa nằm sát cầu Bằng-Ky không xa. Trên cầu, 2 chiến-xa hướng súng trở thẳng vào mặt trận. Ngoài ra một toán binh-sĩ bố trí án ngữ tại đây. 9g45 một phi cơ trực thăng bị địch bắn rơi về phía đồng Ông-Cộ. Phi hành đoàn và phi cơ được kịp thời tới cứu vô sự.

10g50 địch bị đánh bật khỏi trại cưa, trận địa ác liệt lại di chuyển về phía nhà thuộc da và khu phân bón ở gần cầu Bình-Lợi.

TQLC lập một đầu cầu tại một nhà gần hãng phân bón. Tiền đồn này chịu áp lực của địch rất mạnh nhưng được lệnh phải giữ bằng bất cứ giá nào. Quân ta chia quân làm mấy mặt áp đánh. Khu trục cơ đã tới hoạt động bố bom nặng làm rung chuyển cả vùng Gia-Định.

Một toán địch khác lại hoạt động mạnh ở khu đường Nguyễn-Văn-Thành

cách ngã năm Bình-Hòa khoảng 500 thước. Khu này là nơi có chùa Long-Vân và chùa Tập-Thành ăn thông ra đồng Ông-Cộ và vùng Cầu-Sơn Hàng-Xanh. Theo lời từ binh toán địch này cũng xâm nhập từ khu rạch Ông-Nen qua đường rầy xe lửa vào nhưng trước đó vào những hôm đầu. Mỗi 10 giờ mới có Tiểu-đoàn 5 Nhảy-dù tăng cường do Thiếu-tá Vỹ chỉ-huy tới chia quân làm 2 cánh tiến vào khu vực này.

Qua ngày 1/6, chiến trường khu cầu Bằng-Ky chia làm ba chỗ :

- Ấp Đồng-Nhi (cách cầu Bằng-Ky 400 thước).
- Khu Sở-rác (gần ngã ba Cây-Thị).
- Ấp Trung-Nhất (phía Đông kho xăng, kho Đạn Gò-Vấp).

Trong đêm 1/6, địch cứ tiếp tục lan tràn nhất là vào sau khu Sở-rác, tuy ta bắn tới 400 quả đạn trọng-pháo vào khu địch.

TQLC đã mở hành quân vào Sở-rác ngay sáng hôm sau. Hỏa lực địch rất mạnh phải ba lần dùng chiến-xa mới xông vào nổi. Tới 10 giờ ta làm chủ tình hình tại đây. Ta bắt sống 3 tên, giết tại chỗ 45 tên tịch thu 9 AK, 6 B.40, 1 B.41.

Ở ấp Đồng-Nhi sau một cuộc chạm súng dữ dội, ta tịch thu được nhiều súng. Bị vây hãm địch giả tạt đầu hàng. Ta dùng loa phóng thanh nhưng địch không ra. Mãi tới 12g30 không thấy kết quả, phi cơ ta lại tiếp tục oanh-kích vào mục tiêu địch.

Một đơn vị của Tiểu-đoàn 6 TQLC có chiến-xa yểm trợ đã tiến vào ấp Trung-Nhất.

Trung-tá Hoàng-Thống cho biết tới 12g30 hàng ngũ địch coi như đã tan rã. Các chiến-sĩ chỉ còn tiếp tục tảo thanh các đám quân địch tán loạn.

Lực lượng địch bắt thần tăng thêm đêm 1 rạng 2/6, chọc 1 mũi dùi đánh vào Bộ Chỉ-huy Hành-quân của Chiến-đoàn A TQLC, nhưng chúng đã bị đẩy lui. Sáng ngày 2/6, Chiến-đoàn A mở hành quân tảo thanh vùng này, điều động Tiểu-đoàn 6 TQLC từ cầu Bình-Lợi xuất quân làm 2 mũi. Mũi đầu tiên theo đường thẳng đến cầu Bằng-Ky. Mũi thứ hai bọc lên ấp Đồng-Nhi về điểm tụ hội cũng là cầu Bằng-Ky. Mũi thứ nhì khi tiến còn cách cầu Bằng-Ky một cây số và xa tuyến xuất quân 900 thước đã đụng độ dữ dội với địch. Sau đó địch rút lui bỏ lại 11 xác chết, 2 AK và 1 B 4.1. Trong trận này 5 dãy nhà của hãng phân hóa-học tan tành bốc cháy.

Các Tiểu đoàn 1 và 6 TQLC đã chia làm hai cánh quân tảo thanh vùng ven Đông-Bắc Gia-Định với sự yểm trợ của phi-pháo. Trong ba ngày hành quân liên tiếp các cạp biển đã hạ được 531 Việt-cộng, tịch thu gần 100 súng đủ loại, đa số là AK, B.40 và B.41

Qua ngày 3/6, mặt trận Đông-Bắc về phần trận địa của TQLC tạm yên. Các chiến sĩ TQLC đã quét sạch bọn địch cố thủ tại những địa điểm quanh khu vực cầu Bình-Lợi và cầu Bằng-Ky. Tại nơi này chỉ còn các cuộc hành quân lục soát các phần tử địch trốn tránh và tìm vũ khí chúng cất dấu.

Nhưng về phía trận địa của Tiểu-đoàn 5 Nhảy-dù ở vùng chùa Tập-Thành vẫn còn ngun ngút khói lửa. Mở đầu trận này khi 2 cánh quân của Tiểu-đoàn 5 Nhảy-dù tiến vào trận địa, các chiến-sĩ Dù đã không dùng chiến thuật đi mà là nhảy và chui, vì đi trên đường thì sẽ bị địch bắn, nên các chiến-sĩ Nhảy-dù phải leo từ nhà nọ sang nhà kia. Lặng lẽ đi khi tới khu vực quanh chùa các chiến-sĩ Dù mới chạm súng với địch.

Ở vùng này có nhiều nhà xây và nhiều cây nên Cộng-quân rất có lợi thế. Anh em Nhảy-dù đã cố tránh thiệt hại cho dân chúng nên không xin pháo-binh và phi cơ yểm trợ.

Trước quân số tăng thêm và địa thế ấy, sáng ngày 4/6, Nhảy-dù phải dùng pháo-binh và phi cơ yểm trợ. Lúc 11 giờ khi Skyraider tới oanh-tạc, địch đã bắn trả dữ dội. Sau đó hai đại-đội Dù mở cuộc tấn công xuyên vào tuyến địch nhưng chỉ tiến được chừng 50 thước.

Theo Đại-úy Trần-Văn-Son, sĩ-quan tham-mưu điều cần nhấn mạnh là địch vẫn tìm lối lẩn về phía Nam tức là mưu toan thọc sâu vào Gia-Định. Một tù binh khai rằng cấp chỉ-huy của chúng cho biết là Sài-gòn đã rơi vào tay chúng. Chúng có nhiệm vụ vào tiếp quản. Giải thích về sự bị Dù chặn đường cấp chỉ-huy của chúng cho biết đây là một số quân nguy còn ngoan cố. Chính tên này cho biết đơn vị tham chiến là Tiểu đoàn K.3 thuộc Trung-đoàn Đồng-Nai và hiện có 2 tiểu-đoàn địch trong khu này.

Suốt trong 8 ngày qua, địch tử thủ tại nơi này, dựa trên một địa thế thật hiểm trở, nào là những hàng tre kín mít, chằng chịt, nào là cây cối rậm rạp, nào là nhà cửa san sát. Địch lại đào hầm hố kiên cố ẩn nấp. Nên giữa ta và địch rình nhau như mèo với chuột, bên nào hở cơ để lộ mục tiêu thì bên kia bắn.

và pháo-binh oanh-kích vào phòng tuyến tử thủ của địch. Đại-bác chỉ nổ cách phòng tuyến Nhảy-dù độ 50 thước. Từ 18 giờ qua người ta ghi nhận có đến 16 phi tuần đã oanh-tạc xuống khu vực trên. Sau hơn 10 ngày cuộc giao tranh ở

đây vẫn tiếp diễn khốc liệt. Mỗi ngày bên ta chỉ tiến được mấy trăm thước, càng tiến vào càng thấy khó khăn vì đường ngang ngõ ngách như mạng nhện. Thêm vào đó nơi đây trước kia là nghĩa trang nay dân chúng làm nhà trên đó, mồ mả ở cả ngay trước nhà. Ta và địch vẫn rình mà bắn nhau. Không-quân vẫn yểm trợ. Bên ta phải tiến chiếm từng nhà một cách chậm chạp.

TCK-TKN VC Mậu-Thân 1968 - Phần 2

cao-ốc cầm cự với địch mãi tới sáng bạch mới có quân tiếp viện đến.

Từ mấy hôm nay Tiểu-đoàn 86 Địa-phương-quân đã dùng một tiểu-đội ra đóng trên cao-ốc số 54 đường Ngô-Tùng-Châu, nhưng địch có lẽ mới di chuyển đến nên không rõ tình hình định kéo thoát ra ngõ 209 Ngô-Tùng-Châu bằng qua đường tới chùa Quán-Tám. Phát giác đầu tiên Trung-sĩ Hai Tiểu-đội Trưởng bắn 1 trái M.79 vào giữa địch khiến chúng xoay ngang về 2 mé lộ và phản công bằng AK và B.40 vào cao-ốc. Địch liền bao vây cao-ốc. Tiểu-đoàn 86 từ xa bắn BKP yểm trợ. Tới sáng quân tiếp-viện tới không thấy một sự chống trả nào của địch.

Hàng ngàn dân chúng từ trong các ngõ hẻm lại đổ xô ra đường Ngô-Tùng-Châu chạy loạn.

Vào buổi sáng ngày 4/6, chừng một trung-đội địch khác xuất hiện vượt đường Lê-Quang-Định qua khu vực sau rạp Đại-Đồng. Toán Việt-cộng này khi xô ra đụng đầu ngay Cảnh-sát thuộc bót Nguyễn-Văn-Gặp. Chạm sát nhau, Cảnh-sát đã bắn hạ được ba tên với 3 khẩu AK nằm phơi ở bên đường, nhưng Cảnh-sát không lấy được súng vì địch bắn ra qua gắt. Dân chúng ở đây lại chạy tủa ra phía chùa Giác-Hoa. Xe phóng thanh loan báo giới nghiêm 24/24 tại khu vực này.

Cũng kể từ ngày này, lực lượng của TQLC cũng được tung vào để tiếp tay cho Nhảy-Dù ở mặt trận Cây-Quéo. Mặt trận ngày hôm nay có vẻ tới ngày quyết định. Bom lửa được xử dụng. Hướng tiến quân cũng được bắt thần đổi chiều để đánh xuyên hông địch. Mọi ngày hướng tiến quân từ Nam lên Bắc nhưng tới hôm nay thời đổi khác. Lực lượng của TQLC và Nhảy-dù song song nhau đánh từ Tây qua Đông.

Lần trong tiếng bom nổ thỉnh thoảng lại có tiếng súng nhỏ và tiếng lựu đạn điểm thêm. Đại-úy Sơn thuộc Tiểu-đoàn 5 Nhảy-dù cho biết là để

tránh bom khi máy bay tới địch thường mò vào sát tuyến của ta.

Một cuộc tiến quân hết sức gay gò từ sáng đến chiều. Trên nguyên tắc thời mặt trận quanh vùng chùa Tập-Thành đã được giải quyết. TQLC chiếm chùa lúc 17g30 sau 13 ngày giao tranh. Về phía trận địa Nhảy-dù cuộc lục soát diễn ra quanh vùng chùa Tập-Thành.

Lực lượng Nhảy-dù trong cuộc hành quân này giết được 8 địch, bắt sống 5 tên, tịch thu 10 súng đủ loại. Về phía TQLC hạ 24 bắt sống 16 tịch thu 13 AK và 3 B.40 và B.41.

Những ngày kế tiếp lực lượng Nhảy-dù và TQLC phối hợp cùng nhau hành quân lục soát vùng này được coi như xong hẳn. Chiến-sĩ Dù khám phá được một hầm chôn địch tập thể 56 xác. Tiểu-đoàn Dù phải làm nhiệm vụ thu dọn chiến trường nhặt chôn các xác chết mùi thối bốc lên nồng nặc để dân chúng khỏi kinh sợ khi trở về.

Tổng kết trận này, riêng Nhảy-dù giết được khoảng trên 100 Việt-cộng bắt sống 10 tên tịch thu gần 30 súng đủ loại

Còn tại xóm Thơm, địch đã bị hạ 2 tên, bị bắt sống 8, ta tịch thu 5 AK, 1 B.40, 1 B.41, 1 M.79 và 1 súng lục Trung-Cộng. Bên ta chỉ có 1 hạ-sĩ quan tử thương.

Sở dĩ ta thu được thắng lợi vì nằm phục sẵn để chặn lối xâm nhập của địch vào khu vực phòng thủ của Bộ TTM. Bất chợt địch len lỏi đến, 1 Trung-sĩ gác ta thấy ngăn lại. Địch nổ súng hạ ngay hạ-sĩ quan này và định tràn vào Bộ Chỉ-huy của một đại-đội phòng ngự. Nhưng quân ta phản ứng kịp thời bắn hạ toán tiền phong địch gồm 5 tên rụng như sung ngay trước mặt. Vào buổi sáng Tiểu-đoàn 9 Nhảy-dù được tăng cường đến để lục soát diệt địch.

Tiểu-đoàn 9 Nhảy-dù của Thiếu-tá Nhả chia quân làm nhiều cánh tiến sâu

vào đường rầy xe lửa. Khi băng qua nghĩa địa nhiều băng AK của địch bắn ra khiến 3 chiến sĩ Nhảy-dù bị thương nhẹ. Thành ra địch đã lợi dụng các mả làm công-sự chiến-đấu. Chiến trận ở đây cũng gay go không giải quyết ngay được.

Tiểu-đoàn 9 Nhảy-dù phải lục soát trong khu tứ giác Ngô-Tùng-Châu Hoàng-Hoa-Thám và Lê-Quang-Định. Các lực lượng khác như lực lượng của trại Trần-Hung-Đạo Bộ TTM án ngữ xung quanh.

Tiểu-đoàn 9 Dù đã hoạt động hết sức khó khăn lùng diệt từng ổ địch. Bọn chúng cứ vài 3 tên hợp thành một tổ chiếm các nhà dân hoặc chùa chiền mà cầm cự bắn sẻ. Nhà cửa khu này san sát như bát úp, có nhiều cao-ốc rất tiện lợi cho địch lợi dụng làm pháo-đài cố thủ. Lực lượng Dù không được xử dụng tới mức tối đa để tránh thiệt hại cho dân chúng. Suốt cả buổi sáng 5/6 lùng đuổi địch, anh em Nhảy-dù mới giết được 2 địch, bắt sống 1 và tịch thu 2 AK và 1 B.40. Tiểu-đoàn 9 đi càn từ Nam lên Bắc khiến địch rút từ một số cao-ốc về tăng cường cho nhóm phòng thủ tại chùa Trúc-Lâm. Buổi sáng này Tiểu-đoàn 9 Nhảy-dù chia khu vực hành quân làm 4 khu ABC và D. Hai khu A và B cách đường Ngô-Tùng-Châu độ 120 thước. Dù đã đuổi sạch địch. Sáng ngày 6/6, lực lượng Dù tiếp tục quét sạch địch ở mục tiêu C trong đó có ngôi chùa Trúc-Lâm. Vào 3 giờ chiều ngày 6/6, mặt trận ngã ba Cây-Quéo đột nhiên trở nên dữ dội. Việt-cộng từ trong nhiều công-sự phòng-thủ quanh các ngôi chùa Linh-Sơn và Trúc-Lâm thi nhau dùng SKZ 57 ly và B.40 thổi ra. Từ các bụi tre rậm rạp hỏa lực địch nổ ròn không kém. Nhiều đứa con của Tiểu-đoàn 9 lại hy sinh nhưng mục tiêu vẫn chưa thanh toán được.

Ba lần Đại-đội 9 do Trung-úy Tân chỉ-huy xung phong vào đều bị 2 khẩu thượng-liên địch đẩy lui. Lần đầu tiên trong trận này vào hồi 4 giờ chiều chiến-sĩ Dù phải xử dụng đại-bác 90 ly và BKP 81 ly. Trọng pháo hoạt động liên tục rót vào phòng tuyến địch. Mảnh đạn

làm bung cả những cây tre văng lên trời rớt trùn xuống đầu toán khinh-binh mũ đỏ. Sau 1000 quả đạn trọng-pháo, 6 giờ chiều ngôi chùa Trúc-Lâm mới lọt vào tay ta.

Vào sáng ngày 7/6, Nhảy-dù mới băng khúc đường Hoàng-Hoa-Thám nối dài đã bị Việt-cộng phong tỏa 3 ngày liền để chiếm lại ngôi chùa Linh-Sơn. Tại khu vực này cây cối đều cháy xám, bụi tre bứng gốc nát bầy, những ngôi mả tan hoang nhiều máu me loang lổ và mùi hôi xông lên nặng nề. Khoảng 30 hầm hố có cửa ra vào vuông vắn, bên trên nóc xếp gỗ lớn, đồ đạc áo quần với một lớp đất đỏ phủ lên.

Nhiều trái đạn rớt trúng nhưng công-sự không hề hấn gì. Phần lớn các hầm này được Việt-cộng đào theo hình chữ U có 2 cửa song song và bằng nhau, từ đó chúng có thể bắn bên này rồi thò súng qua bên kia bắn tiếp, tại đây bên ta tìm thấy 5 AK và một nơi chôn xác thịt đã rữa.

Mặt trận Cây-Quéo thật là kỳ quái. Diệt địch chỗ này thời chỗ kia chúng lại phát hiện. Trong ngày 7/6, địch lại xuất hiện tại nhiều nơi trong vùng Gia-Định như tại vùng chùa Giác-Hoa, ngã ba Cây-Thị, phía sau hồ tắm Lido. Sự xuất hiện này là dấu hiệu của một mặt trận khác sắp xảy ra.

Sau 4 ngày liên tiếp đầy gian lao mệt mỏi xung trận tại khu tứ giác Ngô-Tùng-Châu, Hoàng-Hoa-Thám, Lê-Quang-Định và quét địch ra khỏi các khu chùa Trúc-Lâm, Linh-Sơn và Trung-tâm Tịnh-xá, lực lượng Tiểu-đoàn 9 đã phải dừng bước để nhường phần trận địa còn lại thuộc vùng trường Đức-Tin cho Tiểu-đoàn 81 Biệt-cách Dù do Thiếu-tá Quế chỉ-huy mới ở Nha-Trang chuyển vận vào. Sự xuất hiện của Tiểu-đoàn 81 Biệt-cách Dù có ý nghĩa thay đổi chiến thuật săn giặc trong thành phố để tránh sự thiệt hại do chiến thuật mạnh gây ra. Mở trận đánh, các chiến-sĩ Biệt-cách đã hạn chế xử dụng trọng pháo, lần mình bỏ vào trận địa để lùng và tiêu diệt vì

sở trường của Biệt-cách là cận chiến.

Nhập trận buổi sáng ngày 8/6, Tiểu-đoàn Biệt-cách Nhảy-dù xuất phát từ Trung-tâm Tịnh-xá mở hành quân thăm dò địch đóng tại khu vực gần trường Đức-Tin.

Đại-đội 1 đi tiên phong. Hai chiến-sĩ khinh-binh là Nguyễn-Linh-Kiệt và Ngô-Văn-Hòa vừa được phái lên thám sát đã bị súng AK địch bắn ngã gục. Cuộc đụng độ xảy ra lẻ tẻ từng lúc. Ta đã phải mang vào trận địa cả súng không giật 106 ly để yểm trợ cho cuộc tiến quân. Đến 14 giờ sau khi biết rõ vị trí địch, lực lượng Biệt-cách Dù liền ngưng các cuộc thám kích mà chỉ bao vây để ngăn địch xuất hoặc nhập khu vực.

Đến 19 giờ các chiến sĩ Biệt-cách Dù bắt đầu mở màn cuộc công kích bằng hỏa lực đủ loại súng vào hướng địch. Súng cối 60 ly thì đều đều cứ năm giây một quả. M.79 từng loạt 8 khẩu bắn liên một lúc.

Liên trong 2 giờ như vậy, bất thần mọi loại súng đều im lặng. Địch cũng im theo. Trong ánh trăng gần giữa tháng nhưng mờ mờ vì vương mây che, trận địa mù mù vì khói súng.

Trong sự im lặng ấy, 15 toán Biệt-cách và Delta lặng lẽ xung trận. Không ba lô, không vật dụng công kênh, mọi người ngoài vũ khí riêng mang theo 10 quả lựu đạn lặng lẽ trườn mình vào mục tiêu. Họ cứ 3 người thành 1 tổ như con mối từ khắp ngã nhoi mình lên.

Khi còn cách tuyến địch độ 10 thước, nhất tề các chiến-sĩ này chồm dậy đánh bằng lựu đạn. Địch cuống cuồng phản ứng lại bằng B.40 nhưng B.40 mà bắn người thì kết quả còn thua cả một trái lựu đạn. Phòng tuyến đầu của địch bị tung. Các chiến-sĩ Biệt-cách Dù và Delta liền xung phong đánh xáp-lá-cà. Một số địch chết và bị thương, một số bị kẹt dưới hầm và một số khác liền sẽ làm hai mũi mở đường máu chạy tháo thân. Đến sáng ta hoàn toàn làm

chủ mục tiêu.

Địch để lại trận địa 21 xác chết và 1 tù binh bị bắt. Phía ta có 9 chiến-sĩ đền nợ nước, Tên địch bị bắt khai thuộc Tiểu-đoàn 1 Trung-đoàn Đồng-Nai mới

Sơ đồ vùng mặt trận
Cây-Quéo, Cây-Thị

xâm nhập vào đây 3 hôm.

Đây là trận đánh đêm đột kích địch đầu tiên trong lịch sử các trận đánh ở ven-đô.

Thanh toán xong mục tiêu quanh vùng trường Đức-Tin, Biệt-cách Dù và Delta sau 2 ngày ác chiến liên tiếp chỉ quét sạch được một màng lưới vào sâu được 150 thước kể từ đường Hoàng-Hoa-Thám về phía đường Lê-Quang-Định.

Địch dường như vẫn tiếp tục xâm nhập thêm quân. Đột nhiên 2 đại-đội Biệt-cách Dù đóng tại Trung-tâm Tịnh-xá đều bị địch từ hướng Đông-Bắc đến bao vây. Thoạt tiên vào lúc 13 giờ trưa, địch quân từ 2 cao-ốc và một khu vườn rậm rạp ở ngay xế cổng và hông chùa nổ

súng uy hiếp. Trung-úy Bình Đại-đội Trưởng liền chia quân làm hai cánh : Một cánh từ cao-ốc đối diện khai hỏa vào địch, cánh quân thứ hai từ góc chùa đánh thẳng vào cao-ốc xé trước mặt. Toán địch ở cao-ốc thứ hai ở hông chùa hợp với toán địch chiếm ở vườn cây liền khai hỏa vào cánh quân đang tiến của ta. Trung-úy Bình cho một toán quân thứ ba từ hông chùa phía Bắc đánh thẳng vào toán địch ở trong vườn cây. Trong khi đó toán quân xuất phát đầu tiên nhất loạt tràn sang chiếm cao-ốc trước cổng chùa. Địch bỏ lại 6 xác chết. Số còn lại bỏ chạy về cao-ốc phía hông chùa.

Mũi dùi đánh vào khu vườn không tiến được vì 2 khẩu B.40 của địch đặt ở dưới một gốc cây. Các chiến-sĩ Biệt-cách phải xức dụng róc-kết 3 5. Ba tên xạ thủ địch chết tại chỗ. Khi lên lấy 2 khẩu B.40 mới thấy ba tên này đều bị xích tay vào nhau.

Còn cao-ốc ở ngang hông chùa, ta phải dùng đại-bác 90 ly phá thùng tường nhà làm lối cho cánh quân vừa chiếm lầu trước xung phong vào. Địch bỏ chạy, qua bên kia đường Trần-Bình-Trọng để lại trong vùng trận địa này cả thấy 25 xác chết. Một nhóm khinh-binh của ta liền vượt lên gần đường Trần-Bình-Trọng. Địch vội vàng vác thương-liên đặt lên một chiếc xe be đậu ở trên đường nả đạn như mưa bắc. Toán khinh-binh không tiến nổi. Trung-úy Bình vội vác M.72 men nhà lầu lên. Khi đang nép vào tường ông bị địch nhìn thấy. Chúng tưới cả một loạt đại-liên vào bức tường đã rạn nứt sẵn. Tường vỡ, mảnh gạch văng cả vào người ông ta. Nhưng ít phút sau đó, Trung-úy Bình liền được lên phía trên dùng ba-dô-ca thổi vào chiếc xe be này 1 quả. Cây thương-liên của địch bị bắn tung lên cao văng lộn vào trận địa địch. Xạ-thủ và phụ xạ-thủ đều tử thương. Đơn vị khinh-binh tiến lên dùng lựu đạn thanh toán những tên địch núp trong hố sát tường. Nhưng các chiến-sĩ Biệt-cách không vượt đường Trần-Bình-Trọng vì bên đó là phần đất trách nhiệm của TQLC.

Về phần trận địa do lực lượng Dù phụ trách, Đại-đội 52 Dù nằm án ngữ trong khu tứ giác Lê-Quang-Định, Trần-Bình-Trọng, Ngô-Tùng-Châu và đường ranh xóm Thơm với 4 chiến-xa M.41 hỗ trợ.

Vào chiều ngày 9/6 bị các đơn vị thuộc Tiểu-đoàn 9 Nhảy-dù ép từ phía Tây-Nam qua, địch bị lọt vào trong gọng kìm nên đã dồn hết hỏa lực vào Đại-đội 52/5 bằng đủ loại súng lớn nhỏ để toan mở đường chạy về phía cầu Bằng-Ky. Súng địch nổ dữ dội nhất vào lúc 20g20, có lúc toán tiến-thăm tàn quân địch chỉ cách quân ta chừng 15, 20 thước ngay trên đường Trần-Bình-Trọng.

Nhưng sau đó, có lẽ địch nhận thấy không chọc thủng nổi phòng tuyến của Dù nên chúng phải di chuyển về hướng xóm Thơm.

Kể từ 10 giờ đêm trở đi tiếng súng địch bắt đầu thưa dần.

Vào buổi sáng 10/6, thêm nhiều quân được tăng viện đến khu tứ giác này để lục soát. Đến trưa, tình hình tại phía Tây và Tây-Nam khu tứ giác có phần lắng dịu, nhưng về phía Đông áp lực địch vẫn còn mạnh. Các chiến sĩ TQLC phải đánh từ cầu Bằng-Ky để dồn địch xuống. Cũng trong sáng nay, địch đốt một vài căn nhà ở phía sau chùa Dược-Sự có lẽ để cản đường quân ta mong tìm lối tháo lui.

Cũng trong buổi sáng 10/6, Đại-đội 3 Biệt-cách Dù do Trung-úy Ngô-Tường-Lâm chỉ-huy tiến vào khu tứ giác chỉ chạm súng lẻ tẻ với một tổ địch mấy tên. Chúng bắn mấy phát rồi lợi dụng cây cối um tùm bỏ chạy.

Địch rút đi quá vội vàng, bỏ ngỏ một khu trận địa mà chúng đã sửa soạn từ trước để làm nơi cố thủ. Khu này diện tích khoảng 10.000 thước vuông. Bên trong chuối mọc như rừng, cỏ hoang rậm rạp, tre tốt xanh um. Địch đã đào trong khu vực này 50 hầm chiến đấu. Mỗi hầm có 2 cửa, 1 hầm phía

trong 1 hầm phía ngoài cùng một kiểu như đã thấy tại quanh chùa Linh-Sơn, nơi đã xảy ra trận đánh nhau sáng ngày 7/6 giữa địch và Đại-đội 94/5 Nhảy-dù. Với địa hình địa vật và sự sửa soạn như vậy, tại sao địch lại rút đi quá vội vàng có thể hoặc vì chúng đã tổn thất quá nhiều không còn đủ sức cầm cự hoặc là chúng ngại đụng đầu với Biệt-cách và Delta vì qua 2 ngày thử sức chúng đã bị thảm bại hoặc vì chúng ngại lối đánh đêm của Biệt-cách.

Trong ngày 10/6, 2 Đại-đội 91 và 92 thuộc Tiểu-đoàn 9 Nhảy-Dù phải trở lại tái chiếm Trung-tâm Tịnh-xá vì khi rời bỏ khu này đi đánh khu khác, Biệt-Cách Dù đã không để quân lại giữ nên địch lên vào chiếm ngay Trung-tâm này thiết lập hầm hố để chống lại ta. Các đơn vị Nhảy-dù đã phải đánh cận chiến và dùng M.72 phá các hầm mới chiếm lại Trung-tâm này sau nhiều giờ tác chiến.

Xong trận này, mặt trận Cây-Quéo nằm trong khu tứ giác Lê-Quang-Định Trần-Bình-Trọng, Ngô-Tùng-Châu và ranh xóm Thơm kể từ ngày 11/6 được coi như chấm dứt.

Nhưng vào 12 giờ trưa ngày 12/6 Thủy-quân Lục-chiến lại chạm súng dữ dội với địch tại ấp Bắc-Ái 10 thuộc vùng Cây-Thị. Đơn vị chạm súng đầu tiên của ta là Đại-đội 1 của Tiểu-đoàn 1 Thủy-quân Lục-chiến do Trung-úy Nguyễn-Văn-Đàng Đại-đội Trưởng.

Vào sáng ngày trên, Trung-úy Đàng dẫn đơn vị khởi hành từ cư xá Hiền-Vương trên đường Ngô-Tùng-Châu sau sân banh Lê-Văn-Duyệt 150 mét về hướng Nam thì gặp ổ kháng cự đầu tiên của địch. Hỏa lực đôi bên bắn liên hồi. 3 chiến sĩ Thủy-quân Lục-chiến lò dò nép sát tường tiến lên thời hàng loạt AK bắn ra khiến họ đều bị thương.

Đại-đội 1 Thủy-quân Lục-chiến dường như chạm súng với một trung-đội địch án ngữ vòng ngoài.

Một vài đám cháy đã bốc lên lúc 10

giờ do các lần đạn giao tranh giữa 2 bên gây ra.

Đại-đội 1 Thủy-quân Lục-chiến tiếp tục hành quân thăm dò. Địch bắn ra một hỏa lực rất mạnh gồm đủ cỡ súng như thượng-liên, B.40, SKZ 57 ly v.v. . . Giới quân sự cho rằng ít nhất địch quân phải có 1 lực lượng trên 200 người chiếm đóng vùng này (1).

Cũng trong ngày này một toán quân thuộc Trung-đoàn Đồng-Nai ra đầu hàng tại cầu Sơn Hàng-Xanh trong một cuộc hành quân do Tiểu-đoàn 2 Thủy-quân Lục-chiến phụ trách. Do đó, mặt trận này yên hẳn.

Trong ngày 13/6, mặt trận vùng Cây-Thị phát triển mạnh. Địch tràn cả về đường Phan-Văn-Trị nối dài và cuối đường Ngô-Tùng-Châu. Địch tập trung nhiều nhất tại các khu cư-xá Hiền-Vương, vận-động trường Lê-Văn-Duyệt và phía sau chùa Liên-Ứng.

Từ chiều 13/6, lực lượng Nhảy-dù thuộc các Tiểu-đoàn 5 và 9 được đưa đến án ngữ

còn lực lượng Thủy-quân Lục-chiến thọc sâu vào thanh toán địch. Việt-cộng cố thủ phía sau chùa Liên-Ứng đào hầm hố giao thông hào để chống lại.

Sáng ngày 14/6, Thủy-quân Lục-chiến rút ra xa để pháo-binh bắn vào trận tuyến địch. Trận pháo kích kéo dài tới 10 giờ. Thủy-quân Lục-chiến bắt đầu tiến vào trận địa. Một hỏa lực rất mạnh của địch từ các hầm hố trong nhà, ngoài vườn bắn ra. Trận giao tranh đến chiều tối không kết qua. Mặt trận lan rộng từ xóm Gà ra tới ngã ba Cây-Thị.

Ban đêm các chiến sĩ Thủy-quân Lục-chiến đã rút ra nằm án ngữ tại phía Nam và phía Đông của mặt trận.

(1) Lực lượng này thuộc Trung-đoàn Quyết-Thắng.

Vào sáng hôm sau (15/6) lúc 06g30, ba đại-đội Biệt-cách Nhảy-dù từ hướng Tây-Nam đường Ngô-Tùng-Châu thay thế lực lượng Thủy-quân Lục-chiến rút ra án ngữ, để đánh thọc lên phía Đông-Bắc với mục đích tiêu diệt địch trong khu vực này.

Những cuộc chạm súng đã diễn ra vô cùng ác liệt trong ngày. Để tránh thiệt hại cho dân, Thủ Tướng Chánh Phủ, ông Trần-Văn-Hương từ mấy ngày nay không cho dùng phi-pháo xạ kích mục tiêu, nên quân ta đã gặp nhiều khó khăn trong việc thanh toán địch, nhất là địch đã nằm trong khu vực khoảng 4, 5 ngày rồi và đã lợi dụng thời gian này đào hầm hố phòng thủ và giao thông hào rất kiên cố để chống lại các đợt tấn công của ta từ ngoài vào.

Các chiến sĩ Biệt-cách Dù khi tiến sâu vào mục tiêu khoảng 100 thước đụng mạnh với địch ngay gần một xưởng dệt phía ngã tư xóm Gà. Tại ổ kháng cự đầu tiên này, 4 địch đã bị hạ.

Đến 8 giờ ta phải xử dụng đại bác 106 ly bắn vào phòng tuyến địch. Sau đó ta tấn công vào, địch chỉ kháng cự yếu ớt. 8g10 toàn bộ Delta thuộc quyền chỉ-huy của Thiếu-tá Phan-Văn-Huân tiến chiếm các cao-ốc trong khu vực trách nhiệm. 8g25 một đứa con thứ hai của Biệt-cách Dù chạm địch mạnh tại sân chùa Bửu-Lãng. Đồng lúc cánh quân thứ nhất báo về cho biết đang đụng mấy ổ kháng cự của địch. Kế đó, cánh quân thứ ba cũng đang giao chiến với địch ác liệt trong một cao-ốc và báo rằng đã bắt được một tù binh bị thương. 10g5 địch từ một vị trí cách Bộ Chỉ-huy Biệt-cách Dù 50 thước bắn 1 quả B.40 làm cho ta bị thương trong đó có 1 Thiếu-tá cố-vấn Mỹ và 1 phóng viên UPI. 10g45 khẩu đại-liên của Biệt-cách đặt cách tuyến Việt-cộng khoảng 50 thước đã bắn vô một ổ B.40 của địch trong một cao-ốc. Tên Việt-cộng xử dụng gục chết tại chỗ. Số còn lại bắn trả B.40 sang gây cho ta thêm ba người bị thương nặng. Sau đó chúng nổi lửa đốt một ngôi nhà cạnh cao-ốc khi bị các

chiến sĩ Biệt-cách Dù xung phong vào chiếm cao-ốc này. Trước khi rút lui Việt-cộng từ trong một vườn cạnh đó thổi liên tiếp 2 quả B.40 gây cho ta bị thương 5 người nữa trong đó có một nhiếp ảnh viên quân-đội tên Nguyễn-Văn-Câu.

Trận địa tại vùng Cây-Thị đã bước sang ngày thứ tư mặc dù sau ba ngày chạm súng ác liệt với 23 xác địch đếm được và một số khác không rõ bị chết vùi dưới hầm.

Buổi chiều ngày 15/6, mặt trận êm tiếng súng. Tiểu-đoàn Biệt-cách Dù lại tổ chức một cuộc xung kích đêm. Khi trời tối xẩm, 6 toán Delta do Trung-úy Từ-Bá-Thọ làm Liên-toán Trưởng chia làm 2 mũi dùi thâm nhập trận địa với sự yểm trợ ở bên ngoài của 2 Đại-đội 2 và 3 Biệt-cách.

Nhưng khi 2 cánh quân trên vừa trườn xuyên qua tuyến địch được độ 30 thước thì hỏa châu thả từ cầu Bông-Ky bay tới khiến bị bại lộ. Thế là cuộc đụng độ bùng nổ dữ dội. Cũng nhờ ánh hỏa châu mà toán Delta kịp nhận ra địch ở trong một ngôi nhà. Biệt-cách Dù đã nhanh như cắt bắn hỏa-tiến 35 làm sập nhà này khiến không một tên địch nào sống sót.

Sau đó các toán Delta và Biệt-cách liền rút ra ngoài. Ta và địch bám sát nhau quá gần, lắm lúc ta phải xử dụng lựu đạn.

Cũng đêm hôm qua, địch cũng thăm dò đường rút quân qua hai ngã đường Phan-Văn-Trị và phía đường rầy xe lửa nhưng bị lực lượng Thủy-quân Lục-chiến cản lại đánh bật vào.

Sáng ngày 16/6, ta tiếp nhận một hàng binh Việt-cộng tại mặt trận này. Hàng binh này khai anh thuộc Tiểu-đoàn K.2 Quyết-Thắng. Đơn vị di chuyển từ Bưng-Long xuống Gia-Định với quân số chừng 300 tên. Anh cho biết thêm Tiểu-đoàn K.2 gồm 5 Đại-đội 1, 2, 3, Đại-đội Trinh-sát, và Đại-đội Truyền-tin và anh

thuộc Đại-đội Truyền-tin có 24 người, nay chỉ còn 14 người và theo anh địch còn khoảng 150 người ăn mặc thường dân có vũ khí rất mạnh, địch được lệnh cố thủ tại đây để cho thuận tiện rút lui. Tên Đại-đội Trưởng Truyền-tin đã bị thương hôm trước còn tên Tiểu-đoàn Trưởng Bấy-Tài bị đạn cụt một ngón tay vẫn lăm lỳ ra lệnh tử thủ.

Vào buổi sáng 16/5, Thiếu-tá Quế, Tiểu-đoàn Trưởng Tiểu-đoàn 81 Biệt-cách Nhảy-dù đưa Đại-đội 3 Biệt-cách ra thế cho Delta kéo về tăng cường cho các Đại-đội 1 và 2 để chuẩn bị một trận đánh khác.

Suốt buổi sáng súng nổ liên hồi từng chập nhưng chỉ là những cuộc chạm súng thăm dò. Vào 12 giờ trưa, hai chiến-xa được đưa tới hẻm 143 Ngô-Tùng-Châu và đến kế hông chùa Phước-Hòa-Âm nả đại-bác vào phòng tuyến địch. Địch phản kích lại khiến một chiến-xa bị tê liệt và ta phải rút thiết-giáp ra. Tiếp đó 3 chiến-xa gần càng xúc của Hoa-Kỳ được đưa đến túc trực tại đường Lê-Quang-Định, Ngô-Tùng-Châu cạnh 2 chiến-xa M.41 của Thiết-giáp Việt-Nam để chờ lệnh.

4 giờ, ta dùng chiến thuật thả hơi cay xuống trận địa nhưng bất ngờ khi máy bay thả hơi cay trời nổi gió lớn khiến cho hơi cay bị đánh bật về phía Gò-Vấp, địch bị ngửi rất ít con dân ở ven trận thời chịu rất nhiều.

Dùng chiến-xa chưa được, dùng hơi cay không thuận tiện Biệt-cách Dù lại dùng chiến thuật đánh đêm để giải quyết trận địa.

Hai Đại-đội 2 và 3 Biệt-cách lạng lẽ bò vào trận địa. Hai đơn vị này đã chạm địch lúc 3g05. Nhưng sức kháng cự của địch rất yếu.

Tới 4 giờ sáng các đại-đội này thanh toán được hết các mục tiêu chiếm tới tận Ngũ-Hành-Miếu và sát tới cổng cư-xá Hiền-Vương 1. Có 17 tên địch bị chết tại trận. Ta thu 3 B.40, 5 AK và 1

súng lục. Các súng này hầu hết khẩu thì bị cháy khẩu thì bị trúng đạn lỗ chỗ.

Vào buổi sáng ngày 17/6, 1 Thượng-úy Trung-đoàn Phó Trung-đoàn Quyết-Thắng tên Phan-Văn-Xướng ra hàng và cho biết địch đã rút về xưởng dệt Nam-Á chỉ để lại một toán tri-hoàn chiến làm nghi binh. Hàng binh cao cấp này còn cho biết hầu như chính xác nhất địch còn khoảng 230 tên nhưng chỉ có khả năng tác chiến độ 120 tên, số còn lại đều bị thương cả.

Thành ra đám tàn binh địch đông tới gần 200, tên này nhân đêm tối định thoát khỏi vòng vây. Bọn chúng vào khoảng 1 giờ đêm đã kéo tới ngã cầu sắt phía đường rẫy xe lửa toan tháo về hướng Hiệp-Bình xã. Cũng cần nhắc lại cách trước một ngày một thành phần thuộc Trung-đoàn Đồng-Nai định về tiếp viện cho Trung-đoàn Quyết-Thắng bị bao vây nhưng dọc đường tới vùng An-Phú-Đông bị Tiểu-đoàn 3 Nhảy-dù ta đánh chạy tán loạn bỏ lại trận địa trên 100 xác chết. Khi địch vừa tới cầu sắt thì gặp phải Tiểu-đoàn 6 Thủy-quân Lục-chiến án ngữ tại đây nổ súng dữ dội khiến bọn chúng phải lộn trở lại ngã cầu Bằng-Ky. Tới đây, bọn chúng lại bị các đơn vị thuộc Tiểu-đoàn 1 Thủy-quân Lục-chiến trấn giữ chặn đánh buộc chúng phải rút trở lại khu nghĩa địa quanh chùa Giác-Quang tương tế.

Tới 6 giờ sáng, Thiếu-tá Phan-Văn-Thắng Tiểu-đoàn Trưởng Tiểu-đoàn 1 Thủy-quân Lục-chiến đích thân mạng 2 Đại-đội 2 và 4 Thủy-quân Lục-chiến tiến vào bao vây và lục soát khu vực này.

Nhiều cuộc chạm súng đã xảy ra. Các chiến sĩ Thủy-quân Lục-chiến hạ 5 tên bắt sống 2 và tiếp nhận một hàng binh.

Hàng binh này tên Hồ-Văn-E nguyên quán Bình-Dương cho biết khi rút khỏi Cây-Thị, 2 Tiểu-đoàn 1 và 2 Quyết-Thắng đã sát nhập lại với nhau và rút qua ngã nhà cháy sau chợ Cây-Thị, băng qua ngã ba đường rồi ẩn núp

trong những nhà dân chung quanh đó để chờ đêm tối rút qua ngã cũ phía cầu sắt định rút ra nhưng đã bị Thủy-quân Lục-chiến ngăn chặn.

Tên E cho biết số tàn binh này còn khoảng trên 200 tên. Tất cả đều mệt mỏi và bị đói đã 2 ngày nay. Mấy hôm trước còn kiếm được đồ ăn ở trong nhà dân chúng, tới 2 hôm nay không thể sao kiếm nổi thứ gì. Bọn này rất muốn ra quy chánh nhưng chỉ sợ quân ta bắt lầm.

9g30 Thiếu-tá Thắng ra lệnh cho tất cả các đơn vị đang hành quân ngưng tiếng súng và chỉ nổ khi cần thiết để cho toán chiến-tranh chính-trị thuộc Đại-đội 502/50 kêu gọi địch ra quy chánh.

Vào buổi trưa ngày 17/6, hồi chánh viên Thượng-úy Việt-cộng Phan-Văn-Xướng thu thanh lời của ông trong một bức tâm thư kêu gọi các chiến hữu còn kẹt tại mặt trận ngã ba Cây-Thị ra hồi chánh.

Đến buổi chiều, các cán binh Việt-cộng tốp 5 tốp 7 người, có tốp mười mấy người theo nhau ra hồi chánh trong khi lời phóng thanh của hồi chánh Phan-Văn-Xướng được truyền đi từ phi cơ.

Tính đến hết ngày 18/6, 152 cán binh Việt-cộng thuộc Trung-đoàn Quyết-Thắng tham chiến tại mặt trận Gia-Định đã ra quy thuận với các đơn vị Thủy-quân Lục-chiến thuộc Tiểu-đoàn 1 và đã mang về nhiều súng AK, 1 súng cối 60 ly, 10 B.40, 10 B.41 và tài liệu, đạn dược.

Trong các cuộc chạm súng vào chiều ngày 17/6 ở phía Nam Gia-Định một cây số, có 30 Cộng-quân bị hạ. Thủy-quân Lục-chiến còn thu thêm được 17 súng cá nhân, 3 súng cộng đồng. Cũng trong khoảng thời gian đó, Thủy-quân Lục-chiến đụng độ ở khu gần ngã ba Cây-Thị đã bắn chết 31 Cộng-quân thu 29 vũ khí cá nhân, 16 súng cộng đồng.

Đến đây cuộc hành quân Bắc thủ-đô kết thúc cùng với một sự đầu hàng tập thể của cán-binh Việt-cộng được coi như lớn nhất đối với lịch sử chiến tranh Việt-Nam. Chính sự đầu hàng này đã làm rung động cả dư luận Bắc-Việt. Chánh-quyền Miền Bắc đã chối trên luồng sóng điện báo rằng chánh-quyền Miền Nam đã ngụy tạo ra chữ trên thực tế không có. Chẳng qua Bắc-Việt phải chối như vậy là để trấn an dân chúng miền Bắc và tinh thần của binh-sĩ họ mỗi ngày một giao động và một thêm suy sụp.

Mặt trận Chơlớn (từ 27/5 đến 7/6/1968)

Sau hai ngày của cuộc tấn công vào Gia-Định, ngày 27/5/68 một mặt trận thứ hai khai diễn ở Chơlớn.

Khởi đầu địch quấy rối vùng cầu Tre, Hương-lộ 14. Cho đến ban đêm, địch kéo vào chiếm cư-xá Phú-Lâm A.

Việc chiếm cư-xá Phú-Lâm A, cửa ngõ của đô-thành mở xuống miền Hậu-Giang khiến cho sự giao thông trong ngày 27/5 bị bế tắc trên quãng đường từ mũi tàu Phú-Lâm đến ngã tư Hậu-Giang - Phú-Định.

Tiểu đoàn 38 Biệt-động-quân và 2 đại-đội của Tiểu-đoàn 2 Thủy-quân Lục-chiến được đưa tới chiến trường. Quân ta được sự yểm trợ của phi cơ trực thăng vũ trang và sự phối hợp của thiết-vận xa đã chiếm lại cư-xá trên lúc 8 giờ ngày 27/5.

Vào buổi chiều giao thông đã được tái lập trên khúc đường này. Các xe hàng đã được lực lượng cảnh-sát hộ tống đưa vào thành phố.

Nghe súng nổ, dân chúng vùng ngoại ô Chơlớn hú hồn về biến cố vừa qua đã lục tục kéo nhau đi tỵ-nạn. Tuy nhiên nhiều người vẫn cố ở lại vì tiếc của và vì sợ mất đồ như những kỳ trước.

*Chiều ngày 16/6, ta dùng hơi cay thả xuống mặt trận Cây-Thị
các chiến-sĩ Biệt-cách Nhảy-dù đeo mặt nạ vào trận địa*

Quang cảnh khu nghĩa địa quanh chùa Giác-Quang Tương-tế nơi những kẻ sống sót của Trung-đoàn Quyết-Thắng Việt-cộng ra hàng tập thể

TQLC đang lục soát các hầm hố do địch thiết lập quanh chùa Giác-Quang

152 binh-sĩ địch đầu hàng ngày 17/8/1968 tại Gia-Định

Quang cảnh lúc các cán-binh đầu hàng lên xe

Buổi chiều nhiều đám cháy bốc lên ở cư-xá Phú-Lâm A. Nhiều xe chữa cháy đã đến túc trực từ ban sáng nhưng không can thiệp được.

Thủy-quân Lục-chiến lại rút quân ra khỏi Phú-Lâm A khi trời tối về đóng tại đường Hậu-Giang với lý do là không có đủ quân vì 2 đại-đội khác của Tiểu đoàn 2 Thủy-quân Lục-chiến còn bị kẹt hành quân tại vùng Gò-Vấp chưa thể xuống tiếp ứng được.

Do đó, ban đêm địch lại nhân cơ hội của sự bỏ ngỏ này vào chiếm lại vùng cư-xá Phú-Lâm A và làm đà tiến quân tấn công vào khu đường Hậu-Giang nơi có Đại-đội 2 thuộc Tiểu-đoàn 2 Thủy-quân Lục-chiến trấn giữ. Vì ít quân số nên đại-đội này đã lập thành từng toán nhỏ chiếm trên những cao-ốc và dàn mỏng trên một tuyến dài ba cây số.

Một đại-đội của Tiểu-đoàn 38 Biệt-động-quân đến tăng viện lúc 5 giờ sáng. Cả Biệt-động-quân và Thủy-quân Lục-chiến phối hợp tảo thanh, nhưng cuộc tiến quân rất khó khăn dưới hỏa lực mạnh mẽ của địch từ các khu nhà cửa bắn ra. Buổi chiều quân ta tới được khu cư-xá trên nhưng chiều tối lại rút. Thành ra, thế trận vẫn y nguyên. Đây là ngày thứ ba trận chiến tiếp diễn trong khu mũi tàu con con này.

Ngày thứ tư của cuộc hành quân là ngày 30/5. Nhằm vào mục tiêu là cư-xá Phú-Lâm A, Tiểu-đoàn 38 Biệt-động-quân từ con rạch tại cầu Phú-Lâm đánh thọc ra. Tiểu đoàn 2 Thủy-quân Lục-chiến với thành phần đầy đủ từ trong thành phố đánh đồn tới. Bộ Chỉ-huy Thủy-quân Lục-chiến đặt tại một căn nhà lầu cách ngã tư Phú-Định - Hậu-Giang khoảng 150 thước.

Địch ban đêm không những ở lại khu Phú-Lâm A còn xâm nhập chiếm xưởng chữa xe hơi Công-Thành số 704 đường Hậu-Giang. Sau hơn hai giờ súng nổ, xưởng này đã bị tàn phá khá nặng nề. Khi vào chiếm, quân ta thấy nhiều

vết máu nhưng địch đã di tản hết.

Nhà máy làm pin Con-Ó ở gần xưởng Công-Thành cũng bị trúng đủ loại đạn hư hại rất nhiều. Khi tiến chiếm nhà máy này, trong loạt đạn đầu của địch, Thủy-quân Lục-chiến đã bị 3 chiến-sĩ hy sinh và một bị thương. Mỗi buổi chiều ta mới điều động thiết-giáp xa đến bắn vào. Địch vẫn chống trả mãnh liệt. Tiếp đó, phi cơ được lệnh oanh-tạc mới thanh toán được địch. Một đám cháy bốc lên cao tại khu này.

Việc chiếm lại cư-xá Phú-Lâm A cũng được thực hiện ngay trong ngày, nhưng hết sức chật vật vì địch chiếm được nhiều cao-ốc dọc theo đường Hậu-Giang cản ngăn sự tiến quân của ta.

Trong mấy ngày tác chiến ta bắt được 10 tù binh thuộc thành phần của Tiểu-đoàn 6 Bình-Tân và Tiểu-đoàn 308. Theo kế hoạch đánh lần này, các tù binh cho biết được lệnh phân tán 4 người một cao-ốc, phải chiến đấu đến cùng không được rút lui.

Trong xác 1 Việt-cộng, ta còn tìm thấy 1 tiêu-lệnh gồm 3 điểm thực thi kế hoạch tấn công. Ba điểm đó nguyên văn như sau :

1. Chỉ dùng 1 tiểu-đội để đánh 1 bót cảnh-sát, dùng thật nhiều B.40.
2. Đừng di chuyển theo đường hẻm dễ bị lạc, cứ bám sát vào nhà dân nếu cần cứ dùng vũ lực để bảo mật tiến quân.
3. Phải áp dụng khẩu hiệu bị thương thời tải mau, chết phải chôn lẹ.

Vào buổi chiều ngày 30/5, Thiếu-tá Bằng Tiểu-đoàn Trưởng Tiểu-đoàn 38 Biệt-động-quân phát giác nhiều toán địch đang di chuyển xâm nhập vào thành phố theo ngã vườn dừa miệt Phú-Định. Nhiều loạt pháo-binh bắn ngăn chặn nhưng địch vẫn tiếp tục len lỏi vào. Biệt-động-quân mở cuộc phản kích.

Khói lửa chiến tranh tại miệt Phú-Định chiều ngày 30/5/1968

Sự giới-nghiêm tại đô-thành 24/24g chỉ áp dụng trên từng khu vực. Ranh giới giới-nghiêm từ đường Đồng-Khánh vào Chợ lớn được chỉ dẫn theo hình trên

Bắt đầu 4 giờ sáng Thiếu-tá Tiểu-đoàn Trưởng đích thân dẫn 2 đại-đội âm thầm bò lại phía địch và ra lệnh cho Đại-úy Nghênh Tiểu-đoàn Phó điều động một toán quân khác vào đường Phú-Định để án ngữ. Quân địch bất ngờ gặp ta. Một cuộc xáp chiến dữ dội xảy ra. Quân ta toàn thắng trận này gây địch gần 100 tên bị hạ. Ta tịch thu 1 BKP 82 ly, 4 súng cối 60 ly, 3 thượng-liên, 2 AK 1 B.40, 1 B.41 và 2 M.16. Nhưng sự xâm nhập này của địch đã thành công. Bọn chúng đã lọt một số khá đông vào Chợ lớn trong ban đêm. Địch chiếm trọn khu tứ giác Trương-Tấn-Bửu, Phạm-Đình-Hổ, Tháp-Mười, Phú-Định thuộc khu vực chợ Bình-Tây. Địch đã xâm nhập từ hồi khuya. Các toán cảnh-sát canh gác đều không có phản ứng, trước sự xuất hiện của địch.

Chúng đã chiếm nhiều cao-ốc trong các con đường này và cắt đứt liên lạc của toán Thủy-quân Lục-chiến ở bên cầu Renault. Địch còn xuất hiện lẻ tẻ ở khu Bưu-điện và nhà ga Chợ lớn trên đường Tổng-Đốc Phương.

Tiểu đoàn 30 Biệt-động-quân, 1 đại-đội Thủy-quân Lục-chiến và hai đại-đội Cảnh-sát Dã-chiến được điều động tới ngăn chặn. Đại-tá Trần-Văn-Hai Chỉ-huy Trưởng Biệt-động-quân đã tới ngay mặt trận để chỉ-huy.

Tất cả các xe cộ lưu thông về miền Tây đều bị đình trệ.

Một đại-đội của Tiểu-đoàn 38 Biệt-động-quân ở gần toan tiến sang bọc hậu lực lượng địch xuất hiện tại đường Trương-Tấn-Bửu (Chợ lớn) vừa tiến quân đã chạm với địch. Tại đường Hậu-Giang tiếng súng địch vẫn còn tiếp tục nổ lẻ tẻ. Tiểu-đoàn 2 Thủy-quân Lục-chiến đóng tại đây coi như cô lập với hậu tuyến do đám địch đã lọt vào chiếm khu Bình-Tây.

Lực lượng giải tỏa của ta tiến vào trận địa trong khi đó một lực lượng án ngữ gồm cảnh-sát và quân-nhân thuộc trường Cây-Mai nằm dài suốt đường Mai-

Xuân-Thường từ trường Cây-Mai đến cầu Nhị-Thiên-Đường. Phía bên trái là đường Đồng-Khánh, phải là đường Hồng-Bàng và mặt ngoài là Tổng-Đốc Phương đều có Biệt-động-quân và Cảnh-sát.

Trước khi cuộc hành quân diễn tiến, quân ta kêu gọi dân chúng tản cư ra khỏi khu vực. Chính Đại-tá Trần-Văn-Hai đã cầm máy kêu gọi dân chúng tản cư đồng thời truyền lệnh của Đại-tướng Tổng Tham-mưu Trưởng cấm binh sĩ nhưng nhiều tài sản của dân. Một vài tù binh cũng được cầm máy kêu gọi đồng bạn ra đầu hàng. Tới 10g30 lực lượng hành quân mới bắt đầu tiến vào. Một toán xuất phát từ ngã tư Tổng-Đốc Phương, Nguyễn-Trãi tiến xuống. Địch bắn trả ngay tại đường Tổng-Đốc Phương nhưng quân ta đẩy lui dần dần địch tới đường Phùng-Hung. Tại đây có nhiều cao-ốc thông với nhau. Địch đã đục tường để giao thông khiến ta gặp nhiều trở ngại. Chiến-sĩ ta phải dùng M.79 và đại-bác không giật 57 ly để tiêu diệt từng tổ địch bố trí trên các cao-ốc. Đường Phùng-Hung bị thiệt khá nặng, nhất là khu chợ vải và khu nằm trong khoảng đường Nguyễn-Trãi và đường Đồng-Khánh. Vào quá trưa, địch bị dồn tới sát đường Lý-Thành-Nguyên. Nhiều cuộc đụng độ diễn ra không kém phần ác liệt. Tại mặt trận ta đếm được 10 xác địch chết.

Một lực lượng khác thuộc Cảnh-sát tiến quân theo hai đường Hậu-Giang và Phạm-đình-Hổ dưới quyền chỉ-huy của Trung-tá Lê-Ngọc-Trụ và dưới tầm hỏa lực yểm trợ của các cây đại-liên 50 đặt trên các chiến-xa. Một vài chiến-sĩ Cảnh-sát bị tử thương trước làn đạn của địch.

Trong buổi sáng nhiều máy bay Skyraider đến yểm trợ. Nhiều đám cháy bộc phát tại Chợ lớn-mới vào buổi trưa. Đội cứu hỏa đã đến dập tắt được đám cháy và cứu được các kho gạo tại đây trong lúc cuộc giao tranh vẫn còn tiếp tục.

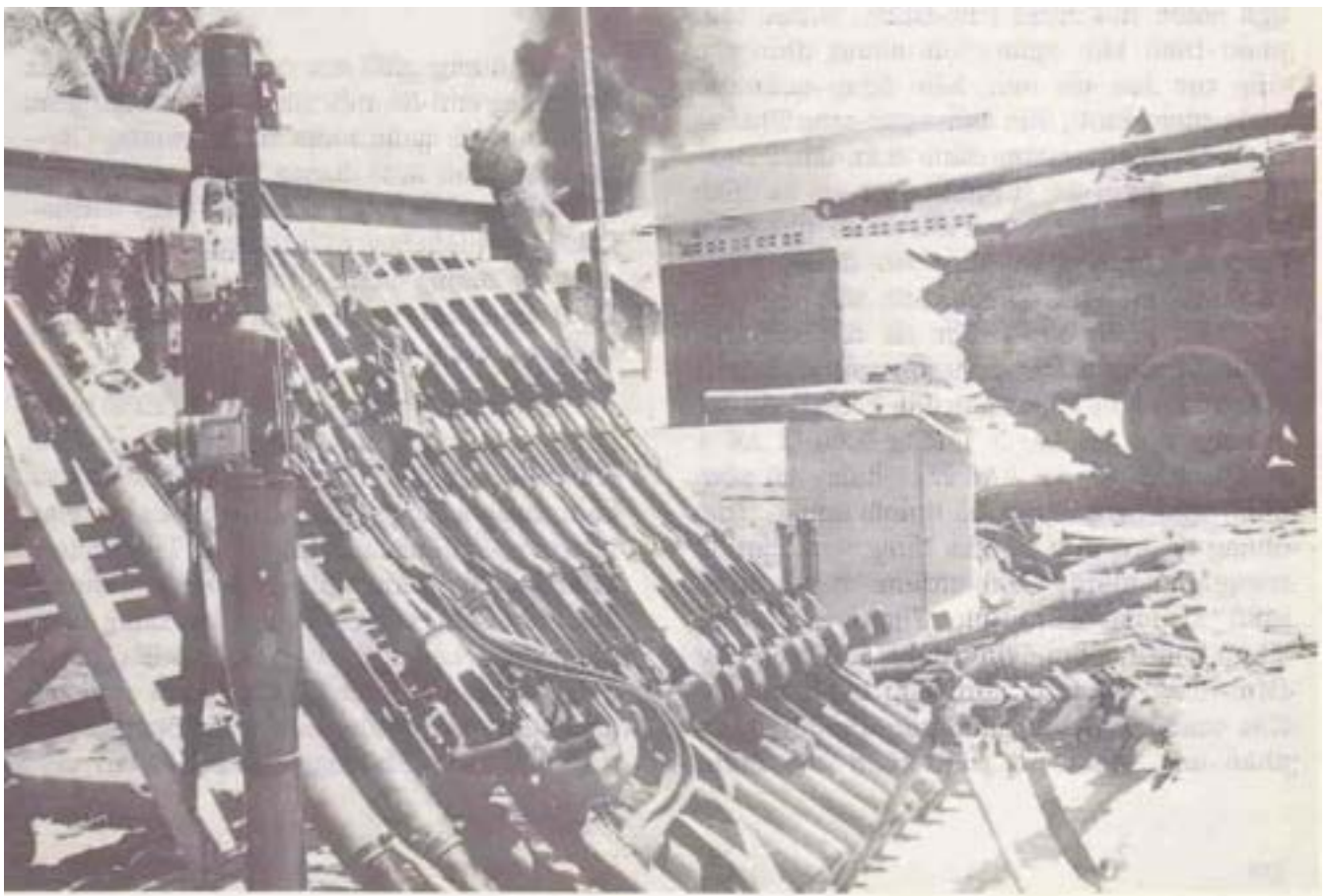
*Chiều ngày 30/5/1968, dưới sự yểm trợ của chiến-xa và phi cơ,
Thủy-quân Lục-chiến thanh toán địch tại nhà máy làm pin Con-Ố*

*Thủy-quân Lục-chiến hành quân táo thanh khu đường Hậu-Giang.
Hình chụp ngày 30/5/1968*

Một cán-binh địch bị thương được các chiến-sĩ ta đưa ra khỏi khu hành quân Phú-Lâm A

Một số chiến lợi phẩm do Tiểu-đoàn 2 TQLC lấy được tại mặt trận Phú-Lâm A

Trong khi mặt trận chuyển vào Chợ lớn thời mặt trận Phú-Lâm yên. Ta đã hoàn toàn làm chủ vùng cư-xá Phú-Lâm A, các Hương-lộ 14, 15 và đường 46 Minh-Phụng Chợ lớn.

Nhà cửa tại miệt này bị tàn phá và thiêu rụi. Những xác chết cháy đen và đang rửa ra xông lên một mùi hôi thối nồng nặc. Lính cứu hỏa phải mang mặt nạ và bao tay bằng cao su đi nhặt các xác chết lên xe để mang đi chôn. Thêm vào cảnh tàn phá còn có những chiếc xe và quân-xa bị cháy thiêu.

Ngày 1/6 nghe tin mặt trận này yên, dân chúng đã bắt đầu lên về thăm nhà cửa xem còn mất ra sao.

Có tất cả 283 xác Việt-cộng đếm được trong vùng này. Tổng kết TQLC đã tịch thu 7 súng cộng đồng, 40 súng cá nhân. Phía bạn 13 tử thương 63 bị thương.

Một trong những anh hùng của TQLC là Hạ-sĩ Lê-Thanh 27 tuổi. Trong lúc Thanh và 3 TQLC khác bị kẹt 40 giờ trên nóc một cao-ốc đường Hậu-Giang anh đã bắn hạ 20 Việt-cộng dù anh đã bị thương ở ngực.

Cũng trong ngày 1/6, Biệt-động-quân và Cảnh-sát đẩy lui địch tới đường Lý-Thành-Nguyên, đến chiều tối lại bỏ rút đi. Do đó Việt-cộng lại lợi dụng đêm tối và khoảng trống của ta để trở lại xâm nhập các cao-ốc. Bọn chúng đẩy các xe và mang đồ đạc ra đường làm chướng ngại vật cản đường.

Tới 7 giờ sáng chủ nhật, lực lượng hành quân lại khởi sự tiến vào, những cuộc chạm súng ác liệt lại diễn ra. Áp lực địch nặng nề nhất ở phía đường Khổng-Tử quanh đường Lý-Thành-Nguyên và Mạnh-Tử. Cộng-quân cố thủ trên các cao-ốc từ hăng nhập cảng xe gắn máy Nghĩa-Xanh tới bến xe Lục-Tĩnh cũ.

Chúng bắn dữ dội khiến chiến-xa cỡ nặng được phái tới. Một đám cháy bùng

lên tại đây. Nhiều Việt-cộng bị thương chết ngay trong biển lửa.

Vào buổi chiều áp lực địch vẫn còn nặng tại đường Khổng-Tử. Phi cơ trực thăng vũ trang được phái đến xạ kích. Vào lúc 6 giờ, bầu trời u ám và có những hạt mưa lác đác, một phi cơ trực thăng vũ trang của Hoa-Kỳ xuất hiện từ phía trái đường Khổng-Tử bay lại và liền đó đã bắn một trái đạn rốc két xuyên qua bức tường lầu nhì trường học Phước-Đức số 266 đường Khổng-Tử xuống hàng bậc trước cửa nhà, sau đó phi cơ lượn lại bắn đại-liên. Khói mầu ra hiệu bạn ở dưới đất được tung ra. Phi cơ này bỏ đi mất. Viên đạn rốc két và làn đạn đại-liên trúng ngay vào Bộ Chỉ-huy hành quân và gây tử thương cho 6 vị sĩ-quan cao cấp. Đó là :

- Trung-tá Nguyễn-Văn-Luận Giám Đốc Cảnh-sát Đô-thành.

- Trung-tá Lê-Ngọc-Trụ Trưởng Ty Cảnh-sát Quận 5 Sài Gòn.

- Trung-tá Đào-Bá-Phước Chỉ-huy Trưởng Liên-đoàn 5 Biệt-động-quân.

- Trung-Tá Phó-Quốc-Chụ Giám Đốc Nha Thương-Cảng Sài Gòn.

- Thiếu-tá Nguyễn-Ngọc-Sinh Phụ-tá Giám Đốc Cảnh-sát Đô-thành.

- Thiếu-tá Nguyễn-Bảo-Thủy Chánh Sở An-Ninh Đô-thành và là bào đệ của Trung-tướng Nguyễn-Bảo-Trị.

Một số sĩ-quan cao cấp khác bị thương nặng nhẹ như :

- Đại-tá Văn-Văn-Cửa Đô Trưởng Sài Gòn bị thương khá nặng.

- Đại-tá Nguyễn-Văn-Giám Tư-lệnh Biệt-khu Thủ-đô (nhẹ).

- Trung-tá Trần-Văn-Phấn Phụ-tá Tổng Giám Đốc Cảnh-sát Quốc Gia (bị cụt chân).

*Các chiến-sĩ Tiểu-đoàn 38 BĐQ tiến vào khu đổ nát cư-xá Phú-Lâm A.
Hình chụp ngày 29/5/1968*

Công-sự chiến-đấu của địch tại cư-xá Phú-Lâm A

Địa điểm xảy ra tai nạn này chỉ cách nơi đang xảy ra cuộc giao tranh có 150 thước. Tai nạn khủng khiếp và quan trọng này đã gây nên một mối sức động to lớn trong chính-giới. Tuy tai nạn xảy ra vì một vụ bắn lầm nhưng dư luận lại hoài nghi là một vụ thanh toán.

Mặt trận Chợ Lớn bước sang ngày thứ tư. Tình hình chẳng những vẫn nguyên như cũ mà còn tăng thêm vẻ trầm trọng. Địch quân đã đục tường để thông nhà này sang nhà kia để phân tán lực lượng ra khắp vùng. Do đó trận đánh không còn nhất định tại một phía nào mà trái lại những tiếng súng lẻ tẻ đã nổ lung tung khắp nơi.

Vào buổi chiều ngày 4/6, ta dùng bom hơi cay do máy bay thả xuống đầu địch. Liền sau đó các đơn vị thuộc Tiểu-đoàn 30 Biệt-động-quân phối hợp với Cảnh-sát mang mặt nạ tiến vào nhưng chỉ kiểm soát được một vài chỗ.

Việc thả hơi cay ít hiệu nghiệm vì khi quân ta vào địch vẫn bắn như thường. Người ta cho rằng địch có mặt nạ. Nhưng thực ra địch đã dùng vải nhúng nước để che miệng và mũi để thở khi làn hơi cay bay tới.

Trời vừa tối, quân ta lại rút về cứ điểm cũ. Quân địch lại trở lại chiếm các vị trí khiến cho sau đêm mặt trận lại y nguyên như cũ.

Cũng vào chiều ngày 4/6, Tiểu-đoàn 35 Biệt-động-quân do Thiếu-tá Hòa chỉ-huy được đưa đến thay thế Tiểu-đoàn 30 Biệt-động-quân đã chiến đấu sáu ngày dòng dãi. Khi vừa đến, 1 đại-đội thuộc Tiểu-đoàn này đã được gửi đến án ngữ tại phía đường Hồng-Bàng vì có tin địch lan tràn tới bố trí trên các cao-ốc, nhất là trên cao-ốc đặt trụ sở Phòng Thương Mãi Trung-Hoa ở tại ngã ba Phùng-Hung, Hồng-Bàng.

Sáng ngày 5/6, Tiểu-đoàn 35 Biệt-động-quân được chiến xa M.41 yểm trợ chia quân làm 2 cánh xuất phát từ đường Khổng-Tử tiến vào vùng hành

quân được chia làm hai mục tiêu :

- Mục tiêu thứ nhất là Khổng-Tử, Lý-Thành-Nguyên, Mạnh-Tử và Học-Lạc.

- Mục tiêu thứ nhì là Nguyễn-Trãi, Phùng-Hung, Hồng-Bàng và Lý-Thành-Nguyên.

Mục tiêu thứ nhất được coi như thanh toán xong lúc 11g35. Ta chiếm lại nhà hàng Soái-Kim-Lâm, một mục tiêu mà địch giữ nhiều ngày. Khi chiến trận ở đây đã nhẹ, các chiến-xa được rút sang hỗ trợ cho mục tiêu thứ nhì. 13 giờ chiều quân ta kiểm soát được mục tiêu này. Các chiến sĩ Biệt-động-quân tiếp tục lục soát trong các khu vực trên. Một điểm ghi nhận là kể từ ngày này việc sử dụng phi-pháo và trọng-pháo được giới hạn triệt để tránh gây thiệt hại thêm cho dân chúng. Việc thay đổi chiến thuật do lệnh của Thiếu-tướng Nguyễn-Văn-Minh mới nhận chức Tư-lệnh Biệt-khu Thủ-đô kể từ 10 giờ sáng 4/6/68 thay thế Đại-tá Nguyễn Văn-Giám. Nhưng thực ra đến ngày nay địch không còn nhiều chỉ còn những ổ kháng cự lẻ tẻ. Ta dùng hỏa lực của chiến-xa và các loại đại-bác để hủy diệt địch cố thủ trong công-sự.

Vào sáng ngày 6/6 một đại-đội của Tiểu-đoàn 38 Biệt-động-quân được điều động thêm tới đây để ngăn chặn mọi sự xâm nhập khác của địch vào. Tiểu-đoàn 35 Biệt-động-quân tiếp tục công việc lục soát. Địch chỉ còn chống cự tại một vài cao-ốc phía bên trái đường Đồng-Khánh, Học-Lạc trước nhà thờ Cha-Tam. Mãi tới 13 giờ trưa ta mới tiêu diệt xong toàn địch này gồm 10 tên đều bị giết. Tại các khu vực khác, ta đếm được 30 xác địch rải rác.

Một vài phần tử địch lẻ tẻ còn nổ súng vì bị bao vây nên bắt buộc phải tử thủ. Còn nhiều tên khác đã tan rã hàng ngũ chiến đấu lẫn chạy tán loạn khắp khu này. 10 giờ sáng đã có 10 cán-binh Việt-cộng ra đầu thú trong đó có 1 phụ nữ và 2 cán-binh người Việt gốc Hoa.

Tiểu-đoàn 30 BĐQ vào khu Phạm-Đình-Hổ (Chợ lớn mới) chiều ngày 30/5/1968

Tù binh Việt-cộng bị bắt tại Chợ lớn

Lỗ thủng do rốc-kết của một trực thăng vũ trang bắn làm vào tư-thục Phước-Đức

Hình chụp 2/6/1968 trước một ngày vụ phi cơ bắn làm. BCH này đang tháp tùng Trung-tướng Lê-Nguyên-Khang Tư Lệnh Chiến-dịch đi thị sát mặt trận. Từ trái sang phải hàng đầu : Đại-úy BÐQ, Trung-tướng Lê-Nguyên-Khang, Trung-tá Nguyễn-Văn Luận, Đại-tá Nguyễn-Văn-Giám . Hàng kế ngay sau lưng Trung-tướng Khang : Trung-tá Đào-Bá-Phước, Trung-tá Lê-Ngọc-Trụ

Bọn chúng khai thuộc Tiểu-đoàn 6 Việt-cộng từ ngã Phú-Lâm xâm nhập vào.

Tổng kết riêng sáng ngày 6/6 ta tịch thu được 10 B.40 và B.41, 1 M.79, 2 các-bin, 38 AK, 6 trung-liên.

Ban đêm địch định lợi dụng đêm tối thoát thân. Từ phía nhà thờ Cha-Tam 8 tên địch toan thoát đi đã bị Cảnh-sát Quận 6 bắn hạ trước nhà hàng Á-Châu. Cũng ban đêm Biệt-động-quân phục kích bắn hạ 10 địch khác toan tháo chạy từ khu Tổng-Đốc Phương qua phía Quận 8.

Nhưng trong đêm 6 rạng ngày 7/6, một toán Việt-cộng khá đông mặc giả dạng TQLC và Cảnh-sát Dã-chiến đã xâm nhập vùng đầu cầu Ba-Càng và Công-ty xà bông Trương-văn-Bền ở đường Kim-Biên. Vào ban sáng ngày 7/6, quân ta tới lục soát lại khu nhà thờ Cha-Tam. Cũng ngày hôm nay Bộ-chỉ-huy Biệt-động-quân đã chuyển toàn thể Tiểu-đoàn 38 Biệt-động-quân từ Phú-Lâm tới thay thế cho Tiểu-đoàn 35 Biệt-động-quân được nghỉ dưỡng quân. Tiểu-đoàn 38 Biệt-động-quân do Đại-úy Nghênh quyền Tiểu-đoàn Trưởng chỉ-huy chia quân làm 2 cánh : 1 cánh gồm các Đại-đội 1 và 2 đến thay thế Tiểu-đoàn 35 Biệt-động-quân tại mặt trận khu tứ giác Tổng-Đốc Phương - Học-Lạc. Hai Đại-đội 3 và 4 được phái tới tái lập an-ninh vùng cầu Ba-Càng nhằm thanh toán một số tàn quân địch khoảng trên một trung-đội còn quanh quẩn tại các đường Vạn-Tượng, Gò-Công, Ngô-Nhân-Tịnh.

Vào buổi sáng, lực lượng Cảnh-sát Dã-chiến đã đẩy lui được địch ra khỏi vị trí cố thủ tại hăng xà bông Trương-Văn-Bền, hạ gần 30 địch. Hăng xà bông bị thiệt hại khá nặng. Ta tiếp nhận 4 hồi chánh và bắt hai tù binh tại đường Gò-Công.

Cánh quân Biệt-động-quân từ Khổng-Tử qua hăng xà bông Trương-Văn-Bền tiến dọc xuống góc Vạn-Tượng. Nhiều cuộc chạm súng lẻ tẻ đã diễn ra

ngay sau đó. Các chiến-sĩ ta đã chiếm ngay được các cao-ốc và cầu Palikao (Ba Càng) nằm tại góc đường Gò-Công, Ngô-Nhân-Tịnh. Từ góc đường Vạn-Tượng, Trịnh-Hoài-Đức các chiến sĩ Biệt-động-

Sơ đồ tình hình ngày 5/6/1968
tại Chợ lớn

quân đã tìm địch suốt từ đó cho đến sát mé rạch bên kia bãi sậy. Cảnh-sát Quận 5, 6 và 8 hợp lực chặt chẽ ép được địch vào khu bến Nguyễn-Văn-Thành. Cuộc chạm súng từ trưa đến tối đã làm cho tất cả các dãy nhà lá dọc theo hai bên bờ rạch cháy không còn một căn.

Cũng trong ngày này, cánh quân của Tiểu-đoàn 38 Biệt-động-quân hoạt động tại khu Tổng-Đốc Phương, Học-Lạc hạ thêm 4 địch, thu 3 AK, 1 B.40.

Các cán-binh hồi chánh và bị bắt làm tù binh tại đường Gò-Công cũng khai đều thuộc Tiểu-đoàn 308 Việt-cộng trong đó có 2 cán-binh gốc Bắc-Việt. Bọn chúng xâm nhập vào Chợ lớn từ 28/5, có một tên khai mới xâm nhập từ

Khu nhà hàng Soái-Kim-Lâm khi đang khói lửa

Và sau biến cố

Ngày 3/6/1968 các chiến-xa được huy động trên các đường phố để yểm-trợ cho bộ-binh tiến vào mục tiêu

Chướng ngại vật bằng đồ đạc và xe cộ được dịch đặt tại đường Nguyễn-Trãi - Phùng-Hung

4 giờ sáng ngày 7/6 và xuất phát từ Long-An. Điều này cho thấy toán địch đột nhập vào hãg xà bông Trương-Văn-Bền là một đơn vị mới xâm nhập vào thành phố.

Trong ban đêm, Biệt-động-quân tiếp tục bao vây các khu vực Khổng-Tử, Gò-Công, Ngô-Nhân-Tịnh, Vạn-Tượng một cách chặt chẽ. Cán-binh Việt-cộng bị phân ra từng toán mất liên lạc với nhau nên hàng ngũ rối loạn muốn thoát ra mà không còn cách nào.

Vào buổi sáng 7/6 khi Đại-đội 4/38 Biệt-động-quân hành quân lục soát vào khu này một toán đầu tiên 17 cán-binh ra đầu hàng ở đường Khổng-Tử với 1 AK và 2 B.40, kế đó 20 phút quân ta tiếp nhận một toán khác 13 tên ra hàng tại đường Gò-Công với 9 AK và 3 tên khác với 2 AK tại vòng đai quanh đó. Ta bèn dùng các tù binh này để kêu gọi các chiến hữu của chúng. Bọn chúng lẻ tẻ ra quy hàng tới 33 tên trong đó có 1 phụ nữ. Phần lớn tù binh đều gốc ở

Vĩnh-Long và Trà-Vinh thuộc thành phần quân số của các Tiểu-đoàn 6 và 308 Việt-cộng. Bọn chúng còn khai rằng các viên chỉ-huy đã thất lạc với bọn chúng từ hai hôm nay, không hiểu sống chết ra sao, riêng viên Tiểu-đoàn Trưởng 308 đã bị thương ở đầu từ mấy ngày trước.

Sau vụ cán binh địch ra đầu hàng này, mặt trận Chợlớn được coi như chấm dứt kể từ ngày 7/6/68 với kết quả hai tiểu-đoàn địch gần như bị hoàn toàn tiêu diệt. Các đại-bác xử dụng trong các trận này :

- 90 ly gắn trên M.113 và M.48 của Hoa-Kỳ.
- 106 ly (SKZ) gắn trên xe Jeep Hoa-Kỳ
- 76 ly gắn trên M.41 QLVNCH

Xem tiếp phần 3

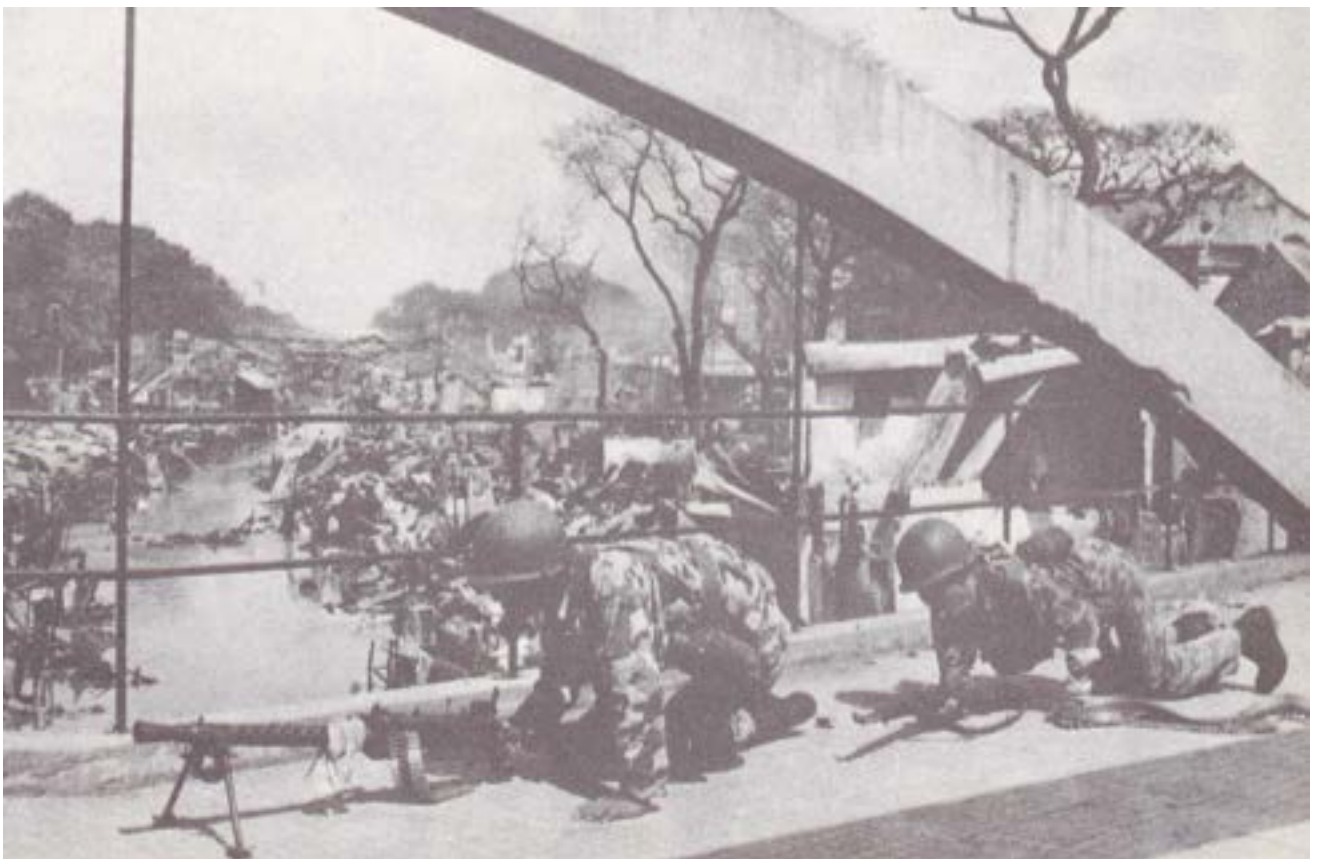
Cảnh khói lửa khu Khổng-Tử

*Tiểu-đoàn 35 BĐQ với chiến-xa yểm trợ chiếm cao-ốc tại đường
Nguyễn-Trãi - Phùng-Hưng*

Các chiến-sĩ BĐQ đang chiếm cầu Ba-Cảng. Hình chụp ngày 7/6/1968

Cuộc chạm súng tại cầu này làm cho tất cả các dãy nhà lá dọc theo hai bên bờ rạch cháy không còn một căn

Hành quân lục soát vào ngày chót trước cảnh tiêu điều của phố xá

Cán-binh địch tuyệt vọng ra hàng. Hình chụp tại Chợ Lớn ngày 7/6/1968